Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 898 614
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	LUSTER SPAREBANK
Forretningsadresse:	Øyagata 2 6868 GAUPNE

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Reidar Fåberg
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	04.04.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert

År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 16.07.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREKNESKAP			
Renteinntekter og liknande inntekter			
Renter og liknande inntekter av gjeldsbrev som kan refinansierast i sentralbankar		0	0
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kredittinstitusjonar		11 442 000	4 380 000
Renter og liknande inntekter av utlån til og krav på kundar		191 175 000	115 624 000
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir		15 000	44 000
Andre renteinntekter og liknande inntekter		25 000	270 000
Sum renteinntekter og liknande inntekter	6,7	**202 657 000**	**120 318 000**
Rentekostnader og liknande kostnader			
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar		6 571 000	3 865 000
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar		80 421 000	27 715 000
Renter og liknande kostnader på utskrivne verdipapir		11 528 000	7 301 000
Renter og liknande kostnader på ansvarleg lånekapital		0	0
Andre rentekostnader og liknande kostnader		1 995 000	2 520 000
Sum rentekostnader og liknande kostnader	6,7	**100 515 000**	**41 401 000**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	6,7	**102 142 000**	**78 917 000**
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning			
Inntekter av aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning		6 532 000	7 312 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning		**6 532 000**	**7 312 000**
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester			
Garantiprovisjon		780 000	647 000
Andre gebyr og provisjonsinntekter		15 163 000	16 179 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	8	**15 943 000**	**16 826 000**
Provisjonskostnader og andre kostnader ved banktenester			
Andre gebyr og provisjonskostnader		2 097 000	1 864 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktenester	8	**2 097 000**	**1 864 000**

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir		38 000	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning		22 681 000	7 794 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivat		477 000	800 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmiddel	8	**23 196 000**	**8 594 000**
Andre driftsinntekter			
Andre driftsinntekter	8	111 000	91 000
Sum andre driftsinntekter		**111 000**	**91 000**
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn		16 856 000	16 287 000
Pensjonar	11	3 094 000	3 317 000
Sosiale kostnader		2 960 000	2 768 000
Lønn m.v.		**22 910 000**	**22 372 000**
Administrasjonskostnader		1 134 000	1 217 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	9,10,11	**24 044 000**	**23 589 000**
Avskrivingar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar			
Ordinære avskrivingar		640 000	762 000
Sum avskrivingar m.m. av varige driftsmiddel og immaterielle eigedelar	15	**640 000**	**762 000**
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eigedommar		892 000	933 000
Andre driftskostnader		25 094 000	22 084 000
Sum andre driftskostnader	12,13,14	**25 986 000**	**23 017 000**
Tap på utlån, garantiar m.m.			
Tap på utlån		6 315 000	4 178 000
Tap på garantiar m.v.		-275 000	541 000
Sum tap på utlån, garantiar m.v.	16,17,	**6 040 000**	**4 719 000**

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
	18,18, 20		
Nedskriving/reversering av nedskriving av gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmiddel			
Sum nedskriving/reversering av nedskriving og gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmiddel		**0**	**0**
Resultat av ordinær drift		**89 117 000**	**57 789 000**
Skatt på ordinært resultat		20 378 000	11 857 000
Resultat av ordinær drift etter skatt	21	**68 739 000**	**45 932 000**
Ekstraordinære inntekter		1 526 000	2 921 000
Ekstraordinære kostnader		0	301 000
Skatt på ekstraordinært resultat		381 000	655 000
Resultat av ekstraordinære poster		**1 145 000**	**1 965 000**
Resultat for rekneskapsåret		**69 884 000**	**47 897 000**
Overføringar og disponeringar			
Overført frå gåvefond		4 871 000	3 294 000
Overført til fond for vurderingsskilnader		6 162 000	4 299 000
Overført til fond i sparebanken		58 222 000	39 598 000
Overført til gåvefond og/eller gåver		5 500 000	4 000 000
Sum disponeringar og overføringar		**65 013 000**	**44 603 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIGEDELAR			
Kontantar og krav på sentralbankar	22,23,24,25	74 405 000	73 671 000
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar			
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid eller oppseiingsfrist		99 394 000	167 848 000
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar med avtalt løpetid eller oppseiingsfrist		142 773 000	79 508 000
Sum netto utlån og krav på kredittinstitusjonar		**242 167 000**	**247 356 000**
Utlån og krav på kundar			
Krav factoring		0	0
Utlån factoring		0	0
Factoring		**0**	**0**
Kasse-/drifts- og brukskredittar		292 004 000	270 870 000
Byggjelån		90 188 000	63 019 000
Nedbetalingslån		3 298 799 000	3 224 918 000
Nedskriving på individuelle utlån		19 462 000	14 908 000
Nedskriving på grupper utlån		10 383 000	10 605 000
Sum netto utlån og krav på kundar	3,16,17,18,19,10,20,22,24,25	**3 651 146 000**	**3 533 294 000**
Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning			
Utskrive av det offentlege		**0**	**0**
Andre renteberande verdipapir			3 002 000
Utskrive av andre		**0**	**3 002 000**
Sum sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning		**0**	**3 002 000**
Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning			
Aksjar, partar og grunnfondsbevis		173 827 000	165 401 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Partar i ansvarlege selskap, kommandittselskap m.v.		319 751 000	301 076 000
Sum aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning	22,23, 24,25, 30	**493 578 000**	**466 477 000**
Eigarinteresser i tilknytte selskap			
Sum eigarinteresser i tilknytte selskap		**0**	**0**
Eigarinteresser i konsernselskap			
Sum eigarinteresser i konsernselskap		**0**	**0**
Immaterielle eigedelar			
Utsett skattefordel	21	3 876 000	9 890 000
Sum immaterielle eigedelar		**3 876 000**	**9 890 000**
Varige driftsmiddel			
Maskinar, inventar og transportmiddel		1 700 000	1 958 000
Bygningar og andre faste eigedommar		5 308 000	5 557 000
Sum varige driftsmiddel	15	**7 008 000**	**7 515 000**
Andre eigedelar			
Sum andre eigedelar		**0**	**0**
Forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter			
Opptente ikkje mottekne inntekter		3 300 000	5 812 000
Forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til		0	0
Overfinansiering av pensjonsplikter		14 414 000	24 030 000
Andre forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til		464 000	384 000
Sum forskotsbetalte kostnader som ikkje er kome til og opptente ikkje mottekne inntekter	31	**18 178 000**	**30 226 000**
SUM EIGEDELAR		**4 490 358 000**	**4 371 431 000**
BALANSE - GJELD OG EIGENKAPITAL			
GJELD			

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Gjeld til kredittinstitusjonar			
Lån og innskot frå kredittinstitusjonar med avtalt løpetid eller oppseiingsfrist		146 424 000	146 009 000
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	22,23, 24,25, 32	**146 424 000**	**146 009 000**
Innskot frå og gjeld til kundar			
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid		2 117 895 000	2 174 814 000
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid		1 255 081 000	1 074 788 000
Sum innskot frå og gjeld til kundar	22,23, 25,33	**3 372 976 000**	**3 249 602 000**
Gjeld stifta ved utskriving av verdipapir			
Obligasjonsgjeld	22,23, 24,25, 34	210 952 000	281 172 000
Sum gjeld teken opp ved utskriving av verdipapir		**210 952 000**	**281 172 000**
Anna gjeld			
Anna gjeld		15 906 000	8 442 000
Sum anna gjeld		**15 906 000**	**8 442 000**
Avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter			
Pensjonsplikter	11	11 768 000	21 151 000
Uspesifiserte avsetjingar på garantisvar	16,17, 18,19	1 114 000	1 389 000
Andre avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter	21	19 590 000	17 051 000
Sum avsetjingar for kostnader som er kome til og plikter		**32 472 000**	**39 591 000**
Ansvarleg lånekapital			
Sum ansvarleg lånekapital		**0**	**0**
Sum gjeld		**3 778 730 000**	**3 724 816 000**
EIGENKAPITAL			
Innskoten eigenkapital			
Selskapskapital		**0**	**0**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Sum innskoten eigenkapital		**0**	**0**
Opptent eigenkapital			
Sparebanken sine fond		638 409 000	580 187 000
Gåvefond		24 344 000	23 715 000
Fond for verdiendringar		48 875 000	42 713 000
Sum opptent eigenkapital		**711 628 000**	**646 615 000**
Sum eigenkapital		**711 628 000**	**646 615 000**
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		**4 490 358 000**	**4 371 431 000**
POSTAR UTANOM BALANSEN			
Vilkårsbundne plikter	36	39 959 000	48 411 000

Luster Sparebank

ÅRSMELDING OG REKNESKAP 2023

Luster Sparebank

www.luster-sparebank.no

Innhald

Side 03	Årsmelding
Side 19	Resultatrekneskap
Side 20	Balanse
Side 22	Eigenkapitaloppstilling
Side 23	Kontantstraumsoppstilling
Side 24	Notar
Side 76	Nøkkeltal
Side 78	Revisjonsberetning

Luster Sparebank

Bankåret 2023

Styret i Luster Sparebank har gleda av å leggja fram banken sin rekneskap for 2023. Rekneskapen syner at banken er ein solid bank som gjennom god underliggjande drift leverer eit godt økonomisk resultat.

Som lokalbank er utviklinga til Luster Sparebank nær knytt til både dei økonomiske tilhøva i kommunen og regionen og den generelle økonomiske utviklinga i landet.

I etterkant av covid-19-pandemien har internasjonal uro og krig i våre nærområde påverka både norsk og internasjonal økonomi. Prisveksten har auka kraftig og er framleis betydeleg høgare enn sentralbankane sine mål for prisveksten. Norges Bank har som følgje av dette heva styringsrenta frå 2,75 % til 4,50 % i løpet av 2023. Eit høgare rentenivå for å få kontroll på prisveksten bidreg til lågare vekst i norsk økonomi. Lågare vekst, høgare prisar og eit høgare rentenivå gjer samstundes tidene for mange av banken sine kundar meir krevjande. Som ein god og løysingsorientert medspelar med kundane i fokus, har Luster Sparebank som følgje av dette vald å ikkje auka kunderentene tilsvarande auken i styringsrenta frå Norges Bank gjennom året. Eit høgare rentenivå har likevel bidrege til auka rentenetto for Luster Sparebank også i 2023.

Konkurransen i bankbransjen er hard. Utviklinga av nye digitale løysingar, nye aktørar som utfordrar dei etablerte bankane og auka digital kompetanse i samfunnet har medført at konkurransen mellom bankane i større grad er vorte nasjonal. I dette biletet er det avgjerande at banken kan tilby gode løysingar for kundane og samstundes ha ei kostnadseffektiv drift. Styret er nøgde med å registrera at banken sitt løysingsforslag til kundane står seg godt i denne konkurransen, både lokalt og nasjonalt. Luster Sparebank har hovudmarknaden sin i Luster, men har over tid fått fleire og fleire kundar utanfor kommunen. 31 % av innskota og 58 % av utlåna kjem frå kundar utanfor kommunen.

Styret legg vekt på at banken også frametter skal vera ein god og løysingsorientert medspelar som gjennom god lokalkunnskap og kjennskap til kundane, skal finna gode løysingar i tråd med banken sin visjon – «Saman når me måla dine!».

Banken sitt totalresultat for rekneskapsåret 2023 er på kr 69,90 millionar. For rekneskapsåret 2022 var totalresultatet på kr 47,90 millionar. Rentenettoen for 2023 er på 2,25 %. Rentenettoen er betre enn i 2022 og reflekterer utviklinga etter at Norges Bank i 2023 gradvis har auka styringsrenta for å dempe prisveksten, jamfør omtale i tidlegare avsnitt.

Avkastninga på verdipapir er betre i 2023 enn i 2022. Banken har plassert sin likviditetsbuffer og overskotslikviditet i rentefond. Auka rentenivå har auka avkastninga på desse plasseringane. Løn og andre personalkostnader har hatt ein moderat auka frå kr 23,6 millionar i 2022 til kr 24,04 millionar i 2023.

Andre driftskostnader har gått opp frå kr 23,0 millionar i 2022 til kr 26,0 millionar i 2023. Styresmaktene krev at bankane må auke innsatsen mot kvitvasking, svindel og terrorfinansiering. Dette medfører også auka investeringsbehov i system for å forebygge dette. Formuesskatt er klassifisert som ein driftskostnad. Denne kostnaden har auka samanlikna med fjoråret i og med at både skattesatsen på formue og banken sin eigenkapital har auka.

Kostnadsprosenten er definert som tilhøvet mellom driftskostnader og driftsinntekter eks. vinst på verdipapir. Driftsinntekter er definert som summen av rentenetto og andre driftsinntekter utanom vinstar på verdipapir. Luster Sparebank har ein kostnadsprosent på 41,32 % for 2023. Dette er lågare enn i 2022 då kostnadsprosenten var på 46,77 %. Styret er godt nøgd med utviklinga av dette viktige nøkkeltalet i 2023. Kostnadsprosenten til Luster Sparebank er låg i forhold til samanliknbare bankar og syner at Luster Sparebank har ei nøktern og kostnadseffektiv drift.

Etter tap er resultatet kr 89,1 mill. som er kr 31,3 millionar betre enn resultat i 2022. Etter skatt og andre inntekter og kostnader er resultatet på kr 69,9 millionar.

Årsmelding og rekneskap 2023

Resultatet for år 2023 tilrår styret å nytte slik:

Avsetjing til gåver	kr 5.500.000
Overført til sparebanken sitt fond	kr 64.383.559
Sum disponert	kr 69.883.559

Forvaltningskapital, utlån inkludert overføring til bustadkredittselskap og innskot har alle auka i 2023. Forvaltningskapitalen har auka med 2,72 %. Utlån inklusiv overføring til Verd Boligkreditt AS har auka med 2,40 %. Innskota har auka med 3,80 %.

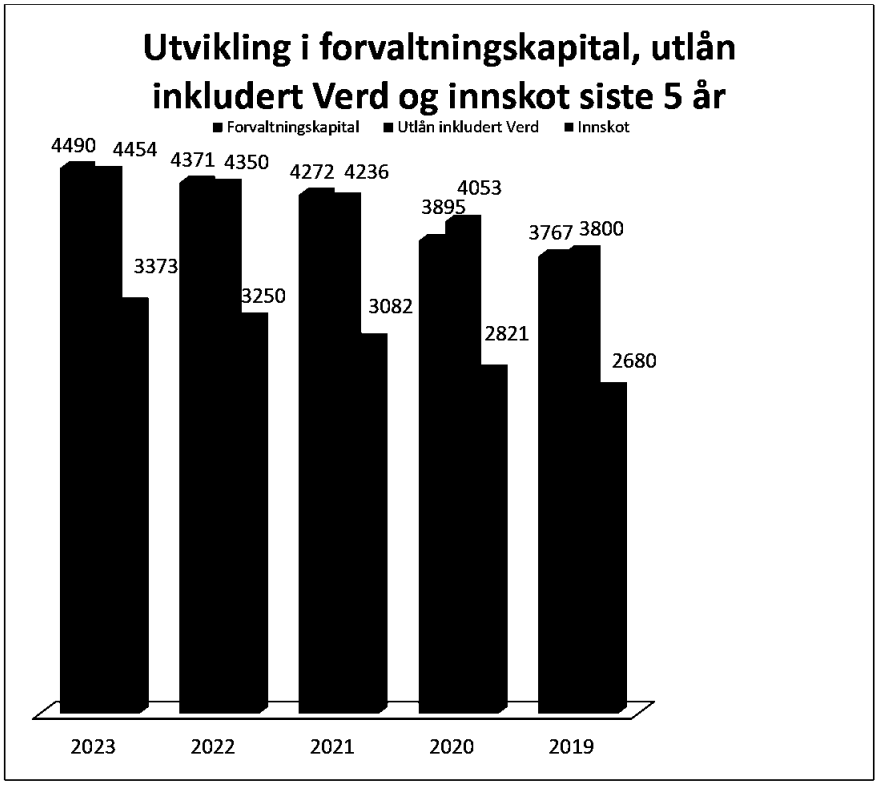

Banken har tre utestående obligasjonslån i tillegg til innlån via Kredittforeningen for Sparebanker (KfS). Samla har banken ved årskiftet innlån frå verdipapirmarknaden inkl. KfS for kr 357,4 millionar. Av dette har kr 115 millionar forfall i 2024.

Konsolidert rein kjernekapitaldekning til banken pr. 31.12.2023 er 24,97 % mot 24,16 % pr. 31.12.2022. Eigenkapital i prosent av eigen balanse pr. 31.12.2023 er på 15,85 %. Luster Sparebank har ved utgangen av 2023 ein bokført eigenkapital på kr 711,6 millionar.

Rekneskapen er sett opp under føresetnad om videre drift.

Hovudtrekk i rekneskapen for 2023

(tal i millionar kr)	2023	2022	2021	2020
Netto renteinntekter	102,1	78,9	63,5	69
Netto andre driftsinntekter	43,7	31,0	30,9	30,1
Sum driftsinntekter	145,8	109,9	94,4	99,1
Driftskostnader	50,7	47,4	40,9	40,5
Driftsresultat før tap og skatt	95,2	62,5	53,6	58,6
Nedskrivingar og tap på utlån	6,0	4,7	3,5	19
Resultat før skatt	89,1	57,8	51	39,6
Skatt	20,4	11,9	9,3	9,4
Andre inntekter og kostnader	1	2	-0,8	-0,3
Totalresultat for rekneskapsåret	69,9	47,9	40	29,9

(I prosent av gj. forvaltningskapital)	2023	2022	2021	2020
Netto renteinntekter	2,25 %	1,80 %	1,56 %	1,80 %
Netto andre driftsinntekter	0,96 %	0,71 %	0,76 %	0,78 %
Sum driftsinntekter	3,21 %	2,51 %	2,32 %	2,58 %
Driftskostnader	1,12 %	1,08 %	1,00 %	1,06 %
Driftsresultat før tap og skatt	2,10 %	1,42 %	1,32 %	1,53 %
Nedskrivingar og tap på utlån	0,13 %	0,11 %	0,09 %	0,50 %
Resultat før skatt	1,96 %	1,32 %	1,23 %	1,03 %
Skatt	0,45 %	0,27 %	0,23 %	0,25 %
Andre inntekter og kostnader	0,03 %	0,04 %	-0,02 %	-0,01 %
Totalresultat for rekneskapsåret	1,54 %	1,09 %	0,98 %	0,78 %
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	**4.538**	**4.388**	**4.071**	**3.831**

Nøkkeltal (kr-beløp i mill.)	2023	2022	2021	2020
Forvaltningskapital	4.490	4.371	4.272	3.895
Brutto utlån til kundar	3.681	3.559	3.509	3.216
Innskot frå kundar	3.373	3.250	3.082	2.821
Eigenkapital	712	647	602	566
Eigenkapitalprosent	15,85%	14,79%	14,09 %	14,53 %
Konsolidert rein kjernekapitaldekning	24,97%	24,16%	23,26 %	22,32 %
LCR	268%	235%	180 %	160 %
NSFR	147%	148%	168%	
Eigenkapitalrentabilitet	10,12%	7,36%	8,47 %	7,15 %
Årsverk	23,3	21,6	20,6	22,1
Driftskostnader i % av inntekter eks verdipapir	41,32 %	46,77 %	47,63 %	45,30 %

Økonomiske utviklingstrekk 2023

Tal frå Statistisk Sentralbyrå (SSB) syner ei svak økonomisk utvikling for Norge i 2023. I faste priser auka BNP for fastlands-Norge med 0,7 % frå 2022 til 2023. Den høge prisveksten i etterkant av pandemien hald samstundes fram også inn i 2023. Norges Bank sette som følgje av dette opp styringsrenta til 2,75 % ved inngangen til 2023. Framleis sterk prisvekst og press i norsk økonomi har medverka til at fasit ved utgangen av året er ei styringsrente på 4,5 %, og ein prognose som seier at styringsrenta ikkje skal verta redusert med det første. I 2023 endte inflasjonen på 4,8 %, godt over Norges Bank sitt inflasjonsmål på 2 %.

Eit høgare rentenivå har ført til lågare gjeldsvekst hjå både bedrifter og hushald. Tal frå SSB viser at 12-månaders kredittvekst til publikum har falle til 3,4 % ved utgangen av 2023. Samstundes viser Norges Bank si utlånsundersøking for fjerde kvartal 2023 at etterspurnaden etter bustadlån avtek. Norges Bank vurderer likevel kredittilgangen i norsk økonomi som god. Dette må verta sett i lys av at norske bankar er solide, likvide og har god lønsemd.

Auka prisar på varer og tenester har medverka til at forbruket i norske hushald har stagnert. Ei lønnsvekst på 5,3 % er lågare enn faktisk prisvekst og inneber at 2023 blei andre året på rad med reallønsnedgang.
Forventningsbarometeret frå Finans Norge for fjerde kvartal 2023 tyder på at hushalda har merka rentehevingane og prisauken som har prega 2023, og melder at dei vil redusera forbruket for å tilpassa seg reallønsutviklinga. Samstundes held arbeidsløysa seg på eit lågt nivå samla sett. Ved utgangen av 2023 var arbeidsløysa (AKU) i Norge på 3,7 %, 0,3 %poeng høgare enn ved inngangen på året. Bustadmarknaden har hatt ei svak prisutvikling i 2023 og enda året samla sett med ei auke på 0,5 % etter ein svakare haust enn vår.

Veksten i norsk økonomi i 2024 er venta å bli om lag på linje med 2023. Arbeidsløysa er venta å stiga noko. Dei fleste analysemiljø ventar likevel at det går mot ein mjuk landing i norsk økonomi, og at rentetoppen er nådd. Ein ventar at prisveksten vil avta gradvis i lys av redusert aktivitetsnivå i økonomien, og at prisimpulsane frå utlandet vert svakare. På den andre sida kan ei svak krone og høg kostnadsvekst i bedriftene bidra til å halda inflasjonen oppe. Effekten av sterk kostnadsvekst, høge finansieringskostnadar og avtakande lønsemd vil truleg bidra til lågare føretaksinvesteringar i 2024. Bygg- og anleggsnæringa er eit døme som allereie har vist redusert aktivitet som følgje av den økonomiske utviklinga. På den andre sida er det venta auka investering i petroleumsindustrien samt auka eksport grunna svekka krone, og at dette vil bidra positivt til vekst i norsk økonomi. Det er og venta auka investeringar i klima- og energiomstilling innan industri og kraftforsyning som vil bidra til å dempa ei nedgang i føretaksinvesteringar.

Nasjonalbudsjettet for 2024 legg til grunn fortsett høgt aktivitetsnivå og press i norsk økonomi og legg difor opp til ei moderat bruk av oljepengar (2,7 %) for ikkje å stimulere til auka prisvekst. Offentlege utgifter utgjer i Nasjonalbudsjettet for 2024 anslagsvis 62 % av samla verdiskaping for Fastlands-Norge mot omlag 60 % i budsjettet for 2023.

Bankane sine utlånstap har vore låge gjennom perioden med auka uvisse. Bankane si lønsemd er venta å vere god også frametter, først og fremst grunna ei god rentenetto. Soliditeten til norske bankar er god, og norske bankar står godt rusta til å møta meir utfordrande tider.

Næringslivet 2023

Næringslivet i 2023 har møtt utfordringar med sterk prisauke og eit høgt rentenivå. Dette har påverka aktiviteten i enkelte bransjar. Lokalt er det avgrensa kor mykje ein har merka dette, men i slutten av året var det bedrifter som måtte permittera tilsette grunna låg aktivitet. Luster kommune har vidareført straumstøtta til det lokale næringslivet. Sjølv om straumprisane ikkje har vore så ekstreme som i 2022, så er dette til god hjelp for verksemdene i kommunen. Luster Sparebank har ikkje hatt verksemder som har måtta innstille si verksemd i 2023. Sysselsetjinga lokalt har halde seg stabil i løpet av året.

Reiselivsnæringa
2023 var nok eit år med god utvikling i overnattingsdøgn for reiselivsbedriftene i Luster kommune. Talgrunnlaget oppgitt i tabellen under gjeld hotell, camping og hytter i **perioden januar t.o.m. august**, og baserer seg på statistikk frå SSB.

Reiselivet opplevde store utfordringar under koronapandemien. 2019 var «all time high» for mange verksemder i reiselivet i Luster. Tala syner at i 2022 var tal overnattingar tilbake til nivået før pandemien. Det er gledeleg å registrere at tal gjestedøgn for 2023 igjen har auka med heile 23,3% frå 2022. Dette syner at satsinga innan reiselivsnæringa ber frukter.

Tal gjestedøgn på hotell, hytter og camping i Luster

År	2023	2022	2021	2020	2019
Tal gjestedøgn	128 649	104 369	70 395	60 271	100 292

Statistikk for utanlandske gjestedøgn i 2023 syner at det er Tyskland med 21 498 gjestedøgn som er størst, etterfølgt av Nederland med 14 306, Belgia 7340, Frankrike 7270 og USA 5194.

Landbruk
I dei seinare åra har fleire bønder gjort betydelege investeringar innan mjølkeproduksjon, med investeringar i mellom anna mjølkerobotar. Banken har også i år hatt bønder som har investert både innan mjølkeproduksjon og nybygg innan sauenæringa. Elles er det interessant å merke seg nysatsinga innan fruktproduksjon og då spesielt epleproduksjon. Det er gledeleg å registrera engasjementet og nytenkinga bøndene syner her.

Handel og teneste
Banken har i løpet av året fått to kolonialbutikkar som har investert i sjølvbeteningsløysingar. Dette gjer at butikkane kan tilby døgnopne butikkar. Tilbakemeldingane på investeringane er at dette har gjeve positivt utslag på omsetjingstala, og at det har blitt svært godt motteke av kundane.

Bygg- og anleggsbransjen
På nasjonalt plan er byggebransjen ein av næringane som har vorte sterkt råka av det høge rentenivået, og nybygginga har stoppa meir eller mindre opp. Lokalt har aktiviteten innan byggebransjen halde seg rimeleg høg. Fleire nye byggeprosjekt er ferdigstilt og andre er under utbygging i kommunen. Mykje tyder på at rentenivået no har nådd toppen, og det vert spanande å sjå korleis ein eventuell rentereduksjon vil påverke aktiviteten i bransjen. Kundar som har satsa på leigemarknaden har også merka renteauken, og fleire har måtta søke avdragsfritak ettersom leigeinntektene ikkje dekkar renter og avdrag fullt ut.

Oppsummering
2023 har jamt over vore eit greitt år for næringslivskundane til Luster Sparebank. Banken har nokre bedrifter som har utfordringar med å betene sine låneengasjement. Grunnen til dette er ulik frå bransje til bransje. Enkelte har over tid hatt for dårleg inntening og opparbeidd seg for mykje gjeld. Fleirtalet av verksemdene leverer likevel stabile og gode resultat over tid. Luster Sparebank har også bedrifter som satsar på utviding og auka aktivitet. Banken merkar at fleire næringslivsleiarar er opptekne av å tilpasse bedriftene sine til å stette nye krav til berekraftsmål.

Som lokalbank prøver Luster Sparebank etter beste evne å hjelpe etablerte og nye verksemder med finansiering og råd, og på den måten bidra til eit aktivt næringsliv. Det er såleis gledeleg å sjå den gode veksten banken har hatt i næringslivsporteføljen dette året. Ein del av denne veksten er kome frå nabokommunane i regionen. Dette er ei stadfesting på at banken sitt beteningskonseptet med rask og personleg service vert verdsett hjå eksisterande og nye kundar.

Banken og lokalsamfunnet

Luster Sparebank støttar frivillige lag og organisasjonar med store summar kvart år. Banken er hovudsponsor for alle dei fem idrettslaga i Luster kommune, samt Sogndal Idrettslag og Studentspretten i Sogndal kommune.
Vidare har banken samarbeidsavtalar med Luster Røde Kors, Luster Turlag, Sogndal Turlag, Lustrabadet, Sogn Skisenter, Hafslo Skyttarlag, Sogn Ridehall, Sogndal Fotball, Luster Folkeakademi, ViteMeir og Stiftinga Wittgenstein i Skjolden.

Sju av samarbeidsavtalane vart fornya i 2023 og resterande har aktive avtalar. Ingen samarbeidsavtalar er avslutta i 2023, og det er inngått ein ny samarbeidsavtale med Trivselssentralen i Sogndal, ein organisasjon som jobbar for å skape inkludering og trivsel i studentsamfunnet.

Gåver og tilskot

Luster Sparebank deler kvart år ut ein del av overskotet som gåver til allmennyttige formål. I 2023 har omlag 140 lag og organisasjonar fått gåvemidlar.

Luster Røde Kors

Luster Røde Kors fekk tildelt kr 500 000,- i gåvemidlar. Gåva vart fordelt likt på Luster Røde Kors Hjelpekorps til finansiering av ny korpsbil, og Hafslo Røde Kors Hjelpekorps til finansiering av ny snøskuter og redningspulk/pasientpulk.

Luster Ungdomstaxi «Heim for ein 50-lapp»

Tilbod for ungdommar mellom 13 og 19 år som skal sikre at dei kjem seg trygt heim frå ulike fritidsarrangement. For å oppretthalde tilbodet løyvde styret i Luster Sparebank kr 100 000,- til Luster Ungdomstaxi.

Indre Hafslo Bygde- og Ungdomslag

Luster Kommune skal utvide Indre Hafslo Oppvekstsenter og i den samanheng treng dei å leiga ungdomshuset som alternativt areal i byggeperioden. I samband med dette har Bygde- og Ungdomslaget fått ei anledning til ytterlegare oppgraderingar for å sikre eit lokale for lokalsamfunnet i lang tid framover. Styret i Luster Sparebank løyvde ei gåve på kr 500 000,- til ungdomshuset på Indre Hafslo.

Sogn Skisenter – Klatrepark og nytt lysanlegg for langrennsanlegget

Sogn Skisenter har planar om å etablere ein «Høyt & Lavt»-park på Heggmyrane. Styret i Luster Sparebank har løyvd kr 1 mill. til prosjektet, og gåva vil bli utbetalt ved fullfinansiering. Skisenteret har òg planar om å oppgradere lysanlegget i langrennsanlegget. Det er løyvd kr 350 000,- i gåvemidlar til dette prosjektet.

Pumptrack IL Bjørn

IL Bjørn skal bygge ein pumptrack (sykkelbane) på gamle kunstgrasbana ved Luster Idrettspark. Planlagt realisering er i 2024. Styret i Luster Sparebank har løyvd kr 250 000,- til anlegget.

Andre gåver og tilskot

Av andre større tiltak banken har støtta med gåve eller sponsorstøtte/kjøpt profilering til, utover den ordinære gåvetildelinga, kan det verta nemnt:

- Stiftinga Munthehuset i Ytre Kroken – utarbeiding av prospekt for bevaring av bygget
- Jostedal Spel og dansarlag – innkjøp av barnefele
- Stiftinga Wittgenstein – restaurering av utmarksløe
- Hafslo Sogelag – «Kulturen i naturen»

- Luster Turlag – innkjøp av kajakk
- Solvorn Bygdalag – bokprosjekt
- Stiftinga Ormelid - bokprosjekt
- Ungdomsklubbane i Luster
- Luster Fritidsfond
- Sogndal Idrettslag Karate og Sogndal Idrettslag Alpint – innkjøp av diverse utstyr
- Sommarskule i Luster
- Luster Danseverkstad
- «Fotballtrøyefredag» til inntekt for Barnekreftforeningen
- Kvernhushaugen Sykkelpark
- Lustrabalder
- Lustramarknaden
- Brefestivalen
- «Stolpejakta» - Luster Idrettsråd
- Konsert med Folk Flest i Sogndal kulturhus
- Julekonsertar i regi av Julesong
- Fjørarock
- Oktoberfest Leikanger
- Kunstveka 2023 – Kunstbygda Balestrand
- Student NM fotball - Studentspretten
- Touch Rugby NM – Sogndal Idrettslag
- Juleglede, Luster Røde Kors
- Vinterdag på Hafslo (Hafslo Bygdalag)
- Out of Reach – Glacier Lines (skifilm frå Luster)
- Gaupne Skule- og Ungdomskorps – spons nye t-skjorter

Banken vil også trekke fram utdeling av kultur- og næringsstipend til ungdom. Stipenda vart utdelt under Lustramarknaden i 2023. Målet med ungdomsstipendet er å støtte opp om unge mellom 16 og 25 år som har ambisjonar om å utvikle talentet sitt. Stipendet går til dei som satsar målmedvite for å ta eit steg vidare innan song, musikk eller anna kultur, vil utvikle seg innan idrett/sport, eller har gode idéar og planar om å drive eiga næringsverksemd. Seks flotte ungdomar med ambisjonar om å utvikle eigne talent fekk ungdomsstipend på kr 10.000,- kvar i 2023.

Sparebankveka

Sparebankveka i 2023 vart gjennomført 11. – 18. november. I år prøvde me oss på å ha laurdagsope ein laurdag i Gaupne og ein laurdag på Hafslo. Dette var vellukka. Alle som kan syne til at dei har spart noko i løpet av året, anten på sparegrisen sin eller rett på konto får premie. Tømmepremie i år var ein turkopp og «Hugleik pao staur» (kjærligheit på pinne). I tillegg vart det trekt ut to vinnarar som fekk kvar sin iPad. Banken hadde også arrangement for dei vaksne i løpet av veka, der Lene Drange kjend frå Luksusfellen, hadde føredrag om personleg økonomi. Det var eitt føredrag i Gaupne og eitt i Sogndal. Dette vart godt motteke og det var godt oppmøte begge stader.

Personleg økonomi i skulen

Luster Sparebank har i fleire år blitt invitert inn i ulike klassar ved skulane i Luster. Dei siste åra har banken bidrege med ein halv dag undervisning i faget entreprenørskap for 9. klassingar. Her får elevane lære om personleg økonomi og sunne økonomiske vanar, samt enkel bedriftsøkonomi. Det er viktig for banken at born og unge lærer om sunne økonomiske vanar så tidleg som mogleg.

Temamøte for næringslivet

I mange år har Luster kommune og Luster Sparebank arrangert møte og kurs for næringslivet i kommunen og Sogn elles. Det har gjennom åra vore mange ulike tema som har vore sett fokus på. Attendemeldinga og interessa frå næringslivet har vore god. I 2023 vart det arrangert to temamøter for næringslivet. Det første møtet var på Nes Gard der Anders Månum snakka om satsinga til Nes Gard dei siste åra, og Arne Hjeltnes presenterte TV-programmet «People og the North – Sogn». Det andre temamøtet vart halde på Gaupnetunet med temaet «Urolege tider for næringslivet, men og grunnlag for ny vekst». Det var svært godt oppmøte på begge temamøta.

Lokalmarknaden

Folketalsutvikling i Luster:

År	Innbyggjarar	År	Innbyggjarar
1970	5.126	2019	5.174
1980	5.102	2020	5.189
1990	5.172	2021	5.246
2000	5.003	2022	5.302
2010	4.945	2023	5.371

Det er svært viktig for utviklinga i kommunen at folketalet vert oppretthalde. Det er då gledeleg å sjå at det har vore ei positiv folketalsutvikling dei siste åra. Omlag 20 % av innbyggjarane er 67 år eller eldre, noko som inneber at Luster kommune har forholdsvis høg snittalder.

Ei utfordring for Luster, til liks med mange andre distriktskommunar, er at ein svært stor del av ungdommane tek høgare utdanning i andre delar av landet, og at arbeidsmarknaden for personar med slik utdanning er avgrensa. Luster er likevel i ein betre posisjon enn mange andre kommunar grunna kort avstand til Sogndal og Leikanger.

NAV sin statistikk syner at det var registrert 45 arbeidsledige i Luster kommune ved utgangen av 2023. Dette er eit litt høgare tal enn fjoråret, tilsvarande tal for 2022 var 33.

Samfunnsansvar og berekraft

Luster Sparebank skal vere ein sjølvstendig og frittståande bank som skal spela ei aktiv rolle i utviklinga av lokalsamfunn og næringsliv. Arbeid med berekraft, likestilling og å forhindra økonomisk kriminalitet ligg sentralt til banken sitt samfunnsansvar.

Luster Sparebank har som ambisjon om å bidra til eit betre miljø, støtta opp under EU sitt mål om reduksjon av klimautslepp, identifisere klimarisiko, styrke konkurransekrafta til banken og vere attraktiv for kundar og andre interessentar. Dette skal me nå ved å redusere eigne utslepp, gjere ansvarlege investeringar, gåvetildelingar, sponsorverksemd og ved å påverke og legge til rette for at leverandørar og kundar kan gjere berekraftige val og investeringar. Banken tilbyr ulike produkt til kundane, som grønt bustadlån, miljølån og grønt næringslån, for å stimulera kundane til å føreta berekraftige val og investeringar. Banken har ein styrevedteken strategi for berekraft.

Omfanget av svindel og svindelforsøk auka markant i 2023, samanlikna med tidlegare år. Dette er ei utvikling som gjeld heile banknæringa og samfunnet for øvrig. Banken tek denne utviklinga på høgste alvor og jobbar kontinuerleg for å sikra økonomisk tryggleik for kundane.

Banken har auka bemanninga på området og sett i verk fleire nye tiltak mot svindel og økonomisk kriminalitet:

- Investering i nye verktøy og kjøp av tenester for overvaking av transaksjonar og åtferd.
- Betre samarbeid med systemleverandørar og samarbeidspartar.

- Endring av rutinar og intern opplæring.
- Informasjonsarbeid via media, eigne nettsider, meldingar i nettbank og tekstmeldingar til våre kundar.
- Temakveld for kundar og utvalde kundegrupper.

Tiltaka har gitt effekt, og dei fleste svindelforsøk blir stoppa i startgropa. I tilfelle kor svindel kjem lenger enn startgropa, har tiltaka i stor grad bidrege til å redusere konsekvensane av svindelforsøka.

Svindlarane jobbar stadig med å utvikle sine metodar, men eit fellestrekk har vore bruk av sosial manipulasjon. Frametter ser me at utvikling innan kunstig intelligens både kan være positivt og negativt i arbeidet mot økonomisk kriminalitet. Kunstig intelligens kan hjelpe banken i å hindre svindelforsøk, men kan samstundes også verta nytta i svindelforsøk, mellom anna ved å etterlikna kjente stemmer med svært god kvalitet.

Kvitvasking og terrorfinansiering er på lik linje med svindel eit samfunnsproblem der banken har som mål å avdekka, hindra og rapportera aktivitet av denne typen. Dette er eit viktig og høgt prioritert område for banken der det er tilført ekstra ressursar i 2023. Arbeidsinnsatsen er organisert og prioritert etter ei risikovurdering med utgangspunkt i eigen bank. Alle tilsette får opplæring i antikvitvasking- og terrorfinansieringsarbeid samt relevant rutinar og arbeidsoppgåver.

Luster Sparebank er oppteken av at tilsette og tillitsvalde i banken har stillingar og verv etter kompetanse. Ut frå eit likestillingsperspektiv har banken prøvd på best mogeleg måte å legge tilhøva til rette både for kvinner og menn.

Funksjon	Kvinner	Menn
Generalforsamling	58 %	42 %
Styret	55 %	45 %
Tilsette	52 %	48 %

Banken skal ta vare på dei tilsette og vere ein inkluderande arbeidsplass som fremjar likestilling. Det er eige verneombod i banken, og banken er registrert som IA-bedrift.

Banken vart resertifisert som Miljøfyrtårn våren 2021 og skal gjennom ei ny sertifisering i 2024. Denne sertifiseringa fokuserer på banken sine miljøutslepp og kva me som bank kan bidra med for å nå FN sine berekraftsmål. Sertifiseringa har strenge kriterium som er tilpassa bransjen vår, bank og finans.

Openheitslova trådde i kraft 1.juli 2022. Med den kom ei plikt til å utføre ei aktsemdsvurdering for å stanse, forebygge og begrense negative konsekvensar på menneskerettar og anstendig arbeidsforhold. Banken gjennomførte ei aktsemdsvurdering i 2023 som er publisert på bankens heimeside. Banken vil publisera oppdatert aktsemdsvurdering på heimesida innan 30.06.2024.

Banken og digitale løysingar

Luster Sparebank sitt største konkurransefortrinn er å kombinere gode digitale sjølvbeteningsverktøy med personleg sørvis. Banken skal og ta del i ny tilgjengeleg teknologi for bransjen. Dette er nedfelt i banken sin strategi.

Med bærbart utstyr og sikre kommunikasjonsløysingar kan tilsette i praksis utføre arbeidet sitt frå kor som helst. Hovudregelen er framleis at tilsette er til stades i banken sine lokalar. Video-møter er den nye normalen og reiser for å delta på møter, kurs eller andre samlingar, er redusert. Dette sparar både tid, kostnadar og miljøet.

Banken skal ha gode og oppdaterte sjølvbetente kundeløysingar samstundes som me skal vere lett tilgjengelege for personleg sørvis. Med nettbank og mobilbank har kundane enkel tilgang til eigne kontoar, lån, fond- og aksjesparing, forsikringar og dialog med sin personlege rådgjevar og banken sitt kundesenter. Betalingskort frå Luster Sparebank kan leggast til og nyttast i digitale lommebøker som Vipps, Google Pay® og Apple Pay®. Korta kan og brukast med Garmin Pay® og Fitbit Pay® slik at dei kan leggast til i klokker som har støtte for dette.

Føretaksstyring og organisering

Luster Sparebank sitt føremål går fram av banken sine vedtekter. Banken skal utføre forretningar og tenester som det er vanleg eller naturleg at sparebankar kan utføre i samsvar med den til ei kvar tid gjeldande lovgjeving og dei til ei kvar tid gjevne konsesjonar.

Det øvste styringsorganet i Luster Sparebank er generalforsamlinga. Generalforsamlinga er sett saman av 12 medlemmar. Seks medlemmar vert valde av og blant innskytarane, tre medlemmar vert valde av Luster kommune, og tre medlemmar vert valde av og blant dei tilsette. Medlemmane vert valde for fire år om gongen.

Generalforsamlinga fastset banken sin årsrekneskap og vel medlemmar og varamedlemmar til banken sitt styre. Generalforsamlinga vel også ei valnemnd som skal førebu valet av medlemmar til banken sitt styre. Generalforsamlinga vedtek retningslinjer for valnemnda, fastset godtgjersle til banken sine tillitsvalde og revisor, og vel revisor eller revisjonsfirma. Vidare skal generalforsamlinga handsama andre saker som etter lov eller vedtekter høyrer inn under denne.

Styret er på fem medlemmar der fire er vald av generalforsamlinga og ein er vald av og blant dei tilsette i banken. For styremedlemmar vald av generalforsamlinga skal det verta vald to varamedlemmar, og for dei tilsette sin representant vert det av og blant dei tilsette vald eitt varamedlem. Styremedlemmar og varamedlemmar vert valde for to år.

Styret skal syta for forsvarleg organisering av føretaket, sjå til at organisering av verksemda og etablering av forsvarlege styrings- og kontrollsystem vert etterlevd, og elles fylgja dei til ei kvar tid gjeldande lover, reglar og retningslinjer. Det er etablert eigen instruks for styrearbeidet. Styret har vedteke ein overordna strategi for banken med sentrale måltal, i tillegg til sentrale styringsdokument for ulike risiko- og forretningsområder.

Banken har teikna ansvarsforsikring, som også gjeld for styret, og som omfattar mogleg erstatningskrav knytt til styret og administrasjonen sitt arbeid.

Styret får ikkje godtgjersle utover godkjend honorar. Honorara er ikkje resultatavhengig. Banken har ikkje noko opsjonsordning. Det samla styret i banken er banken sitt revisjonsutval og banken sitt risikoutval.

Banken har i høve krava i finansføretakslova ein eigen risiko- og compliancefunksjon, som ikkje skal delta i risikotaking i banken, er uavhengig av banken sin administrasjon og rapportera direkte til banken sitt styre. I samsvar med krava i hvitvaskingsloven har banken ein person i leiinga som innehar rolla som kvitvaskingsansvarleg.

Revisor vert vald av generalforsamlinga. Revisor gjev sine merknader og meldingar gjennom styret til generalforsamlinga. Revisor har årleg gjennomgang med styret og revisjonsutvalet om banken sitt interne kontrollarbeid, og deltek i møter med revisjonsutvalet.

Styret tilset banksjef, og fastset denne si godtgjersle/løn. Banksjefen (administrerande direktør) har den daglege leiinga av bankverksemda i samsvar med lovgjeving, vedtekter og dei retningslinjer og pålegg som styret gjev. Banksjef har fullmakt til å avgjera alle vanlege bankforretningar etter retningslinjer som styret dreg opp. Banksjef skal førebu alle styresaker og pliktar å retta seg etter dei vedtak styret har gjort, og konferera med styret i viktige saker. Instruks for banksjef vert fastsett av styret.

Risikostyring, internkontroll og compliance

Risikostyring, internkontroll og compliance er prioriterte områder for banken. Overordna rammer for banken sin risikoeksponering og styring blir årleg vurdert og fastsett gjennom banken sine styrande dokument, og blir følgde opp gjennom regelmessig rapportering til styret, årleg budsjettering og gjennom banken sin kvalitetssikring. Styret har behandla den årlege internkontrollrapporten og kan stadfeste at den, etter styret si meining, er gjennomført og dokumentert i samsvar med CRR/CRD IV-forskrifta.

Styret har gjennomgått og vurdert banken sin risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP). ICAAP er integrert som ein del av styret og leiinga sine rutinar for overordna styring og kontroll. Styret meiner at banken har tilpassa seg regelverket på ein god måte ut frå banken sin storleik og risikoprofil.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at ein kunde eller motpart ikkje kan gjere opp sine forpliktingar ovanfor banken. Dette er ein av dei største risikoane for banken og relaterer seg i hovudsak til utlån og garantiar ovanfor kundar. Styret vurderer kredittrisikoen til å vere låg for lån til personmarknaden, men noko høgare på utlån til bedriftsmarknaden. Av samla utlån er 72,1 % til personmarknaden og 27,9 % til bedriftsmarknad og det offentlege.

Styret vurderer utlåna som godt sikra. Banken har få store engasjement til bedriftsmarknaden. Misleghald og tapsutsette person- og næringslivslån er redusert i høve til fjoråret.

Det er utarbeida strategi for kredittrisiko, samt kredittpolicy og kreditthandbok. For å halde oversikt over risikoeksponeringa til banken har styret fastsett fleire rammer og måltal som vert rapportert kvartalsvis. Rapporteringa viser mellom anna porteføljeutvikling, store engasjement, engasjement fordelt på risikoklasse, utsette og misleghaldne engasjement. For utlån til privatmarknaden vert det i tillegg rapportert status for etterleving av utlånsforskrifta.

Samla tapsnedskrivingar på kr 31,3 millionar er etter styret si vurdering tilstrekkeleg til å dekke banken sin kredittrisiko på utlån. Banken har ei langsiktig målsetjing at tapsnedskriving i prosent av brutto utlån på eigen balanse ikkje skal vere over 0,5 %.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko oppstår som følgje av opne posisjonar i valuta-, rente- og eigenkapitalinstrument. Risikoen er knytt til tap som følgje av svingingar i marknadsprisar og kursar. Styret har utarbeida strategi for Marknadsrisiko som fastset styringsmål og risikotoleranse for banken sin marknadsrisiko.

Renterisiko

Renterisiko er definert som storleiken av tapspotensialet ved eit 2 % skift i rentekurva. (jf. Finanstilsynet sin modul for marknadsrisiko). Renterisiko oppstår ved at det er ulik rentebindingstid på banken sine renteberande balansepostar.

Pr 31.12.2023 har Luster Sparebank ein renterisiko på kr 1,9 mill. Renterisikoen pr. 31.12.2022 var på kr 0,33 mill. Dette er innafor banken si ramme for renterisiko.

Banken har ved utgangen av 2023 lånt ut kr 77,8 mill. i fastrentelån mot kr 98 mill. i 2022. Gjennomsnittleg bindingstid for fastrentelån er på 1,5 år. På innlånssida har banken kr 289 mill. i innskot med rentebinding frå kundar og kr 355 mill. i innlån og utferda obligasjonslån med kvartalsvise renteendringar.

Styret vurderer at banken er lite eksponert for renterisiko.

Aksjerisiko

Banken har òg risiko knytt til aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis. Papira har god spreiing og volumet er delt på fleire sektorar. Dei største sektorane er bankar, andre finansinstitusjonar og kraft. Styret får månadlege rapportar om behaldning og avkastning på verdipapira.

Valutarisiko

Banken har for tida ikkje valutarisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri forpliktingar og/eller evne til å finansiere auke i eigendelar, utan at det oppstår vesentleg auke i kostnadar i form at prisfall på eigendelar som må realiserast, eller i form av auka finansieringskostnadar.

Banken si utlånsportefølje har lang løpetid, medan størstedelen av banken sine innskot ikkje har oppseiingstid. Dette medfører likviditetsrisiko. Då innskota er fordelt på mange uavhengige innskytarar, er risikoen mindre for at ein stor del av innskota skal bli tatt ut samtidig.

Luster Sparebank har etablert lånerammer i norske finansinstitusjonar, samt fleire konkrete rammer på likviditetsområdet. Banken har unytta trekkrettar i andre finansinstitusjonar på kr. 70 mill. Banken har ein tilfredsstillande forfallsstruktur på lån utferda i finansmarknaden. Banken har pr. 31.12.2023 ein LCR på 268 % og ein NSFR på 147 %. Som ein del av banken sin likviditetsstrategi skal innskot utgjere minimum 80 % av brutto utlån. Per 31.12.2023 var innskotsdekninga 91,6 % (91 % i 2022). Inkluderer ein utlån i Verd Boligkreditt blir innskotsdekninga 75,7 % (75 % i 2022).

Det blir lagt til grunn i banken sin likviditetsstrategi at det til ei kvar tid skal vera klargjort lån tilsvarande minst kr 100 mill. som kan verta overførte til Verd Boligkreditt.

Det er utarbeida eigen strategi for likviditetsrisiko med beredskapsplan. I tillegg skisserer banken sin gjenopprettingsplan ulike tiltak for å gjenoppretta banken sin likviditetssituasjon ved ei likviditetskrise. Det vert utarbeida kvartalsvise risikorapportar med status for risikoområdet.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan definerast som risikoen for tap som skuldast utilstrekkeleg eller sviktande interne prosessar, svikt hjå menneske og i system eller eksterne hendingar.

Styret har utarbeida strategi for operasjonell risiko. Ein vesentleg del av den operasjonelle risikoen i banken er knytt til bruk av IKT. Banken nyttar Tietoevry som IT-leverandør. Gjennom samarbeidet i DSS-bankane blir det kontinuerleg jobba med utvikling av kontinuitetsløysingar og katastrofeberedskap, som er viktige for å sikre stabilitet og tilgjengelegheit.

Det vert samstundes jobba internt med å sikre tilstrekkeleg kompetanse for å redusere den operasjonelle risikoen. Banken sine sikkerheitssystem er omfattande og vert vedlikehaldne og testa periodisk. Styret vurderer den operasjonelle risikoen som tilfredsstillande.

Samarbeidspartnarar

Luster Sparebank er ein sjølvstendig og frittståande sparebank. For å styrka tenestetilbodet til kundane og støtta opp under drifta av banken, har ein likevel knytt til seg samarbeidspartnarar innan ei rekkje ulike område.

Dei Samarbeidande Sparebankane (DSS)

DSS er eit samarbeid mellom åtte sjølvstendige sparebankar. Deltakarar i samarbeidet er: Spareskillingbanken, Haugesund-, Flekkefjord-, Lillesands-, Skudenes & Aakra-, Søgne og Greipstad-, Voss- og Luster Sparebank. Samarbeidet i DSS er viktig for Luster Sparebank. Gjennom samarbeidet kan bankane trekke synergiar gjennom mellom anna innkjøpsavtalar, kompetanse, kostnadssparing og andre stordriftsfordelar. Haugesund Sparebank sa i 2023 opp samarbeidsavtalen og vil i løpet av 2024 forlata samarbeidet i DSS.

Finans Norge og Sparebankforeningen

Finans Norge representerer heile finansnæringa i Noreg og tek vare på både det næringspolitiske og arbeidsgjevarmessige samarbeidet. Finans Norge vart frå 1. januar 2023 ein eigen landsforeining i NHO.

Sparebankforeningen utviklar og styrkar norske sparebankar og sparebankstiftingar gjennom næringspolitisk arbeid og tett samarbeid med Finans Norge. Finans Norge tek i vare hovudparten av Sparebankforeningen sine arbeidsoppgåver.

Framtidsfylket AS

Framtidsfylket er eit selskap eigd av næringsorganisasjonar, arbeidsgjevarar, fylkeskommunen og kommunar og har som hovudmål: Vekst og verdiskaping i Sogn og Fjordane gjennom rekruttering av kompetent arbeidskraft. Luster Sparebank er medeigar i selskapet.

Frende Forsikring AS – Frende Holding AS

Luster Sparebank gjekk i 2007 inn på eigarsida i forsikringsselskapet Frende Forsikring. Frende Holding, som er eigar av dei to selskapa Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS, har i dag 23 eigarar og distributørar av forsikringsprodukt. Frende har avtale om formidling av pensjonssparing og pensjonsforsikring for bedrifter gjennom Nordea Liv AS. For banken betyr dette at me via Frende kan tilby eit totalt forsikringsprodukt med både liv- og skadeforsikring og pensjonssparing. Banken har brukt ressursar på forsikringssatsinga, og det er gledeleg å sjå at det har gjeve resultat.

Norne Securities AS

Luster Sparebank er eigar i verdipapirføretaket Norne. Via Norne kan Luster Sparebank tilby kundar som ynskjer å handle fond eller enkeltaksjar eit svært godt handels- og porteføljesystem. Her ligg og sals- og kjøpsrettleiingar med utfyllande kommentarar.

Verd Boligkreditt AS

Luster Sparebank eig saman med 17 andre bankar bustadkredittføretaket Verd Boligkreditt AS. Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittføretak med rett til å utferda obligasjonar med fortrinnsrett. Overføring av utlån frå banken til Verd, som igjen utferdar obligasjonar med fortrinnsrett, er med på å sikra banken tilgang til gunstig finansiering.

Brage Finans AS

Brage Finans er eit frittståande finansieringsselskap med hovudvekt på billån til privatmarknaden og leasing til bedriftsmarknaden. Selskapet vart etablert i 2010 av Luster Sparebank saman med mellom anna DSS-bankane, Fana

Sparebank og Sparebanken Vest. Gjennom Brage Finans AS kan me tilby gode løysingar for denne typen finansiering, mellom anna sjølvbeteningsløysing for billån på nettsidene våre.

Eiendomskreditt AS

Luster Sparebank er eigar i Eiendomskreditt AS som held til i Bergen. Eiendomskreditt AS er ein aktuell partnar for banken i samband med finansiering av større kredittengasjement. Dotterselskapet Kredittforeningen for Sparebanker vert nytta i samband med innlån av midlar.

Balder Betaling AS

Luster Sparebank er saman med 21 andre bankar eigarar av Balder Betaling AS. Selskapet forvaltar bankane sin eigarskap i Vipps, BankID og BankAxept. Vipps slo seg i 2022 saman med danske MobilePay og danna selskapet Vipps MobilePay AS. Dei tidlegare aksjonærane i Vipps eig 72,2 % av det nye selskapet gjennom selskapet Vipps Holding AS. I samband med fusjonen vart Bank ID og BankAxept skilt ut som eit eige selskap som er 100 % eigd av aksjonærane i Vipps Holding AS.

Personale – arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2023 hadde banken 26 fast tilsette medarbeidarar, av desse var 7 deltidstilsette. Banken hadde også ein lærling i salsfaget. 52 % av banken sine tilsette er kvinner. Gjennomsnittsalderen for banken sine tilsette er 47 år og gjennomsnittleg tilsetjingstid er 17 år. Ein tilsett gjekk av med pensjon 31.12.23. Ingen tilsette har sagt opp stillinga si. Me har fått ein ny fast tilsett i same periode, og ein person har gått frå eit vikariat til å bli fast tilsett. Dei tilsette, medrekna lærling, utførte 23,28 (21,6 i 2022) årsverk dette året.

Det er stor konkurranse og høg endringstakt i banknæringa. Dette gjer at endringar er ein del av kvardagen for dei tilsette. Me jobbar vidare med at den enkelte kunderådgjevar skal ha kunnskap om alle produkt banken tilbyr, og at kunden skal kunna halde seg til ein fast kunderådgjevar.

Banken ser det som viktig at dei tilsette held seg i god fysisk form og har gjeve støtte til tilsette som nyttar treningssenter. Ein har også i 2023 hatt sjølvregistrering av trim under mottoet «Ut på tur der du bur». Banken er og med på opplegget «prosjekt sjukefråver» ved Luster Treningssenter. Fleire av dei tilsette har i løpet av året nytta seg av tilbodet og tilbakemeldingane er gode.

Korttidssjukefråveret var på 2,4% i 2023 (1,02% i 2022) og langtidssjukefråveret var på 2,33% (5,47% i 2022). Samla sjukefråver i 2023 har vore 4,73 % (6,49% i 2022).

Luster Sparebank følgjer Hovudavtalen og Sentralavtalen som er utarbeida mellom Finans Norge (arbeidsgjevarorganisasjon) og Finansforbundet (arbeidstakarorganisasjon). I tillegg har me personalhandbok, HMS-handbok og eigen bedriftsavtale som er utarbeidd mellom leiing og tillitsvalde.

Banken er ei IA-verksemd (IA = inkluderande arbeidsliv). Luster Sparebank har utarbeidd eigne mål og rutinar i samsvar med IA-avtalen. Banken er medlem av og kjøper tenester av bedriftshelsetenesta Bedriftshelse 1. Tillitsvalde, verneombod og leiinga i banken prioriterer korleis banken skal nytte ressursane som er tilgjengelege i bedriftshelsetenesta. Bedriftshelsetenesta utførte hausten 2022 ei arbeidsmiljøundersøking, som kom ut med eit framifrå resultat. I 2023 er det utført frivillig helsekontroll via bedriftshelsetenesta for dei tilsette. Me er stolte av at Luster Sparebank er ein god arbeidsplass med eit godt arbeidsmiljø. Administrasjonen har eit godt samarbeid med dei tillitsvalde i Luster Sparebank.

Det vart i 2015 teikna helseforsikring for dei tilsette. Alle tilsette i Luster Sparebank er frå 01.01.2015 tilknytte innskotspensjon med maksimumssatsar.

Den tradisjonelle familieturen i 2023 gjekk til Hotell Alexandra i Loen. Det var god oppslutnad rundt turen, og både små og store kosa seg i flotte omgjevnader.

Kompetanseutvikling

Luster Sparebank sin viktigaste ressurs er medarbeidarane sin kompetanse. Kompetansen er avgjerande både for å avdekke og dekke behovet til kundane våre, samt for å sikra god verksemdsstyring.

Luster Sparebank har eigen utdanningsavtale og legg tilhøva til rette for tilleggsutdanning. Ved å ha god og oppdatert bankfagleg kompetanse kan banken yte kundane våre best mogleg rådgjeving og service. Administrasjonen og tillitsvalde er i tillegg einige om ein eigen kompetanseavtale.

I 2023 vart ein ny tilsett autorisert som kredittrådgjevar og ein anna tilsett vart autorisert kredittrådgjevar rett over nyttår. Dette er eit utdanningsløp gjennom FinAut (Finansnæringens autorisasjonsordninger) og det er eit krav å vere autorisert for å drive sjølvstendig kredittrådgjeving. Autorisasjonen krev eit års arbeidspraksis, fleire teoretiske eksamenar og ein teoretisk eksamen.

Luster Sparebank er oppteken av at tilsette og tillitsvalde i banken har stillingar og verv etter kompetanse.

Styret sitt arbeid

Banken sitt styre har fem medlemmer. Banksjef deltek på styremøta, men er ikkje medlem av styret. Styret har i 2023 hatt 11 styremøte. Styremøta skjer etter fast årsplan. Styret evaluerer årleg si samansetjing og arbeidsform, og følgjer kontinuerleg opp vedtekne planar og budsjett. Styret er revisjon-/og risikoutval.
I 2023 har styret revidert banken sin strategi for den kommande tre-årsperioden. I tillegg har styret lagt særskilt vekt på arbeidet med antikvitvask og svindel, rekneskap, internkontroll og risikostyring samt oppfølging av likviditet-, marknads-, kreditt- og operasjonell risiko.

Utsiktene framover

Sparebankane i Noreg har lange og stolte tradisjonar som tilbydarar av finansielle tenester til personar og bedrifter landet rundt. I 2022 var det 200 år sidan den første sparebanken i Noreg vart etablert. I 2023 markerte me at det var 175 år sidan Hafslo Sparebank vart etablert. Hafslo Sparebank danna seinare saman med Jostedal Sparebank og Luster Sparebank den Luster Sparebank ein i dag kjenner. Sparebankmodellen har stått seg godt både i Noreg og Luster desse åra, trass store endringar i både samfunnet, økonomien og bankbransjen. Gjennom lokalt forankra eigarskap, gode tenestetilbod og bidrag til økonomisk tryggleik har sparebankane bidrege positivt til nærings- og samfunnsutvikling både lokalt og nasjonalt. Samanlikna med for 175 år sidan er Luster Sparebank i dag ein bank med og for kundar over heile landet.

Det økonomiske resultatet syner at banken sin forretningsmodell og løysingsforslag til kundane står seg godt også i 2023. Banken lever godt som sjølvstendig og frittståande sparebank i samarbeid med andre sparebankar i DSS. Gjennom produktselskapa banken er medeigar i og distributør for får også kundane eit utvida tilbod av finansielle tenester frå den lokale sparebanken, i tillegg til at banken får fleire bein å stå på gjennom inntekter frå desse. Vidare vekst og lønnsemd er viktig for å kunne henta ut auka stordriftsfordelar i ein bransje prega av store strukturelle endringar, og for å kunne yte lån til fleire kundar og såleis bidra til vidare vekst og utvikling i lokalsamfunna.

Arbeidet med å kjempe mot kvitvasking, svindel og anna økonomisk kriminalitet er viktigare enn nokon gong. Arbeidet med dette har høg prioritet i banken. Prinsippet om å kjenne sin kunde står først, anten kunden nyttar digitale tenester, eller kjem innom banken. Sjølv om rådgjevinga i større grad skjer digitalt, skal kombinasjonen av gode digitale løysingar med god personleg rådgjeving og oppfølging vere banken sitt største konkurransefortrinn også frametter. Banken er tilgjengelege for kundane våre og alle skal oppleve banken som ein god støttespelar.

Dei viktigaste verdiane våre er personleg, ansvarleg og kompetent. Ut frå verdien ansvarleg har banken definert strategi for berekraft. Med banken sin berekraftstrategi ynskjer banken å etablere produkt som skal bidra til at banken

sine kundar kan ta berekraftige val og realisere berekraftige investeringar. Arbeidet med berekraft er og viktig for å ha kontroll på risikoen som ligg klimaendringar og omstillinga til eit samfunn med lågare utslepp.

Luster Sparebank vil framleis vere ein pådrivar for levande lokalsamfunn gjennom mellom anna sponsoravtalar og gåvetildelingar, og eit godt samarbeid med andre lokale aktørar. Ein anna viktig del av levande lokalsamfunn er eit velfungerande næringsliv, noko banken ynskjer å leggja til rette for.

Dei økonomiske utsiktene frametter er usikre. Internasjonal uro og krig i våre nærområde påverkar både norsk og internasjonal økonomi. Høg prisvekst kombinert med eit høgare rentenivå og utsikter til lågare økonomisk vekst kan bidra til redusert forbruk og investeringar samt svekka gjeldsbetjeningsevne frametter. Det vert viktig å halda fram det gode arbeidet med overvaking og oppfølging av kredittrisikoen i utlånsporteføljen. Eit høgare rentenivå bidreg samstundes til høgare renteinntekter for banken. Som ein god og løysingsorientert medspelar med kundane i fokus, har Luster Sparebank som følgje av dette likevel vald å ikkje auka kunderentene tilsvarande auken i styringsrenta frå Norges Bank gjennom året. Konkurransen om kundane er likevel stor. Det er såleis viktig å halda fram med å ha god kontroll på kostnadane for framleis å kunne levera konkurransedyktige tenester. Ytterlegare vekst i sal av forsikrings- og spareprodukt vil bidra til å auka inntektsgrunnlaget frå andre produkt og byggja vidare opp under banken som ein heilskapleg tilbydar av finansielle tenester.

Luster Sparebank skal vera ein god og løysingsorientert medspelar som bidreg til at både eksisterande og nye kundar kjenner økonomisk tryggleik og kan realisera sine draumar i tråd med banken sin visjon - «Saman når me måla dine!».

Takk til kundar, tillitsvalde og tilsette

Med dette takkar me kundane og bygdefolket for svært god oppslutnad om Luster Sparebank. Me rettar og ei varm takk til alle tillitsvalde for innsatsen, og ikkje minst dei tilsette for stor innsats og godt samarbeid i året som har gått. Luster Sparebank er ein solid bank, og med kompetente og serviceinnstilte medarbeidarar er me godt rusta til å møta framtidige utfordringar og kundane våre sine behov.

Luster Sparebank ser fram til stort engasjement og godt samarbeid i 2024 til beste for kundane og interessegruppene elles.

Gaupne 31.12.23 / 15.03.2024

STYRET FOR LUSTER SPAREBANK

Svein Ove Stinde
Leiar

Evelyn Bukve Gunnestad
Tilsettrepresentant

Signert elektronisk
Siri Johanne Solberg Dalehaug

Signert elektronisk
Ove Nyland
Nestleiar

Signert elektronisk
Anette Stegegjerdet Norberg

Jermund Lien Molland
Banksjef

Resultatrekneskap

(NOK 1 000)	Notar	31.12.2023	31.12.2022
Renteinntekter og liknande inntekter	6, 7	202.657	120.318
Rentekostnader og liknande kostnader	6, 7	100.515	41.401
Netto renteinntekter	6, 7	**102.142**	**78.917**
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	8	15.943	16.826
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester	8	2.097	1.864
Utbytte og andre innteker av eigenkapitalinstrument		6.532	7.312
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument	8	23.196	8.594
Andre driftsinntekter	8	111	91
Løn og andre personalkostnader	9, 10, 11	24.044	23.589
Andre driftskostnader	12, 13, 14	25.986	23.017
Av-/nedskrivningar, verdiendringar og vinst/tap på ikkje-finansielle eigendeler	15	640	762
Kredittap på utlån, garantier mv. og renteberande verdipapir	16, 17, 18, 19,20	6.040	4.719
Resultat før skatt		**89.117**	**57.789**
Skatt på resultat	21	20.378	11.857
Resultat etter skatt		**68.739**	**45.932**
Resultat før andre inntekter og kostnader		**68.739**	**45.932**
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringar knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	11	885	2.921
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke kan bli omklassifisert til resultatet	21	-221	-730
Andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet			
Øvrige andre inntekter og kostnader	19	641	-301
Skatt på andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet	21	-160	75
Sum andre inntekter og kostnader		**1.145**	**1.965**
Totalresultat for rekneskapsåret		**69.884**	**47.897**

Balanse

(NOK 1 000)	Notar	31.12.2023	31.12.2022
EIGENDELER			
Kontantar og kontantekvivalentar	**22,23,24,25**	**74.405**	**73.671**
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**22,23,24,25**	**242.167**	**247.356**
Utlån til og fordringar på kundar			
Utlån og fordringar på kundar til verkeleg verdi		2.655.441	2.618.516
Utlån og fordringar på kundar til amortisert kost		995.705	914.778
Sum utlån til og fordringar på kundar	**3,16,17,18,19,10,20 22,23,24,25,29**	**3.651.146**	**3.533.294**
Renteberende verdipapir			
Renteberande verdipapir til amortisert kost	**22,23,24,25,30**	0	3.002
Sum renteberende verdipapir		**0**	**3.002**
Aksjar, andeler og andre eigenkapitalinstrument	**22,23,24,25,30**	**493.578**	**466.477**
Varige driftsmidler			
Eigendom nytta av eigar	**15**	5.308	5.557
Andre varige driftsmidler	**15**	1.700	1.958
Sum varige driftsmidler	**15**	**7.008**	**7.515**
Andre eigendeler			
Eigendeler ved utsatt skatt	**21**	3.876	9.890
Andre eigendeler	**11,31**	18.178	30.226
Sum andre eigendeler		**22.054**	**40.116**
SUM EIGENDELER		**4.490.358**	**4.371.431**

Balanse

GJELD OG EIGENKAPITAL	Noter	31.12.2023	31.12.2022
GJELD			
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**22,23,24,25,32**	**146.424**	**146.009**
Innskot og andre innlån fra kundar	**22,24,25,33**	**3.372.976**	**3.249.602**
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	**22,23,24,25,34**	**210.952**	**281.172**
Anna gjeld	**35**	**15.906**	**8.442**
Avsetningar			
Pensjonsforpliktingar	11	11.768	21.151
Forpliktingar ved skatt			
Forpliktingar ved periodeskatt	21	19.590	17.051
Forpliktingar ved utsatt skatt	21	0	0
Avsetningar på garantier og unytta rammekredittar	16,17,18,19	1.114	1.389
Avsetningar		**32.472**	**39.591**
SUM GJELD		**3.778.730**	**3.724.816**
EGENKAPITAL			
Opptent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinstar		48.875	42.713
Sparebankens fond		638.409	580.187
Gåvefond		24.344	23.715
Sum opptent egenkapital		**711.628**	**646.615**
SUM EGENKAPITAL		**711.628**	**646.615**
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		**4.490.358**	**4.371.431**

Gaupne 31.12.23 / 15.03.2024

Svein Ove Slinde
Leiar

Evelyn Bukve Gunnestad
Tilsettrepresentant

Signert elektronisk
Siri Johanne Solberg Dalehaug

Signert elektronisk
Ove Nyland
Nestleiar

Signert elektronisk
Anette Stegegjerdet Norberg

Jermund Lien Molland
Banksjef

Endring i eigenkapital

(NOK 1 000)	Fond for urealiserte gevinster	Bankens fond	Gavefond	Sum eigen- kapital
Eigenkapital pr. 31.12.2020	**38.854**	**503.617**	**23.681**	**566.152**
Resultat før andre inntekter og kostnader	-440	41.287	0	**40.847**
Andre inntekter og kostnader	0	-816	0	**-816**
Avsetnad til gåver	0	-3.500	3.500	**0**
Gåver utdelt av styret i 2021	0	0	-4.172	**-4.172**
Eigenkapital pr. 31.12.2021	**38.414**	**540.589**	**23.009**	**602.012**
Resultat før andre inntekter og kostnader	4.299	41.633	**0**	**45.932**
Poster ført over andre inntekter og kostnader	0	1.965	0	**1.965**
Avsetnad til gåver	0	-4.000	4.000	**0**
Gåver utdelt av styret i 2022	0	0	-3.294	**-3.294**
Eigenkapital pr. 31.12.2022	**42.713**	**580.187**	**23.715**	**646.615**
Resultat før andre inntekter og kostnader	6.162	62.577	0	**68.739**
Poster ført over andre inntekter og kostnader	0	1.145	0	**1.145**
Avsetnad til gåver	0	-5.500	5.500	**0**
Gåver utdelt av styret i 2023	0	0	-4.871	**-4.871**
Eigenkapital pr. 31.12.2023	**48.875**	**638.409**	**24.344**	**711.628**

Kontantstraumoppstilling

	2023	2022
Renteinnbetalingar frå utlån til kundar	184.649	112.310
Inn/utbetalingar på utlån til kundar	-115.637	-45.877
Renteutbetalingar på innskudd frå kundar	-75.687	-27.478
Inn/utbetalingar på innskot frå kundar	118.640	166.936
Netto rentebetalingar på lån/innskot frå kredittinstitusjonar og sentralbank	11.176	4.073
Netto inn-/utbetaling av lån/innskot til/frå kredittinstitusjonar	0	35.477
Renteinnbetalingar på sertifikat, obligasjonar og rentefond tilknytta likviditetstyring	17.761	2.603
Kjøp og sal av sertifikat, obligasjonar og rentefond tilknytta likviditetsstyring	-18.675	10.240
Andre innbetalingar	20.869	17.459
Driftsutbetalingar	-50.706	-60.625
Betalte skattar i perioden	-12.206	-9.469
Betalte gåver	-2.946	-3.294
Netto likviditetsendring frå operasjonell aktivitet (A)	**77.238**	**202.355**
Kontantstraum frå investeringsaktivitet		
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidlar	-134	-513
Innbetaling ved sal av varige driftsmidlar	0	0
Kjøp av verdipapir tilknytta investeringsaktivitet	-4.242	-19.823
Sal av verdipapir tilknytt investeringsaktivitet	3.790	7.140
Utbytte frå aksjar	6.532	7.312
Likviditetsendring vedk. investeringar (B)	**5.946**	**-5.884**
Kontantstraum frå finansieringsaktivitetar		
Innbetalingar ved utstedelse av verdipapirgjeld	0	20.000
Utbetalingar ved innfriing av verdipapirgjeld	-70.000	-85.000
Renteutbetalinger og over-/underkurs på verdipapirgjeld	-11.748	-6.946
Nye lån frå kredittinstitusjonar	0	0
Innbetaling på lån fra kredittinstitusjon	0	-50.000
Renteutbetalinger på lån fra kredittinstitusjon	-6.156	-3.159
Likviditetsendring vedk. finansiering	**-87.904**	**-125.105**
Sum endring likviditet i året (A+B+C)	-4.720	71.366
Likviditetsbeholdning 1.1	241.519	170.153
Likviditetsbeholdning pr 31.12.	**236.799**	**241.519**
Likviditetsbeholdningen er samansett slik:		
Kontantar og fordringar på sentralbanken	74.405	73.671
Innestående på oppgjerskonto i oppgjersbank	99.394	167.848
Tidsinnskot i oppgjersbank	63.000	0
Sum likviditetsbehaldning	**236.799**	**241.519**
Unytta trekkrettar	**70.000**	**70.000**

Note 1 Generell informasjon

Luster Sparebank er en sjølvstendig sparebank lokalisert i Luster og med hovudkontor i Gaupne. Banken tilbyr banktenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Årsrekneskapet for 2023 vart godkjent av styret 15. mars 2024.

Note 2 Informasjon om vesentlege rekneskapsprinsipp

Denne noten gir ei oversikt over vesentlege rekneskapsprinsippa nytta ved utarbeiding av rekneskapen. Desse prinsippa blir nytta konsekvent i alle periodar dersom ikkje anna framgår.

2.1 Grunnlag for utarbeiding av årsrekneskapen

"Frå 2021 har banken utarbeida årsrekneskap i samsvar med § 1-4, 2. ledd b) i Forskrift om årsrekneskap for bankar, kredittforetak og finansieringsforetak (""Forskriften"") gjeldande frå 1.1.2020. For å sette opp rekneskap i samsvar med forskrift må ein nytte estimat. Område der estimat er vesentleg for rekneskapet er drøfta i note 3.
Banken har også valgt, i samsvar med forskrifta § 7-2, å fråvike følgande notebestemmelser under IFRS:

1) IFRS 13. Det blir i staden gitt opplysningar om verkeleg verdi i samsvar med forskrifta § 7-3
2) IFRS 15.113-128
3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147

Banken rekneskapsfører utbytte i samsvar med rekneskapsloven sine bestemmelsar.

2.2 Nye og endra standarder som er teke i bruk av banken i 2023

Ingen nye eller endra standarder er blitt teke i bruk av banken i 2023.

2.3 Vedtekne standardar og fortolkingar som trer i kraft i framtida

Vedtekne standardar og fortolkingar som trer i kraft i framtida er vurdert ikkje å ha vesentleg betyding for banken og blir difor ikkje nærmare omtalt.

2.4 Omrekning av transaksjonar i utenlandsk valuta

"Rekneskapen blir presentert i norske kroner (NOK) som er banken sin funksjonelle valuta.
Pengepostar i utanlandsk valuta blir omrekna til kurs på balansedagen. Verdiendringar som følgje av kursendringar mellom transaksjonsdag og balansedag blir resultatført."

2.5 Inntektsføring

Renteinntekter blir inntektsført ved bruk av effektiv rentes metode. Den effektive renta blir fastsett ved diskontering av kontraktsfesta kontantstraumar innanfor forventa løpetid. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og eventuell restverdi ved slutten av forventa løpetid. Inntektsføring av renter etter effektiv rentes metode blir nytta for balansepostar som blir vurdert til amortisert kost og til verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader. For renteberande balanseposter som blir vurdert til verkeleg verdi over resultatet, blir den nominelle renta inntektsført løpande, mens verdiendringar blir regnskapsført som "Netto verdiendringar og gevinst/tap på valuta og finansielle instrument". Renteinntekter på engasjement i trinn 3 i tapsmodellen blir berekna som effektiv rente av nedskriven verdi. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdiar på engasjement som inngår i trinn 1 og 2. Inntekter frå gebyr og provisjonar knytt til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtenester blir resultatført i den perioden tenesta blir ytt. Utbytte frå aksjeinvesteringar blir resultatført på det tidspunkt utbytte er vedteke på generalforsamlinga.

Sal av lån til Verd Boligkreditt
Verd Boligkreditt AS har inngått forvaltningsavtalar med alle sine eigarbankar om sal av utlån og forvaltninga av desse. Etter avtalen forvaltar bankane selde utlån og opprettheld kundekontakten etter sal. For dette arbeidet mottek bankane vederlag i form av kvartalsvis provisjonsbetalingar. Det ligg føre ein begrensa fortsatt involvering (continuing involvement under IFRS) gjennom en moglegheit for å avrekne tap mot provisjonane. For meir informasjon blir det synt til note 36 Garantiar. Kjøpa blir handsama som kjøp for Verd, og sal frå bankane si side. Utlånene er derfor fråreknа frå bankane sine balansar og innrekna i balansen til Verd Boligkreditt.

2.6 Finansielle instrument
Innrekning og fråreknig av finansielle instrument
Finansielle eigendeler og forpliktingar blir balanseført på tidspunktet banken blir part i instrumentet sine kontraktsmessige avtalevilkår. Vanlege kjøp og sal av investeringar blir rekneskapsført på avtaletidspunktet. Finansielle eigendeler blir fjerna frå balansen når rett til å ta i mot kontantstraumar frå investeringa fell vekk eller når disse rettane er blitt overført og banken i hovudsak har overført risiko og hele gevinstpotensialet ved eigarskapet. Finansielle forpliktingar blir fråreknа på tidspunktet rettane til dei kontraktsmessige avtalevilkåra er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Klassifisering av finansielle instrument
Finansielle instrument blir ved innrekning første gang klassifisert i ein av følgande målekategoriar:
Finansielle eigendeler:
* Finansielle eigendelar målt til amortisert kost
* Finansielle eigendelar målt til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet (FVPL)
* Finansielle eigendelar målt til verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle forpliktingar:
* Finansielle forpliktingar målt til amortisert kost

For finansielle eigendelar blir skilt mellom:
* Gjeldsinstrument (Lån, obligasjonar og liknande)
* Derivat
* Eigenkapitalinstrument (Aksjar og liknande).

Finansielle eigendeler blir klassifisert ut frå ei vurdering av banken sin forretningsmodell for styring av eigendelane og instrumentet sine kontraktsmessige kontantstraumkarakteristikkar. Finansielle eigendeler med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar og som blir holdt i en forretningsmodell med formål å ta i mot kontraktsmessige kontantstraumar, blir målt til amortisert kost. Finansielle eigendeler med kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar og som blir holdt i ein forretningsmodell med formål både å ta i mot kontraktsmessige kontantstraumar og å selje, blir målt til verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader. Renteinntekt, valutaomrekningseffektar og eventuelle nedskrivingar blir presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringar ført over andre inntekter og kostnader blir reklassifisert til resultatet ved sal eller anna avhending av eigendelane.

Tapsnedskrivingar
Etter IFRS 9 blir tapsavsetjingene innrekna basert på forventa kredittap. Den generelle modellen for tapsavsetjingar av finansielle eigendelar i IFRS 9 gjeld for finansielle eigendelar som blir målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader (FVOCI), og som ikkje hadde inntrufne tap ved første gangs innrekning. I tillegg er lånetilsegn og finansielle garantikontrakter som ikkje blir målt til verkeleg verdi over resultatet omfatta.
Målinga av avsetninga for forventa tap i den generelle modellen er avhengig av om kredittrisikoen har auka vesentleg sidan førstegangsinnrekning. Ved førstegangsinnrekning og når kredittrisikoen ikkje har auka vesentleg etter førstegangsinnrekning, skal det avsettast for 12 månaders forventa tap. 12 månaders forventa tap er det tapet

som er forventa å inntreffe over levetida til instrumentet, men som kan knytas til misleghald som inntreff dei neste 12 månadene.
Hvis kredittrisikoen har auka vesentleg etter førstegangsinnrekning, skal det avsettast for forventa tap over hele levetida. Forventa kredittap er berekna basert på noverdien av alle kontantstaumar over gjenværende forventa levetid, dvs. forskjellen mellom dei kontraktsmessige kontantstraumar i henhold til kontrakten og den kontantstraumen som banken forventar å motta, diskontert med effektiv rente på engasjementet.
Uavhengig av dette kan ein gå ut frå at kredittrisiko ikkje har auka vesentleg sidan første gongs innrekning dersom ein vurderer det slik at det finansielle instrumentet har låg kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. Banken har difor nytta unntaket om låg kredittrisiko for balansepostane
«Kontantar og kontantekvivalentar» og «Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak»

Kontantar og kontantekvivalentar
Balanseposten «Kontantar og kontantekvivalentar» er samansett av kontantar og innskot i Norges Bank. Norges Bank har rating AAA av Moodys og AAA/A-1+ av S&P. Kredittrisikoen er dermed låg. Banken vurderer det difor slik at det ikkje nødvendig med tapsnedskriving knytt til denne balanseposten.

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak
Balanseposten «Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak» er fordringar mot norske finansinstitusjonar med god rating. Balanseposten er dermed vurdert til å oppfylle standarden sin presumpsjon om låg kredittrisiko. Banken vurderer det slik at dette vil gi uvesentlege tapsnedskrivingar og det er difor ikkje gjort tapsnedskrivingar knytt til denne posten.

Utlån til og fordringar på kundar
"Etter reglane i IFRS 9 har banken nytta tapsgradmetoden for å estimere forventa kreditt-tap. Ved bruk av tapsgradmetoden blir utlånsporteføljen delt inn i segment med felles kredittrisikoeigenskapar og forventa tap blir estimert med utgangspunkt i historiske tapstal for dei ulike segmenta.
Banken har delt utlånsporteføljen i følgjande seks segment:
PM - Personmarknad
BM - Bedriftsmarknad andre
BM - Eigedom (kjøp/sal og utleige av eigedom og eigedomsformidling)
BM - Turistnæring (Hotell, servering og anna turistnæring)
BM - Jordbruk
Offentleg - Offentleg og finansiell sektorar

Ved utrekning av tapsgrad for dei ulike segmenta har banken teke utgangspunkt i gjennomsnittleg konstaterte tap dei siste 10 åra.

Tapsgrad er på PM-Personmarknad lagt inn med 0,038 %.
Dette framkjem ved å ta gjennomsnittleg tap på 0,03 % og så legge til 25 % i 2023 på grunn av forventa svakare økonomisk utvikling for forbrukarane, renteauke og fall i bustadprisane.

Tapsgrad er på BM bedriftsmarknad andre lagt inn med 1,24 %.
Dette framkjem ved å ta gjennomsnittleg tap på 1,13 % og så legge til 10 % i 2023 på grunn av forventa svakare økonomisk utvikling.

Tapsgrad er på BM-Eigedom lagt inn med 0,22 %.
Dette framkjem ved å ta gjennomsnittleg tap på 0,16 % og så legge til 35 % i 2023 på grunn av forventa svakare økonomisk utvikling, betydeleg høgare rentenivå,og fall i eigedomsprisar.

Tapsgrad på BM-Turistnæring lagt inn med 0,26 %.
Dette framkjem ved å ta gjennomsnittleg tap på 0,24 % og så legge til 10 % i 2023 på grunn av forventa økonomisk svakare utvikling.
Tapsgrad på BM jordbruk er lagt inn med 0,05%. Dette framkjem ved å ta gjennomsnittleg tap på 0 % og så legge til 5 % på grunn av usikkerhet i næringa og auka rentenivå.

Tapsgrad er på offentleg/finans lagt inn med 0 % då banken ikkje har hatt tap i dette segmentet.
Kva tapsgrader som skal bli nytta over tidshorisonten i tapsmodellen blir avgjort av banken si leiing ut frå korleis den framtidige makroøkonomiske utvikling på balansedagen blir vurdert. Banken nyttar SSBs prognoser for arbeidsløyse, utlånsrente på rammekredittar, BNP for Fastlands-Norge og endring i bustadprisar som utgangspunkt for leiinga si vurdering av korleis den makroøkonomiske utvikling påverkar modellen
Banken har komme fram til forventa levetid for segmenta basert på gjennomsnittlege nedbetalingar i utlånsporteføljen i perioden 2015-2023. Nedbetalingar i denne samanheng vil sei avdragsbetalingar, innfriing og refinansiering."
I samsvar med IFRS 9 grupperer banken sin utlån i tre trinn:
Trinn 1:
Dette er startpunktet for alle finansielle eigendelar omfatta av den generelle tapsmodellen. For alle eigendelar som ikkje har vesentlig høgare kredittrisiko enn ved førstegangsregistrering blir det berekna ei tapsavsetjing lik 12 månaders forventa tap. I denne kategorien ligg alle eigendelar som ikkje er overført til trinn 2 eller 3. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdiar på låna som inngår i trinnet.
Trinn 2:
Dette trinnet omfattar lån og fordringar som har hatt ei vesentleg auke i kredittrisiko sidan førstegangsinnrekning, men der det ikkje er objektive bevis på tap. For disse eigendelane blir det nedskrive for forventa tap over forventa levetid. Banken har definert at vesentleg auke i kredittrisiko ved utlån til kundar er tilfelle dersom betaling er forsinka med 30 dagar eller meir, og/eller der svekka betjeningsevne blir avdekka i banken sine risikomodellar gjennom auke på to risikoklasser. Lån med betalingsutsetjing medfører klassifisering i minimum trinn 2.
Renteinntekter knytt til utlån i trinn 1 og trinn 2 blir rekna etter effektivrentemetoden basert på den brutto balanseførte verdien av utlån.
Trinn 3:
Dette trinnet omfattar utlån og fordringar som har hatt en vesentleg auke i kredittrisiko sidan innvilging, og der det er objektive bevis på tap på balansedatoen. For disse eigendelane blir det nedskrive for forventa tap over heile den forventa levetida. Banken har definert vesentleg auke i kredittrisiko sidan innvilging, og der det er objektive bevis på tap på balansedatoen, til å inntreffe ved overtrekk og restansar eldre enn 90 dagar. Disse lånene er presentert netto i balansen og renteinntekter på utlån i trinn 3 blir rekna basert på netto balanseført verdi.
Lån som er i trinn 2 eller 3 kan ikkje reklassifiserast til eit lågare trinn før etter minimum 3 månader etter at lånet er friskmeldt.

Misleghald
Ved vurdering av kva som utgjer misleghald la banken i 2020 til grunn standarden sin presumpsjon på at det foreligg eit mislighald dersom dei kontraktuelle kontantstrømmene er meir enn 90 dagar etter forfall og/eller for kunder der det er objektive indikasjoner på verdifall som følgje av hendingar etter førstegangsinnregning av eigendelen.
Det kan vere slik at det ikkje er mogleg å identifisere ei enkelt, separat hending som årsak til verdifallet. Istaden kan den samla verknadn av flere hendingar ha vore årsak til verdifallet. Objektive indikasjoner på at ein finansiell eigendel eller ei gruppe av eigendeler har falt i verdi inkluderer observerbare opplysningar som banken blir oppmerksom på vedrørende følgjande tapshendingar
* vesentlege finansielle vanskar hos utstedar eller debitor,
* kontraktsbrudd, til dømes misleghald eller manglende betaling av forfalte renter eller forfalt hovudstol,
*når banken, av økonomiske eller juridiske grunner knytta til låntaker sine finansielle vanskar, gir låntakar ein innrømmelse som långiver ellers ikkje ville ha vurdert,
*når det blir sannsynleg at låntakar vil gå konkurs eller vil bli utsett for ein anna form for finansiell omorganisering

Definisjon av misleghald vart endra med verknad fra 1. januar 2021. I ny definisjon er betalingsmislighald basert på eit minstebeløp på henholdsvis kr 1.000 for personkundar (massemarknad) og kr 2.000 for foretak. Det er og innført ei relativ grense på 1 prosent av kunden sitt engasjement, og begge vilkår må være oppfylt for at betalingsmislighald skal vere tilfelle. I tillegg til direkte betalingsmislighald, vil det også kunne foreligge mislighald dersom andre objektive årsakar eller kvalitative vurderinger og tapsmerkinger ligg føre.
Nye karantenereglar inneber ein karanteneperiode på 3 månader fra eit engasjement ikkje lenger er misleghalde til engasjementet kan bli friskmeldt. Alle engasjementer i trinn 3 er definert som mislighaldne.
I samsvar med IFRS 9 blir renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 1 og trinn 2 berekna ved hjelp av effektivrentemetoden på den brutto balanseførte verdien til eigendelen. mens renteinntekter for finansielle eigendeler i trinn 3 blir berekna berekna med utganspunkt i egendelen verdsett til amortiserte kost.

Konstatering av tap
Konstatering av tap (fråreknin av balanseført verdi) blir gjennomført når banken ikkje har rimelege forventningar om å gjenvinne heile eller deler av eit engasjement. Kriterier for dette er mellom anna:

- Avslutta konkurs i selskap med begrensa ansvar
- Stadfesta akkord/gjeldsforhandlingar
- Avvikling for øvrige selskap med begrensa ansvar
- Avslutta bu ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Pantsette eigedelar er realisert

Finansielle eigendeler som blir målt til verkeleg verdi over resultatet
Finansielle eigendeler som blir målt til verkeleg verdi over resultatet blir regnskapsført ved anskaffelse til verkeleg verdi og transaksjonskostnader blir resultatført. Postane blir i etterfølgjande periodar målt til verkeleg verdi.
Verkeleg verdi er det beløp en eigendel kan bli bytta i, eller ei forplikting kan bli gjort opp i mellom uavhengige parter. Ved berekninga er føresetnaden om videre drift lagt til grunn og nedskriving for kredittrisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsetjinga.
For finansielle instrument der motsvarande marknadsrisiko kan påvisast med stor nok sannsynlighet, blir midtkursar på balansedagen nytta. Andre finansielle eigendeler og forpliktingar blir verdsett til henholdsvis kjøps- og salskursar. For finansielle instrument der det er eksterne observerbare prisar, kursar eller volatilitetar og disse prisene representerer faktiske og hyppige marknadstransaksjonar, blir den noterte prisen innhenta frå enten børs eller meklar nytta. I den grad det ikkje er notert prisar for instrumentet, vert instrumentet dekomponert, og blir verdsett på bakgrunn av prisar på dei enkelte komponentane. Dette omfattar sertifikat og obligasjonar.
Renteberande verdipapir er del av ei portefølje der verdipapir blir seld og kjøpt løpande, og porteføljа blir regnskapsført til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet. Realiserte og urealiserte gevinstar og tap inngår i «Netto verdiendring og gevinst/tap på renteberande verdipapir» mens renteinntekter inngår i linja «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av renteberande verdipapir».
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinstrument blir målt til verkeleg verdi med verdiendring over resultatet under IFRS 9. Realiserte og urealiserte gevinstar og tap inngår i netto verdiendring og gevinst/tap på aksjar og andre eigenkapitalinstrument mens motteke utbytte inngår i utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument.

Finansielle eigendeler og forpliktingar som blir målt til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader
Finansielle eigendeler og forpliktingar som blir ført til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader blir ved anskaffelse rekneskapsført til verkeleg verdi og transaksjonskostnader blir resultatført. Finansielle eigendeler og forpliktingar til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader blir i etterfølgjande periodar målt til verkeleg verdi.
Utlån til kundar med pant i bustad har kontraktsfesta kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar. Desse blir haldne i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstraumar og sal, då banken sel bustadlån med flytande rente til Verd Boligkreditt AS. Verd Boligkreditt AS kan selje utlån tilbake til banken. Disse utlåna blir rekneskapsført til verkeleg verdi med verdiendringar over andre inntekter og kostnader. Endringar i verkeleg verdi blir ført over andre inntekter og kostnader. Renteinntektene

utrekna etter effektivrentemetode blir ført over «Renteinntekter og liknande inntekter» mens nedskrivninger blir presentert som «Kredittap på utlån, garantier mv. og renteberande verdipapir"". Verdijusteringa til verkeleg verdi blir ført under "Andre inntekter og kostnader". Verdiendringar ført over andre inntekter og kostnader blir reklassifisert til «Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument» ved sal eller anna avhending av eigendelane.

Finansielle eigendeler og forpliktingar som blir målt til amortisert kost
Alle finansielle eigendeler som ikkje blir regnskapsført til verkeleg verdi, blir første gong balanseført til verkeleg verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Andre forpliktingar rekneskapsført til amortisert kost blir første gong balanseført til verkeleg verdi med frådrag for transaksjonskostnader. Utlån til kundar som har kontraktsmessige kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar, og blir heldt i en forretningsmodell med formål å berre å ta i mot kontraktsfesta kontantstraumar, blir rekneskapsført til amortisert kost.
Renteinntekter er inkludert i renteinntekter utrekna etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringar på kundar.
Kontantar og kontantekvivalentar og utlån til kredittinstitusjonar og finansieringsforetak har kontraktsmessige kontantstraumar som berre er betaling av rente og hovudstol på gitte datoar og blir heldt i ein forretningsmodell for å ta i mot kontraktsfesta kontantstraumar, og desse blir rekneskapsført til amortisert kost. Renteinntekter og -kostnader er inkludert i renteinntekter/rentekostnader utrekna etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak. Finansielle forpliktingar består av innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak, innskot og andre innlån frå kundar samt gjeld stifta ved å utferde verdipapir. Alle disse postane blir målt til amortisert kost. Rentekostnader inngår i dei respektive resultatlinjene under rentekostnader utrekna etter effektivrentemetoden. Klassifisering av finansielle instrument blir synt i note 23.

2.7 Nettopresentasjon av finansielle eigendeler og forpliktingar
Finansielle eigendeler og forpliktingar blir presentert netto i balansen i dei tilfelle ein har ein juridisk rett til motrekning som kan handhevast av rettsvesenet og ein har til hensikt å gjere opp netto eller realisere eigendelen og gjere opp forpliktinga samstundes.

2.8 Pensjonar
Banken har ein innskotsordning for sine tilsette. Ordninga blir ivareteken av eit livselskap. Banken betaler eit årleg tilskot til den enkelte tilsette sin pensjonssparing i ein kollektiv avtale. Banken har ingen ytterlegare forplikting etter at det årlege innskotet er betalt. Premie inklusive arbeidsgivaravgift blir kostnadsført direkte.
Bidragsbaserte pensjonsordningar blir utrekna i samsvar med IAS 19.
Estimatavvik blir ført over andre inntekter og kostnader. Banken har ei gåvepensjonsordning for tilsette med tilsetjingsdato før 31.12.2014 som blir utrekna etter IAS 19.
Partane i arbeidslivet har inngått avtale om ny AFP-ordning, og premien blir utrekna av samla utbetalingar mellom 1 G og 7,1 G til dei tilsette i bedrifta. Det er underdekning i ordninga. Ved eventuell avvikling av ordninga har verksemdene som er med i ordninga plikt til videre premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalingar til arbeidstakarar som er tiltrådt eller som fyller vilkåra for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet. Premie inklusive arbeidsgivaravgift blir kostnadsført direkte.

2.9 Skatt
Årets skattekostnad omfattar betalbar skatt for inntektsåret og endring i utsett skatt på midlertidige forskjellar. Midlertidige forskjellar er forskjellar mellom balanseposter sin rekneskapsførte verdi og skattemessige verdi. Utsett skatt blir fastsett ved å nytte skattesatsar og skattereglar som gjeld på balansedagen og som ein forventar vil gjelde når den utsette skattefordelen blir realisert eller når den utsette skatten blir gjort opp. Utsett skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynleg at den vil kunne bli brukt mot framtidig skattepliktig inntekt.

2.10 Kontantstraumoppstilling
Kontantstraumoppstilling er utarbeida ved bruk av den direkte metode.

2.13 Hendingar etter balansedagen
Informasjon som framkjem etter balansedagen om banken si finansielle stilling på balansedagen, vil inngå i grunnlaget for vurdering av rekneskapsestimat i rekneskapen og vil såleis vere teke omsyn til i årsrekneskapet.
Hendingar som ikkje påverkar selskapet sin finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverke selskapet sin finansielle stilling i framtida er opplyst om dersom disse er vesentlege.
Desse hendingar kan i nokon grad være basert på estimat og skjønnsmessige vurderingar, og det blir synt til note 3: Kritiske estimat.

Note 3 Kritiske estimat

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen har leiinga i banken nytta estimat basert på beste skjønn og føresetnader som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjonar eller endringar i marknadsforhold som kan medføre endra estimat, og dermed påverke banken sine eigendelar, gjeld, eigenkapital eller resultat.
Banken sine mest vesentlege rekneskapsestimat er knytt til følgjande postar:

- Nedskriving for forventa tap på utlån.
- Verkeleg verdi for finansielle instrumenter

Nedskriving for forventa tap på utlån
For engasjement som er omfatta av tapsgradsmodellen, bygger modellen på fleire kritiske føresetnader som banken fastset. Disse føresetnadane påverkar storleiken på forventa tap på utlån. Dei kritiske føresetnadane er risikoklassifiseringa, utvikling i risikoklassifisering, forventa levetid og tapsgrad. I tillegg vil konjunkturutvikling og makrovariablar bli tillagt vekt.
For engasjement som er i misleghald og som er i trinn 3 i modellen blir kontantstraummodellen nytta for å fastsette forventa tap. Tapet blir utrekna som forskjellen mellom balanseført verdi og noverdien av estimerte framtidige kontantstraumar diskontert med den opprinnelege effektive rentesats til utlånet. Estimering av framtidige kontantstraum blir gjort på grunnlag av skjønn relatert til sannsynlege utfall for mellom anna marknadsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, her under verdivurderingar av trygd.
På grunn av vesentleg usikkerheit blir det vist til sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametrar og dette fremgår av note 20.
Omfanget av betalingslettingar som har medført auka tapsrisiko for lån som ikkje allereie er vurdert for nedskriving er av banken vurdert til å vere uvesentleg.

Verkeleg verdi for finansielle instrumenter
Verkeleg verdi på finansielle instrument som ikkje blir handla i ein aktiv marknad blir fastsett ved å nytte ulike verdsetjingsteknikkar. I disse vurderingane søkjer banken i størst mogleg grad å basere seg på marknadsforholda på balansedagen. I den grad det er praktisk mogleg blir det nytta observerbare data, men på områder som kredittrisiko, volatilitet og korrelasjonar må ein nytte estimat. Endring i forutsetningane om disse faktorane kan påverke verkeleg verdi på finansielle instrument.
Verkeleg verdi for finansielle instrumenter går fram av note 22.

NOTE 4 Kapitalstyring og kapitaldekning

Tal i tusen kroner

	2023	2022
Bokført eigenkapital	711.628	646.615
Frådrag for forsvarlig verdisetting	-3.083	-3.054
Frådrag for imaterielle eiendeler	0	0
Frådrag for investering i Vipps/Balder Betaling	0	0
Frådrag for vesentleg inversteringar i finansiell sektor	0	0
Frådrag for overfinansiering pensjon	-2.646	-2.879
Frådrag for ikkje vesentleg investeringar i finansiell sektor	-90.568	-87.303
Netto ansvarleg kapital	**615.330**	**553.379**
Eksponeringskategori (vekta verdi)		
Statar	0	0
Lokal regional styresmakt	1.525	2.005
Offetleg sektor	0	0
Institusjonar	47.438	54.423
Føretak	49.683	64.889
Massemarked	291.789	309.524
Pantesikra eigedom	1.326.250	1.232.068
Forfalne engasjement	68.193	83.173
Høyrisiko	67.742	45.714
Obligasjonar med fortrinnsrett	0	0
Institusjonar og føretak med kortsiktig rating	0	0
Andelar verdipapirfond	31.421	31.771
Egenkapitalposisjonar	90.085	78.097
Andre engasjement	34.900	33.532
Sum berekningsgrunnlag for kredittrisiko	**2.009.025**	**1.935.196**
Berekningsgrunnlag frå operasjonell risiko - basismetoden	218.919	189.642
Berekningsgrunnlag	**2.227.944**	**2.124.838**
Kapitaldekning i %	27,62 %	26,04 %
Kjernekapitaldekning i %	27,62 %	26,04 %
Rein kjernekapitaldekning i %	27,62 %	26,04 %
Uvekta kjernekapital i %	13,73 %	12,71 %

Konsolidering av samarbeidande grupper

Frå 01.01.2018 skal alle bankar rapportere kapitaldekning konsolidert med eigarandel i samarbeidsgrupper. Banken har eigarandel på 6,94% i Verd Boligkreditt AS og 1,59 % i Brage Finans AS

	2023	2022
Rein kjernekapital	**703.093**	**633.899**
Kjernekapital	**712.437**	**641.631**
Ansvarleg kapital	**724.405**	**654.157**
Berekningsgrunnlag	**2.815.708**	**2.623.533**
Ansvarleg kapitaldekning i %	25,73 %	24,93 %
Kjernekapitaldekning i %	25,30 %	24,46 %
Rein kjernekapitaldekning i %	24,97 %	24,16 %
Uvekta kjernekapital i %	12,37 %	11,91 %

Banken sine kapitalkrav	**2023**	**2022**
Minstekrav rein kjernekapital	4,50 %	4,50 %
Bevaringsbuffer	2,50 %	2,50 %
Systemrisikobuffer	4,50 %	3,00 %
Motsyklisk buffer	2,50 %	2,00 %
Krav til rein kjernekapital	14,00 %	12,00 %
Krav til kjernekapitaldekning	15,50 %	13,50 %
Krav til kapitaldekning	17,50 %	15,50 %

Banken sine kapitalmål

Banken er ikkje underlagt Pilar 2-krav frå Finanstilsynet. Banken har eit kapitalmål på 17,5 % for rein konsolidert kjernekapital per 31.12.2023. Banken sitt minstekrav til leverage ratio er på 3 % av eksponeringsbeløpet. Sett i samanheng med forventa finansiell utvikling, regulatoriske kapitalkrav og marknaden sin forventning, har styret fastsett mål for rein kjernekapital, kjernekapital, ansvarleg kapital på konsolidert nivå. Styret har vedteke følgjande kapitalmål på konsolidert nivå:

	2023	2022
Rein kjernekapitaldekning	17,50 %	17,60 %
Kjernekapitaldekning	19,00 %	19,10 %
Ansvarleg kapitaldekning	21,00 %	21,10 %
Mål for uvekta kjernekapitalandel konsolidert	7,00 %	7,00 %

Sjå note 5 for meir informasjon.

NOTE 5 Risikostyring

Risikostyring
Banken sine forretningsaktivitetar fører til at verksemda er eksponert for ei rekkje finansielle risikoar.
Banken si målsetting er å oppnå ein balanse mellom avkastning og risiko, og å minimalisere potensielle negative verknader på banken sitt finansielle resultat.

Banken si finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere desse risikoane, samt å etablere passande risikorammer og -kontrollar, og å overvake at reglane vert haldne gjennom bruk av pålitelege og oppdaterte informasjons- system. Ansvaret for banken si risikostyring og kontroll er delt mellom banken sitt styre og leiinga. Styret vedtek banken sine mål og rammestruktur innanfor alle risiko-område, herunder retningslinjer for styring av risiko innan kredittgjeving, handel med verdipapir og for renterisiko. Det er fastsett rutinar for rapportering til styret om utviklinga på risikoområda, og det er vedtekne eigne likviditet og marknadsstrategiar. Det er òg utvikla eit eige internkontrollsystem for den totale bank- verksemda. Det er fastsett retningslinjer og prinsipp for internkontroll.

Administrasjonen har ansvar for å følgje opp den daglege risikostyringa. Styret er merksam på risikoen ved høg utlånsvekst og kva verknad det kan ha for kapitaldekninga i banken. I tillegg er styret kjend med risikoen knytt til å vere meir avhengig av pengemarknaden. Styret har difor sett seg mål både på kapitaldekninga og likviditeten i banken, og vil treffa tiltak dersom kapital- dekninga og likviditeten kjem under desse måla. Banksjef har ansvaret for den samla risikostyringa i banken. Alle vedtak knytt til risiko og risikostyring vert normalt fatta av banksjef i samråd med andre medlemmer i banken si leiing. Banksjef har ansvar for utvikling av modellar og rammeverk for styring og kontroll i banken.

Alle leiarar i banken har ansvar for å styra risiko og sikre god intern kontroll innanfor eige område i tråd med banken sin vedtekne risikoprofil.
Drifta av banken er påverka av ei rekke tilhøve. Særleg innverknad har rente- og kredittrisiko. Andre større risikoar er likviditets- og kursrisiko i verdipapir. Bankverksemda medfører òg operasjonell risiko.

Kredittrisiko
Kredittrisiko vert styrd gjennom banken sin kredittstrategi. Det er utarbeidd kredittstrategi med policyar, rutinar og administrativ fullmaktsstruktur for styring av kredittrisiko. Kreditthandboka klargjer mellom anna krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kundar som får innvilga kreditt og krav til sikkerheit for engasjementa. Risiko i porteføljen blir kontinuerleg overvaka for å avdekka sannsynlegheit for misleghald, og for å kalkulera tap dersom misleghald inntreff. Kredittrisikoen til banken er hovudsakleg små enkeltrisikoar mot privat- og bedriftskundemarknaden. Etablert risiko- handtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med banken sin risikovilje. Sjå note 2 for definisjonar og prinsipp.

Sikkerheit
Verdien av deponert sikkerheit skal vere tilstrekkeleg til å sikre engasjementet ved eventuell realisering, både på kort og lang sikt. Sikkerheitsobjekt som er ukjende for banken, skal dokumentera verdien sin gjennom offentleg takst der det er relevant.
Som sikkerheit for banken si utlånsportefølje blir det hovudsakleg nytta:
- pant i fast eigedom
- registrerbart lausøyre, landbrukslausøyre og driftslausøyre
- fordringar og varelager
- pant i bankinnskot
- kausjon

Generelt vert det kravd trygd for alle typar lån, med unntak av lønskontokreditt.

Konsentrasjonsrisiko
Med omsyn til banken sin marknadsdel, er eksponeringa er spreidd geografisk, sjå note 17. For å sikre diversifisering, er det gitt rammer for eksponering i bransjar og per kunde. Banken er ikkje generelt eksponert mot få, store næringskundar, sjå note 29 for talfesting av store engasjement.

Engasjementstorleik
Eit engasjement er definert som kunden sitt utlån, garantiar og unytta trekkrammer. Det utgjer banken sin maksimale kredittrisiko. Totale engasjement kjem fram i note 17 fordelt på sektorane næring og privat. Store engasjement blir rapportert på eigne lister og rapportar til styret. Administrasjonen har ansvar for å følgje opp utviklinga i store engasjement. Banken si utlånsverksemd vert styrd av banksjef og leiar BM.

Risikoklassifisering
Modellen
Luster Sparebank nyttar ein sannsynlegheits- basert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell på alle kundar der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kundar med lån, kreditt eller garantiar blir risiko-klassifisert. Risikoklassifiseringsmodellane er delt i to hovudmodellar – ein for personmarknad og ein for bedriftsmarknad.
Hovudmodellane er igjen delt i ulike under- modellar. Det vert òg gjort eit modellmessig skilje mellom eksisterande og nye kundar.
Risikoklassifiseringsmodellen som banken nyttar bereknar sannsynlegheit for at kunden går i mislighald i løpet av dei neste 12 månadane.

Luster Sparebank si risikoklassifisering

Sannsynlegheit for misleghald i prosent

Risikoklasse	Frå og med	Til
A	0,01	0,1
B	0,1	0,25
C	0,25	0,5
D	0,5	0,75
E	0,75	1,25
F	1,25	2
G	2	3
H	3	5
I	5	8
J	8	100
K	Misleghald og tapsutsett	

Basert på risikoklassifiseringssystemet til Luster Sparebank der risikoklasse A representerer lågast risiko og risikoklasse K høgast risiko. I risikoklasse K Misleghald er alle kundar med misleghald over NOK 1.000 i 90 dagar gruppert.

Misleghaldne og tapsutsette engasjement
Kredittrisiko på utlån og garantiar kjem som følgje av at engasjement vert misleghaldne, eller det skjer hendingar som gjer det svært sannsynleg at engasjementet vil bli påført tap på eit seinare tidspunkt. Eit engasjement vert vurdert som misleghalde når kunden ikkje har betalt forfallen termin innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje er dekke inn innan 90 dagar etter at ramme- kreditten vart overtrekt. Misleghaldne engasjement blir gjennomgått og handsama fortløpande av administrasjonen i banken. Styret i banken får kvartalsvis rapportar vedkomande utviklinga på misleghald. Sjå note 19 for opplysningar om misleghaldne og taps- utsette utlån og trygda for desse. Tapsutsette engasjement er engasjement som ikkje er misleghaldne, men der kunden sin

økonomiske situasjon inneber ei stor sannsynlegheit for at eit allereie oppstått tap vil materialisere seg på eit seinare tidspunkt. Rentene på slike utlån løper som normalt inntil misleghaldet oppstår.

Nedskrivingar
Under IFRS 9 skal tapsavsetningane innreknast basert på forventa kredittap. Den generelle modellen for nedskrivingar av finansielle eigendelar omfattar finansielle eigendelar som blir målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over utvida resultat. I tillegg er òg lånetilsegn, finansielle garantikontraktar som ikkje blir målt til verkeleg verdi over resultatet og fordringar på leigeavtalar omfatta. Ved førstegongs balanseføring skal det avsettast for tap tilsvarande 12-månaders forventa tap. 12-månaders forventa tap er det tapet som er forventa å inntreffa over levetida til instrumentet, men som kan knytast til misleghaldshendingar som inntreff dei første 12 månadane. Dersom kredittrisikoen for ein eigendel eller gruppe av eigendelar ser ut til å ha auka vesentleg sidan første gongs innrekning, skal det gjerast ei tapsavsetning tilsvarande heile den forventa levetida til eigendelen. Dersom det oppstår eit kredittap, skal renteinntekter innreknast basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

Kredittrisiko på verdipapir
Banken ynskjer at porteføljen av finansielle instrument skal ha ein låg kredittrisikoprofil. Det blir fortrinnsvis investert obligasjonsfond med låg risiko. Kredittkvaliteten vert vurdert som tilfredsstillande. Banken har ikkje investeringar i verdipapir i framand valuta.
Ein viser til note note 2 for definisjonar og prinsipp.

Likviditetsrisiko
Likviditetsrisiko kan enkelt forklarast som banken si evne til å gjere opp eiga gjeld ved forfall.
Når banken sine lånekundar ynskjer ei langsiktig finansiering, og banken sine innskotskundar vil disponera innskota sine med kort varsling, har banken ein likviditetsrisiko. Finansiering av dette gapet er gjort ved at banken har teke opp lån i den opne marknaden og avtalt trekkramme med DNB Bank ASA. Trekk på denne ramma må gjeras opp etter seinast 30 dagar. Likviditetssituasjonen for banken er vurdert tilfredsstillande. Utviklinga av likviditetsrisikoen blir månadleg rapportert til styret.
Sjå årsmeldinga frå styret for beskriving av banken si styring av risiko og note 24 for vurdering av likviditetsrisiko.

Marknadsrisiko
Marknadsrisiko er risikoen for tap og vinst i marknadsparameter som rente, valutakursar, aksje- eller råvareprisar. Marknadsrisiko er knytt til opne posisjonar i rente-, valuta og aksjeprodukt som er eksponert mot endra marknadsprisar.

Marknadsrisiko som banken står overfor, er hovudsakeleg renterisiko og inkluderer potensielle svingingar i verdien av fastrenteinstrument eller finansielle instrument knytt til ein marknadsbenchmark (NIBOR flytande pengemarknadsrente) som følgje av endringar i marknadsrenter, og i framtidige kontantstraumar for finansielle instrument til flytande rente.

Prisrisiko kjem av endringar i marknadsprisar, enten som følgje spesifikke faktorar knytt til eit individuelt finansielt instrument eller utstedar, eller faktorar som påverkar alle instrument handla i ein marknad. Det kan til dømes handla om endringar i prisar eller volatilitet på aksjar eller aksjeindeksar. Rentepapir, aksjar og aksjefond er eksponert for denne risikoen. Det mest vesentlege av marknadsrisiko relaterer seg til verdipapirmarknaden representert ved eigne verdipapirbehaldningar. Hovudtyngda av porteføljen til banken er plassert i likvide obligasjonsfond og pengemarknadsfond med avgrensa risiko for store fall i marknadsverdien. Forvaltninga er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styret. Rammene skal avgrensa risikoen, og desse rammene blir gjennomgått minst ein gong i året.

Prisrisiko
Banken sin samla marknadsrisiko blir vurdert ut i frå stresscenario utarbeidd i tråd med tilrådingar frå Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Valutarisiko
Luster Sparebank har ikkje valutarisiko

Renterisiko
Banken er òg eksponert for renterisiko knytt til tap av rentenetto. Risikoen kjem fram som resultat av ulik rentebindingstid på ulike aktiva- og passivapostar i og utanfor balansen.
Desse er utlån til kundar, garantiar, innskot og verdipapirgjeld. Ei endring i marknadsrenta vil gi auke eller reduksjon i banken sin rentenetto. Det blir vist til note 25 for talfesting av sensitivitet ved 2 % renteendring. Renteberande verdipapirplasseringar, utlån, innskot frå kundar, finansinstitusjonar og
låneopptak i marknaden er alle knytt til flytande rente. Utanom balansepostar, gjeld banken sitt løpande garantiansvar som er knytt til flytande rente. Renterisikoen blir kvartalsvis rapportert til styret. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken.
Renterisiko blir redusert ved at innlån og utlån i høg grad blir tilpassa same rentevilkår.
Sjå note 25 - 28 for vurdering av marknadsrisiko.

Operasjonell risiko
Den operasjonelle risikoen til banken er risiko for tap som følgje av utilstrekkelege eller sviktande prosessar eller system, menneskelege feil, eksterne hendingar og juridisk risiko. Denne type risiko og kjelder til tap ligg i den løpande drifta av banken. Banken har utarbeidd policyar, rutinar, fullmaktsstrukturar med vidare. Dette saman med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen.
Det er vidare teikna formålstenlege forsikringsordningar, og utarbeidd relevante beredskapsplanar for å handtera krisesituasjonar.

Kapitalforvaltning
Gjennom lovverket, er banken underlagt eit regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. CEBS har utarbeidd retningslinjer for prosessar for styring av risiko og kapitalbehov i form av ICAAP. Styret har ansvaret for å initiera ICAAP-prosessen og kapitalplanlegginga, og set mål for eit kapitalnivå som er tilpassa banken sin risikoprofil og forretningsmessige rammevilkår.
ICAAP-prosessen er ein integrert del av banken si samla risikostyring.
Sjølv om Luster Sparebank prisar inn ein forventa tapskostnad, må banken ha kapitalreservar for å dekke uventa tap. Gjennom ICAAP vert risikojustert kapital utrekna for alle risikoområde, og banken gjennomfører stresstesting for å identifisera forhold som kan påverka risikobildet og kapitaldekninga i negativ retning. Risikojustert kapital angir kor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er ein sentral storleik i vurderinga av banken sitt behov for eigenkapital for å driva verksemda på ein forsvarleg måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav vert samanhalden mot banken sin faktiske eigenkapital.

Banken skal ha ein spreidd forfallsstruktur på innlåna sine.

Banken har eit internt mål om at LCR minst vere 160 %. Banken sin LCR er 268 % ved årsskiftet. For tida er kravet til LCR frå styresmaktene at den skal vere på minimum 100 %.

Omdømerisiko
Omdømerisiko er risiko for at banken kan bli påført tap eller kostnader ved svekka omdøme.
Slik svekking av omdøme kan til dømes komme som ei følgje av manglande kontrollrutinar knytt til sal av banken sine produkt.

Klimarisiko

Klimarisiko er risiko knytt til klimaendringar som kan gi auka kredittrisiko og finansielle tap for banken. Banken vurderer det slik at fysisk risiko og overgangsrisiko i utlån og finansielle plasseringar er relevant. Fysisk risiko kan ha finansielle implikasjonar for verksemder gjennom direkte skade på eigendeler og ha indirekte verknader ved at verdikjeder blir forstyrra. Overgangsrisiko inneberer varierande grad av finansiell og omdømerisiko for verksemder i overgang til eit lågutsleppssamfunn. Banken arbeider med å gjere vurdering av berekraft og klimarisiko til ein integrert del av banken sin kredittprosess.

NOTE 6 NETTO RENTEINNTEKTER

Tal i tusen kroner

	2023	2022
Renteinntekter rekna etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	11.442	4.380
Renteinntekter rekna etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordringar på kundar	191.175	115.624
Renteinntekter av renteberande verdipapir	15	44
Øvrige renteinntekter	25	270
Sum renteinntekter og liknande inntekter	**202.657**	**120.318**

	2023	2022
Rentekostnader rekna etter effektiv rentemetoden på gjeld til kredittinstitusjonar og finansforetak	6.571	3.865
Rentekostnader rekna etter effektiv rentemetoden på innskot frå og gjeld til kundar	80.421	27.715
Rentekostnader rekna etter effektiv rentemetoden på utferda verdipapir	11.528	7.301
Sikringsfondsavgift	1.939	2.351
Andre rentekostnader	56	169
Sum rentekostnader og liknade kostnader	**100.515**	**41.401**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	**102.142**	**78.917**

NOTE 7 SEGMENTINFORMASJON

Utfrå størrelsen på banken og satsingsområder er alle kredittaktiviteter samla i eitt kredittområde. Banken styrer og følger opp kredittaktivitetane som eit samla forretningsområde.

NOTE 8 ANDRE INNTEKTER

Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	2023	2022
Garantiprovisjonar	780	647
Verdipapirtjenester og forvaltning	2.289	1.881
Betalingsformidling	6.413	6.635
Provisjonsinntekter frå Verd Boligkreditt AS	3.437	3.439
Forsikringstjenester	2.249	3.391
Inntekter frå formidling av leasing	673	718
Andre provisjonar og gebyr	102	115
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktjenester	**15.943**	**16.826**

Provisjonskostnader	2023	2022
Nets kostnader	674	686
Vedipapirkostnader	111	126
Andre kostnader	1.312	1.052
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	**2.097**	**1.864**

Netto vinst/tap på finansielle instrument	2023	2022
Netto vinst/tap på sertifikat og obligasjoner	38	0
Netto vinst/tap på aksjar og andre verdipapir med variabel avkastning	22.681	7.794
Netto vinst/tap på valuta	477	494
Netto vinst/tap på rentesikringsavtale	0	306
Sum netto vinst/tap på finansielle instrument	**23.196**	**8.594**

Andre driftsinntekter	2023	2022
Andre driftsinntekter	111	91
Sum andre driftsinntekter	**111**	**91**

NOTE 9 LØN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Løn og andre personalkostnader	2023	2022
Løn til tilsette	16.856	16.287
Honorar til styre og tillitsmenn	411	353
Pensjonar	3.094	3.317
Arbeidsgivaravgift og finansskatt	2.960	2.768
Andre personalkostnader	723	864
Sum løn og andre personalkostnader	**24.044**	**23.589**
Tal årsverk	**23,28**	**21,60**

Bonusmodell for Luster Sparebank

Styret har sett mål for kor mange kundesamtalar som skal gjennomførast, antal nye kundar i banken og forsikringssal. Måla er sett for banken under eitt og ikkje på individnivå. Dersom banken når alle måla, kan den enkelte få ei bonusutbetaling på kr 40.000,- gitt at vedkommande er i full stilling. Ordninga omfattar alle tilsette. Bonusen blir avkorta etter stillingsprosent. Utfrå oppnådd resultat er det avsett bonus på kr 27.500,- pr årsverk i rekneskapet for 2023.

Lån tilsette

Lån til bankens tilsette pr 31.12.2023 er kr 50,9 mill. (utanom leiande tilsette og tilsettrepresentant i styret).
Lån er i samsvar med banken sitt interne regelverk og krav i Finansieringsloven § 2-15.

Lån styremedlemmer

Lån til styrets medlemmer pr 31.12.2023 er kr 19,7 mill.

Lån til medlemmer av generalforsamling

Lån til medlemmer av generalforsamling pr 31.12.2023 er kr 28,5 mill.

Tal i tusen kroner

Lån til styremedlemmer og leiande tilsette	2023	2022
Balanseført verdi 01.01	35.662	26.123
Lån gjeve i løpet av året	3.747	13.524
Lån tilbakebet i løpet av året	-1.225	-985
Lån frårekna på grunn av endringar i styre eller leiing	-2.000	-3.023
Belasta renter	1.574	860
Innbetalt renter	-1.574	-837
*Korreksjon UB 2022-2021	-892	
Balanseført verdi 31.12	**35.292**	**35.662**

*Korreksjon skyldast at gjeld tilknytt forbindelsar og samskyldnargjeld er teken med i 2022.

Årsmelding og rekneskap 2023

Styret 2022 lån og godtgjersle	2023	2023	2022	2022
Namn	lån	ytingar	Lån	Ytingar
Svein Ove Slinde, styreleiar	236	125	0	110
Ove Nyland, nestleiar	454	75	619	60
Siri Dalehaug	11.085	60	11.597	50
Anette S. Nordberg	4.500	60	3.102	50
Evelyn Bukve Gunnestad	3.412	60	3.410	50
Sum	**19.687**	**380**	**18.728**	**320**

Leiande tilsette 2023 lån	2023	2022
Namn	lån	Lån
Jermund L Molland	3.655	3.796
Gunnar Ruud	0	0
Lene Fuhr Sandvik	6.285	6.435
Øystein Magnus Klepsvik	5.665	4.704
Sum	**15.605**	**14.935**

Leiande tilsette 2023 godtgjersle		Pensjons	Sk.fri utg.	Andre skpl.	
Namn	Løn	premie	godtgj	ytingar	Sum
Jermund L. Molland	1.363	205	10	26	1.604
Gunnar Ruud	965	98	2	21	1.086
Lene Fuhr Sandvik	899	78	4	25	1.006
Øystein Magnus Klepsvik	873	72	1	26	972
Sum	**4.100**	**453**	**17**	**98**	**4.668**

Lånevilkår til styremedlemmar og leiing

Styremedlemmane i Luster Sparebank har ordinære vilkår på sine lån. Alle tilsette har dei same generelle vilkåra som gjeld for tilsette.

Prinsipp for godtgjersleordningar i banken

Leiande tilsette kan ikkje vere tilsett i, drive verksemd eller yte tjenester til konkurrerande finansverksemder som bank, forsikring eller liknande som er lokalisert der føretaket har kontora sine.
Endringar i løn til banksjef Jermund L. Molland vert fastsett og godkjent av styret. Det er oppretta ein avtale mellom tilsette og leiing som styrer godtgjerlsene til personalet. Løn og anna godtgjersle til andre leiande tilsette vert fastsett av banksjef innafor rammene gitt av styret.
Banken har ei generell fastlønsordning for alle tilsette. Dette for ikkje å gi incentiv til auka risikotaking. Ein har ein avgrensa bonusordning, jamfør omtale i note 9.
Prinsipp for honorering av leiande personale skal rapporterast til styret.

NOTE 11 PENSJON

AFP-ordning

Tilsette i Luster Sparebank har rett til AFP. AFP-ordninga som gjeld frå og med 1. januar 2011 er å sjå på som ei bidragsbasert fleirforetaksordning, men rekneskapsførast som ei innskotsordning fram til det føreligg påliteleg og tilstrekkeleg informasjon slik at selskapet kan rekneskapsføre sin proposjonale del av pensjonskostnad, pensjonsforplikting og pensjonsmidlar i ordninga. Selskapet si forplikting etter den nye afp-ordningen er dermed ikkje balanseført som gjeld.

Gåvepensjon

Luster Sparebank har ein lukka (2015) gåvepensjonsordning. Luster Sparebank har garantert medlemmer av ordningen 70 % av sluttløn frå 62 til 67 år dersom dei går av med førtidspensjon. Dette vil seie at summen av folketrygd, AFP og gåvepensjon skal vere minst 70 % av sluttløn i perioden ein er pensjonist mellom 62 og 67 år. Den berekna forpliktinga knytt til gåvepensjonen utgjer om lag kr 10,1 millionar. 11 tilsette har rett på gåvepensjon. Ordninga vart lukka i 2015.

Innskotsbaserte ordningar

Alle tilsette har innskotspensjon. Innskotsbaserte pensjonar er ordningar der selskapet forpliktar seg til å betale ein årleg premie. Den tilsette sin pensjon vil vere avhengig av innbetalte midlar og avkastninga på midlane. For selskapet er årets kostnad lik årets premie. Banken er pliktig til å ha ei tenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tenestepensjon. Banken sin innskotspensjonsordning tilfredstiller krava i lova.

Pensjonskostnaden

Luster Sparebank har ein samla pensjonskostnad (inkl arbeidsgivaravgift) ført over drift på kr 3,1 millionar i 2023. I tillegg er det inntektsført eit estimatavvik på gåvepensjon på kr 0,9 mill under andre inntekter og kostnader. Samla pensjonskostand som er belasta årsresultatet i 2023 er dermed på kr 2,2 mill. Pensjonskostnader ført over drift var i 2022 på kr 3,3 millionar. Det vart inntektsført eit esitmatavvik vedrørande gavepensjon under andre inntekter og kostnader på kr 2,9 mill. Samla pensjonskostnad som vart belasta årsresultatet i 2022 var etter dette på kr 0,4 mill. Luster Sparebank er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og pensjonsordningane tilfredstillar krava i denne lova.

Pensjonskostnad	**2023**	**2022**
Gåvepensjonsavtale	961	1.012
Avkastning på middel avsett til gåvepensjon	-185	-54
For lite berekna arbeidsgiveravgift på pensjonsforplikting		
banken har ovanfor pensjonert banksjef	0	278
AFP	253	325
Innskotspensjon	1.752	1.475
Arbeidsgiveravgift og finansskatt av AFP og innskotspensjon	313	281
Pensjonskostnad over drift	**3.094**	**3.317**
Estimatavvik gåvepensjon ført under andre kostnader og inntekter		
(-) betyr inntektspost/ manglande fortegn betyr kostnadspost	**-885**	**-2.921**
Samla pensjonskostnad	**2.209**	**396**

Pensjonsforplikting	2023	2022
Estimert verdi av gåvepensjon	10.181	10.115
Estimert verdi av forplikting til pensjonert banksjef	0	7.945
Arbeidsgiveravgift	1.588	3.092
Sum pensjonsforplikting	**11.768**	**21.151**

Økonomiske føresetnader for berekning av gåvepensjonsforplikting	2023	2022
Diskonteringsrente	3,70 %	3,00 %
Forventa regulering av løn	3,75 %	3,50 %
Forventa auke av pensjonar under utbetaling	3,50 %	1,50 %
Forventa G-regulering	2,40 %	3,25 %
Uttaksrate gåvepensjon	50,00 %	50,00 %

Pensjonsmidlar

Gåvepensjon er sikra med innskot i DNB Livsforsikring. Midlane er banken sin eigendom inntil dei kjem til utbetaling. I tillegg har banken eit innskotsfond som kan nyttas til å dekke innskot i Luster Sparebank sin innskotspensjonsordning.

På eigarsida i balansen framkjem desse midlane slik:	2023	2022
Innskot i DNB Livsforsikring AS	13.132	13.037
Plassering i DNB Aktiv	0	9.391
Innskotsfond	1.282	1.602
Sum pensjonsmidlar	**14.414**	**24.030**

NOTE 12 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2023	2022
Drifskostnader eigendommar	892	933
Anskaffelse og vedlikehold av inventar og utstyr	356	166
IT-kostnader	14.009	12.955
Lisenser, avgifter og kontigenter	596	205
Marknadsføring	3.177	2.674
Honorarer	580	816
Formuesskatt	1.918	1.600
Andre driftskostnader	4.458	3.668
Sum andre driftskostnader	**25.986**	**23.017**

Godtgjersle til ekstern revisor (dette er inkludert i posten honorarer)		
Lovpålagt revisjon	693	623
Andre attestasjonstenester	112	84
Andre tenester utanfor revisjon	0	11
Sum godtgjersle til revisor	**805**	**718**

Alle beløp er inklusive meirverdiavgift.

NOTE 13 TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE PARTAR

Leiande tilsette er definert som nærståande partar. Det er gjort rede for løn, pensjonar, lån og andre transaksjonar mellom leiande tilsette og banken i note 10.
Luster Sparebank har ikkje hatt transaksjonar med andre nærståande parter enn leiande tilsette.

NOTE 14 LEIGEAVTALAR

Inngåtte husleigeavtalar er vurdert som uvesentlege. IFRS 16 er difor ikkje aktuell for Luster Sparebank.

Husleigeavtale Hafslo
Luster Sparebank leiger lokaler som huser fillialen på Hafslo. Luster Sparebank har inngått avtale om å leige lokala i perioden 01.07.2023 til 30.06.2028. Etter dette opphører leigeforholdet uten oppseiing. Leigeforholdet kan ikkje seiast opp i leigeperioden.

Leigetaker har rett til å forlenge leigeavtalen med fem år, men slik at leige blir justert til marknadsleige. Dersom leigetakar ønskjer å nytte retten sin, må dette seiast frå skriftleg til utleigar seinast 30.06.2027. Årsleige har i 2023 utgjort kr 119.400,-. Husleige blir i leigeperioden årleg regulert med konsumprisindeksen. Husleige for 2024 vil utgjere kr 124.200,-.

NOTE 15 VARIGE DRIFTSMIDLAR

2023	Maskiner og inventar	Program vare	Fritids eigendom	Bankbygg	Sum
Kostpris 1.1	6.711	998	3.855	14.663	**26.227**
Tilgang	134	0	0	0	**134**
Avgang	0	0	0	0	**0**
Kostpris pr. 31.12	6.845	998	3.855	14.663	26.361
Akkumulerte avskrivingar 1.1	4.754	998	1.894	11.067	**18.713**
Avgang akkumulerte avskrivingar	0	0	0	0	**0**
Årets avskrivingar	**391**	**0**	**54**	**195**	**640**
Akkumulerte avskrivingar 31.12	5.145	998	1.948	11.262	**19.353**
Bokført verdi 31.12	**1.700**	**0**	**1.907**	**3.401**	**7.008**
I årsregnskapet framkjem dette slik:					
Eigendom nytta av eigar	**0**	**0**	**1.907**	**3.401**	**5.308**
Andre varige driftsmidler	**1.700**	**0**	**0**	**0**	**1.700**
Sum varige driftsmidler	**1.700**	**0**	**1.907**	**3.401**	**7.008**
Avskrivingstid	0-10 år	3 år	5-100 år	20-27 år	

Årsmelding og rekneskap 2023

2022	Maskiner og inventar	Programvare	Fritids eigendom	Bankbygg	Sum
Kostpris 1.1	**6.198**	**998**	**3.855**	**14.663**	**25.713**
Tilgang	513	0	0	0	**513**
Avgang	0	0	0	0	**0**
Kostpris pr. 31.12	**6.711**	**998**	**3.855**	**14.663**	**26.226**
Akkumulerte avskrivingar 1.1	4.262	977	1.840	10.872	**17.951**
Avgang akkumulerte avskrivingar	0	0	0	0	**0**
Årets avskrivingar	**492**	**21**	**54**	**195**	**762**
Akkumulerte avskrivingar 31.12	4.754	998	1.894	11.067	**18.713**
Bokført verdi 31.12	**1.958**	**0**	**1.961**	**3.596**	**7.515**
I årsregnskapet framkjem dette slik:					
Eigendom nytta av eigar	**0**	**0**	**1.961**	**3.596**	**5557**
Andre varige driftsmidler	**1958**	**0**	**0**	**0**	**1958**
Sum varige driftsmidler	**1.958**	**0**	**1.961**	**3.596**	**7.515**
Avskrivingstid	0-10 år	3 år	5-100 år	20-27 år	

NOTE 16 KREDITTRISIKO

Banken nyttar både auke i risikoklassar og forfalte beløp til å vurdere om kredittrisikoen har auka vesentleg sidan førstegangs innrekning. Nedanfor blir det gitt meir opplysningar om eksponering for kredittrisiko.

Tal for 2023

Pr. 31.12.2023

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Samla utlån**			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	2.689.296	51.662	0	2.740.958
Middels risiko (risikoklasse E-G)	439.651	274.806	0	714.457
Høg risiko (risikoklasse H-J)	31.699	118.495	14.654	164.848
Kundar med misleghald/tapsutsette(K)	0	0	60.727	60.727
Sum brutto utlån	**3.160.646**	**444.964**	**75.381**	**3.680.991**
Nedskrivingar	-7.450	-2.933	-19.462	-29.845
Sum utlån til balanseført verdi	**3.153.195**	**442.031**	**55.919**	**3.651.146**
Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.			**0**	

Pr. 31.12.2023

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet		Bedriftsmarknad målt til amortisert kost		
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum Utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	450.656	11.386	0	462.042
Middels risiko (risikoklasse E-G)	281.243	107.425	0	388.668
Høg risiko (risikoklasse H-J)	27.061	76.419	8.109	111.588
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	54.905	54.905
Sum brutto utlån	**758.959**	**195.231**	**63.014**	**1.017.203**
Nedskrivingar	-7.450	-2.577	-19.060	-29.087
Sum utlån til amortisert kost	**751.509**	**192.654**	**43.954**	**988.117**
Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.			**0**	

Pr. 31.12.2023

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet		Offentleg sektor målt til amortisert kost		
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	7.588	0	0	7.588
Middels risiko (risikoklasse E-G)	0	0	0	0
Høg risiko (risikoklasse H-J)	0	0	0	0
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	0	0
Sum brutto utlån	**7.588**	**0**	**0**	**7.588**
Nedskrivingar	0			0
Sum utlån til balanseført verdi	**7.588**	**0**	**0**	**7.588**

Pr. 31.12.2023

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet		Personmarknad målt til verkeleg verdi over utvida resultat		
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	2.231.052	40.276	0	2.271.327
Middels risiko (risikoklasse E-G)	158.409	167.381	0	325.789
Høg risiko (risikoklasse H-J)	4.638	42.076	6.546	53.260
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	5.822	5.822
Sum brutto utlån	**2.394.098**	**249.733**	**12.368**	**2.656.199**
Nedskrivingar	-1.460	-356	-402	-2.218
Sum utlån til amortisert kost	**2.392.638**	**249.377**	**11.966**	**2.653.980**
Tillegg trinn 1 for å komme fram til verkeleg verdi	1.460	0	0	1.460
Sum utlån til balanseført verdi	**2.394.098**	**249.377**	**11.966**	**2.655.441**
Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.				

Årsmelding og rekneskap 2023

Pr. 31.12.2023

Unytta kredittar og garantiar fordelt på nivå for kredittkvalitet

	Unytta kredittar og garantiar målt til amortisert kost eller verdi			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	191.205	538	0	191.744
Middels risiko (risikoklasse E-G)	25.640	4.653	0	30.293
Høg risiko (risikoklasse H-J)	420	7.071	3	7.494
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	2.434	2.434
Sum brutto utlån	**217.265**	**12.262**	**2.437**	**231.964**
Nedskrivingar	-913	-161	-76	-1.149
Sum utlån til amortisert kost	**216.352**	**12.101**	**2.361**	**230.815**
Tillegg trinn 1 for å komme fram til verkeleg verdi	35	0	0	35
Sum unytta kredittar og garantiar etter nedskriving	**216.387**	**12.101**	**2.361**	**230.850**

Nedskriving i trinn 3 gjelder unytta kredittar og garantiar i risikoklassane H t.o.m J.

Pr. 31.12.2023

Aldersfordeling på forfalte engasjement

	Bedrifts-marknad	**Person-marknad**	**Offentleg sektor**	**Sum**
1-30 dager	8.138	21.788	0	29.926
31-60 dager	0	0	0	0
61-90 dager	0	3.578	0	3.578
Over 90 dager	64.140	8.769	0	72.909
Sum brutto utlån	**72.278**	**34.135**	**0**	**106.413**

Belåningsgrad (LTV) for utlån med pant i fast bolig	**Beløp**	**%**
LTV		
0-40 %	299.986	13,4 %
40-50 %	264.521	11,8 %
50-60 %	396.378	17,6 %
60-70 %	420.354	18,7 %
70-80 %	502.154	22,4 %
80-90 %	218.915	9,7 %
90-100 %	116.397	5,2 %
Over 100 %	27.916	1,2 %
Totalt	**2.246.621**	**100 %**

Engasjement i trinn 3 fordelt etter sikkerhet

31.12.2023	Brutto balanseført engasjement	Taps-avsetning	Netto balanseført engasjement	Verdi av sikkerhet
Type sikkerhet				
Utlån med pant i bolig	31.327	210	31.117	30.689
Utlån med pant i annen sikkerhet	46.022	18.944	27.078	28.662
Utlån uten sikkerhet	468	384	84	0
Sum	**77.817**	**19.538**	**58.279**	**59.351**

Banken har kr. 1,33 mill i utlånsengasjement klassifisert i trinn 3 som ikkje er rekna som tapsutsett. Verdi av sikkerhet er avgrensa til engasjementet sin storleik.

Tal for 2022

Pr. 31.12.2022

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Samla utlån			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	2.575.325	32.667	0	2.607.993
Middels risiko (risikoklasse E-G)	493.415	275.986	0	769.402
Høg risiko (risikoklasse H-J)	31.006	75.107	33.255	139.368
Kundar med misleghald/tapsutsette(K)	0	0	42.045	42.045
Sum brutto utlån	**3.099.747**	**383.760**	**75.300**	**3.558.807**
Nedskrivingar	-6.659	-3.946	-14.908	-25.513
Sum utlån til balanseført verdi	**3.093.088**	**379.813**	**60.392**	**3.533.294**
Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.			**0**	

Pr. 31.12.2022

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarknad målt til amortisert kost			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum Utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	408.748	0	0	408.748
Middels risiko (risikoklasse E-G)	260.298	118.954	0	379.252
Høg risiko (risikoklasse H-J)	22.971	56.225	24.090	103.286
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	38.093	38.093
Sum brutto utlån	**692.017**	**175.179**	**62.183**	**929.379**
Nedskrivingar	-6.659	-3.805	-14.124	-24.588
Sum utlån til balanseført verdi	**685.359**	**171.373**	**48.059**	**904.791**
Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.			**0**	

Pr. 31.12.2022

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Offentleg sektor målt til amortisert kost**			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	9.987	0	0	9.987
Middels risiko (risikoklasse E-G)	0	0	0	0
Høg risiko (risikoklasse H-J)	0	0	0	0
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	0	0
Sum brutto utlån	**9.987**	**0**	**0**	**9.987**
Nedskrivingar	0	0	0	0
Sum utlån til balanseført verdi	**9.987**	**0**	**0**	**9.987**

Pr. 31.12.2022

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Personmarknad målt til verkeleg verdi over utvida resultat**			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum utlån**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	2.156.591	32.667	0	2.189.258
Middels risiko (risikoklasse E-G)	233.117	157.032	0	390.149
Høg risiko (risikoklasse H-J)	8.035	18.882	9.165	36.082
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	3.952	3.952
Sum brutto utlån	**2.397.743**	**208.581**	**13.117**	**2.619.441**
Nedskrivingar	-834	-141	-784	-1.759
Sum utlån til amortisert kost	**2.396.909**	**208.440**	**12.333**	**2.617.683**
Tillegg trinn 1 for å komme fram til verkeleg verdi	834	0	0	834
Sum utlån til balanseført verdi	**2.397.743**	**208.440**	**12.333**	**2.618.516**

Nedskrivingar trinn 3 på utlån i risikoklassane A t.o.m J.

Pr. 31.12.2022

Unytta kredittar og garantiar fordelt på nivå for kredittkvalitet	**Unytta kredittar og garantiar målt til amortisert kost**			
Pr. klasse finansielt instrument	**Trinn 1**	**Trinn 2**	**Trinn 3**	**Sum**
Låg risiko (risikoklasse A-D)	191.376	5.008	0	196.384
Middels risiko (risikoklasse E-G)	41.396	4.496	0	45.892
Høg risiko (risikoklasse H-J)	682	7.551	5	8.238
Kundar med misleghald/tapsutsette (K)	0	0	12.454	12.454
Sum brutto utlån	**233.454**	**17.055**	**12.460**	**262.969**
Nedskrivingar	-944	-182	-283	-1.409
Sum unytta kredittar og garantiar etter nedskriving	**232.510**	**16.872**	**12.177**	**261.559**

Nedskriving i trinn 3 gjelder unytta kredittar og garantiar i risikoklassane H t.o.m J.

Årsmelding og rekneskap 2023

Pr. 31.12.2022

Aldersfordeling på forfalte engasjement

	Bedrifts-marknad	Person-marknad	Offentleg sektor	Sum
1-30 dager	64.720	43.132	0	107.852
31-60 dager	3.313	0	0	3.313
61-90 dager	701	375	0	1.076
Over 90 dager	58.380	10.520	0	68.900
Sum brutto utlån	**127.114**	**54.027**	**0**	**181.141**

Belåningsgrad (LTV) for utlån med pant i fast bolig	**Beløp**	**%**
LTV		
0-40 %	200.743	9,1 %
40-50 %	241.014	10,9 %
50-60 %	353.873	16,0 %
60-70 %	333.988	15,1 %
70-80 %	567.345	25,7 %
80-90 %	220.475	10,0 %
90-100 %	116.510	5,3 %
Over 100 %	177.038	8,0 %
Totalt	2.210.985	100 %

Engasjement i trinn 3 fordelt etter sikkerhet

31.12.2022	**Brutto balanseført engasjement**	**Taps-avsetning**	**Netto balanseført engasjement**	**Verdi av sikkerhet**
Type sikkerhet				
Utlån med pant i bolig	22.669	544	22.125	27.771
Utlån med pant i annen sikkerhet	64.541	14.242	50.299	53.218
Utlån uten sikkerhet	550	404	146	0
Sum	**87.760**	**15.190**	**72.569**	**80.989**

Banken har kr. 16,284 mill i utlånsengasjement klassifisert i trinn 3 som ikkje er rekna som tapsutsett.

NOTE 17 ENGASJEMENT FORDELT PÅ KUNDEGRUPPER OG GEOGRAFI

Konsentrasjonsrisiko oppstår når banken har høg eksponering mot debitorer som har like økonomiske eigenskapar eller er engasjert i like aktivitetar/næringar. Slik konsentrasjon kan gjere at fleire debitorar samstundes kan få problem med å halde sine betalingsforpliktingar med banken.

For å styre risikoen vurderer banken følgande forhold:
- Store enkeltkundar
- bransjekonsentrasjon
- geografikonsentrasjon
- sikkerheit med same eigneskapar

Banken nyttar same metode som Finanstilsynet for å vurdere konsentrasjonsrisiko.

Tabellane nedanfor viser konsentrasjoner av risiko, fordelt på kundegrupper og geografi. Tabellane viser engasjement fordelt på utlån, finansielle garantikontrakter og unytta trekkrettar. Tallene i tabellen er brutto balanseført verdi for utlån og eksponeringen for kredittrisiko for finansielle garantikontrakter og unytta trekkrettar.

	Utlån målt til amortisert kost eller verkeleg verdi		Finansielle garantikontrakter		Unytta trekkrettar	
Kundegruppe	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Personkundar	2.656.199	2.619.441	625	750	102.410	106.746
Offentleg sektor	7.588	9.987	77	77	0	0
Finans og andre sektorar	8.753	14.181	1.500	1.500	1.099	411
Næring						
- Primærnæring	158.998	145.450	125	0	13.508	13.088
- Industri	33.138	39.179	1.164	1.164	1.879	6.780
- Kraftproduksjon	30.446	31.913	0	0	100	100
- Bygg og anlegg	180.783	176.307	14.523	28.775	15.613	38.759
- Handel	47.636	47.275	4.405	4.604	20.308	11.908
- Hotell og resturantdrift	66.680	56.047	40	20	2.513	1.981
- Transport	27.846	27.868	2.010	2.111	1.160	765
- Eigedomsdrift	406.937	331.227	1.233	1.403	20.191	16.713
- Andre tjenestenæringar	54.170	58.175	13.257	8.007	13.614	16.695
- Interesseorganisasjonar	1.817	1.757	0	0	610	611
Sum brutto utlån/ eksponering	**3.680.991**	**3.558.807**	**38.959**	**48.411**	**193.005**	**214.557**
Nedskriving/avsetjing	29.845	25.513	930	930	382	479
Sum netto utlån/ eksponering	**3.651.146**	**3.533.294**	**38.029**	**47.481**	**192.623**	**214.078**

	Utlån til amortisert kost eller verkeleg verdi		Finansielle garantikontrakter		Unytta trekkrettar	
Geografisk fordeling	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**	**31.12.2023**	**31.12.2022**
Kundar i Luster	1.558.620	1.503.763	15.411	15.370	95.972	98.910
Kundar i Sogn og Fj.	548.066	471.202	10.844	20.165	26.869	35.618
Kundar utanfor Sogn og Fj.	1.574.305	1.583.842	12.704	12.876	70.164	80.029
Sum brutto utlån/ eksponering	**3.680.991**	**3.558.807**	**38.959**	**48.411**	**193.005**	**214.557**
Nedskriving/avsetjing	29.845	25.513	732	930	382	479
Sum netto utlån/ eksponering	**3.651.146**	**3.533.294**	**38.227**	**47.481**	**192.623**	**214.078**

NOTE 18 MISLEGHALDNE OG TAPSUTSETTE ENGASJEMENT

(brutto utlån, unytta kredittar og garantiar)

2023 Misleghaldne engasjement	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskriving trinn 3	Netto nedskrevne engasjement
Personkundar	5.799	393	5.406
Offentleg sektor	0	0	0
Finans og andre sektorar	0	0	0
Næring			
- Primærnæring	0	0	0
- Industri	15.267	7.681	7.586
- Kraftproduksjon	0	0	0
- Bygg og anlegg	1.952	1.032	920
- Handel	0	0	0
- Hotell og resturantdrift	4.195	2.925	1.269
- Transport	4.334	1.734	2.600
- Eigedomsdrift	19.362	176	19.186
- Andre tjenestenæringar	0	0	0
- Interesseorganisasjonar	0	0	0
Sum	**50.907**	**13.940**	**36.967**

2023 Tapsutsette ikkje misleghaldne engasjement	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskriving trinn 3	Netto nedskrevne engasjement
Personkundar	6.549	9	6.539
Offentleg sektor	0	0	0
Finans og andre sektorar	0	0	0
Næring			
- Primærnæring	0	0	0
- Industri	0	0	0
- Kraftproduksjon	0	0	0
- Bygg og anlegg	637	374	263
- Handel	0	0	0
- Hotell og resturantdrift	0	0	0
- Transport	0	0	0
- Eigedomsdrift	8.107	86	8.021
- Andre tjenestenæringar	10.284	5.129	5.155
- Interesseorganisasjonar	0	0	0
Sum	**25.576**	**5.598**	**19.979**

2022 Misleghaldne engasjement	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskriving trinn 3	Netto nedskrevne engasjement
Personkundar	1.351	776	575
Offentleg sektor	0	0	0
Finans og andre sektorar	0	0	0
Næring			
- Primærnæring	0	0	0
- Industri	17.977	5.167	12.810
- Kraftproduksjon	0	0	0
- Bygg og anlegg	2.266	435	1.832
- Handel	473	172	301
- Hotell og resturantdrift	4.073	2.399	1.674
- Transport	0	0	0
- Eigedomsdrift	0	0	0
- Andre tjenestenæringar	11.003	5.012	5.991
- Interesseorganisasjonar	0	0	0
Sum	**37.143**	**13.961**	**23.182**

2022 Tapsutsette ikkje misleghaldne engasjement	Brutto nedskrevne engasjement	Nedskriving trinn 3	Netto nedskrevne engasjement
Personkundar	9.544	8	9.536
Offentleg sektor	0	0	0
Finans og andre sektorar	0	0	0
Næring			
- Primærnæring	0	0	0
- Industri	0	0	0
- Kraftproduksjon	0	0	0
- Bygg og anlegg	700	383	318
- Handel	0	0	0
- Hotell og resturantdrift	0	0	0
- Transport	0	0	0
- Eigedomsdrift	17.544	286	17.258
- Andre tjenestenæringar	5.044	506	4.538
- Interesseorganisasjonar	1.500	46	1.454
Sum	**34.333**	**1.230**	**33.103**

NOTE 19 NEDSKRIVINGAR OG TAP

Etter IFRS 9 er banken sine utlån til kundar, unytta kredittar og garantiar gruppert i tre trinn fordelt etter sansynlegheit for misleghald på innrekningstidspunkt samanlikna med sansynlegheitfor tap på balansedagen. Fordelinga mellom trinna vert gjort for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellane under spesifiserer endringane i perioden sine nedskrivingar og brutto balanseførte utlån, garantiar og unytta trekkrettar for kvart trinn og inkluderer følgande element:

- Overføring mellom trinna som skuldast endring i kredittrisiko , frå 12 månaders forventa kreditttap i trinn 1 til kreditttap over levetida i trinn 2 og trinn 3.
- Auke i nedskrivingar ved utsteding av nye utlån, unytta kredittar og garantiar.
- Reduksjon i nedskrivingar ved fråreknin av utlån, unytta kredittar og garantiar.
- Auke eller reduksjon i nedskrivingar som skuldast endringar i inputvariablar, berekningsføresetnader, makroøkonomiske forhold og effekten av diskontering.

Tal for 2023

Spesifikasjon av balanseførte utlån til kundar pr 31.12.2023	PM-kundar til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader	BM-kundar til amortisert kost	Offentleg/ finans til amortisert kost	Sum
Brutto balanserførte utlån til kundar	2.656.199	1.017.203	7.588	3.680.991
Nedskrivingar	-2.218	-29.087	0	-31.305
Tilbakeføring trinn 1 over andre inntekter og kostnader for å justere PM-kundar til verkeleg verdi	1.460	0	0	1.460
Netto balanseførte kundar	**2.655.441**	**988.116**	**7.588**	**3.651.146**

Spesifikasjon av øvrige inntekter og kostnader i resultatet	
Tilbakeføring trinn 1 PM-kundar 01.01.2023	834
Korrigering feilklassifiserte engasjement i trinn 1	-21
Tilbakeføriing trinn 1 PM-kundar unytta kredittar 31.12.2023	35
Tilbakeføring trinn 1 PM-kundar 31.12.2023	1.460
Endring blir resultatført over andre inntekter og kostnader i resultatrekneskap	**641**

Nedskrivingar Personmarknadskundar målt til verkeleg verdi	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum ned- skrivingar
Nedskrivingar pr. 01.01.2023	**834**	**141**	**784**	**1.759**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	52	-50	-2	**0**
Overført til trinn 2	-53	53	0	**0**
Overført til trinn 3	-3	0	3	**0**
Netto endring	-261	8	-17	**-270**
Nye tap	504	57	0	**561**
Frårekna tap	-226	-47	-374	**-646**
Endring i risikomodell/parmetrar	613	194	9	**816**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Nedskrivingar 31.12.2023	**1.460**	**356**	**402**	**2.218**

Brutto utlån Personmarknadskundar målt til verkeleg verdi	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum utlån
Brutto utlån pr. 01.01.2023	**2.397.743**	**208.581**	**13.117**	**2.619.441**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	77.204	-74.892	-2.312	**0**
Overført til trinn 2	-149.792	150.167	-375	**0**
Overført til trinn 3	-7.635	0	7.635	**0**
Netto endringar	-108.295	-6.215	370	**-114.140**
Nye engasjement	825.635	40.843	0	**866.478**
Frårekna engasjement	-640.762	-68.751	-6.067	**-715.580**
Endring i risikomodell/parmetrar	0	0	0	**0**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Utlån 31.12.2023	**2.394.098**	**249.733**	**12.368**	**2.656.199**

Nedskrivingar Bedriftsmarknadskunder målt til amortisert kost	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum ned- skrivingar
Nedskrivingar pr. 01.01.2023	**6.659**	**3.805**	**14.124**	**24.588**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	2.327	-2.054	-274	**0**
Overført til trinn 2	-655	655	0	**0**
Overført til trinn 3	-24	-271	295	**0**
Netto endring	-1.965	1.093	5.177	**4.305**
Nye tap	2.501	258	0	**2.759**
Frårekna tap	-1.448	-446	-117	**-2.011**
Endring i risikomodell/parmetrar	55	-463	-145	**-554**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Nedskrivingar 31.12.2023	**7.450**	**2.577**	**19.060**	**29.087**

Brutto utlån Bedriftsmarknadskunder målt til amortisert kost	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum utlån
Brutto utlån pr. 01.01.2023	**692.017**	**175.179**	**62.183**	**929.379**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	96.538	-89.085	-7.453	**0**
Overført til trinn 2	-108.867	108.867	0	**0**
Overført til trinn 3	-3.570	-10.485	14.055	**0**
Netto endring	-33.576	820	-2.441	**-35.198**
Nye engasjement	244.881	22.788	0	**267.669**
Frårekna engasjement	-128.464	-12.854	-3.330	**-144.647**
Endring i risikomodell/parmetrar	0	0	0	**0**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Utlån 31.12.2023	**758.959**	**195.231**	**63.014**	**1.017.203**

Nedskrivingar Offentleg og finans målt til amortisert kost	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum ned- skrivingar
Nedskrivingar pr. 01.01.2022	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	0	0	0	**0**
Overført til trinn 2	0	0	0	**0**
Overført til trinn 3	0	0	0	**0**
Netto endring	0	0	0	**0**
Nye tap	0	0	0	**0**
Frårekna tap	0	0	0	**0**
Endring i risikomodell/parmetrar	0	0	0	**0**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Nedskrivingar 31.12.2022	**0**	**0**	**0**	**0**

Brutto utlån Offentleg og finans målt til amortisert kost	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum ned- skrivingar
Brutto utlån pr. 01.01.2023	**9.987**	**0**	**0**	**9.987**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	0	0	0	**0**
Overført til trinn 2	0	0	0	**0**
Overført til trinn 3	0	0	0	**0**
Netto endring	-2.398	0	0	**-2.398**
Nye engasjement	0	0	0	**0**
Frårekna engasjement	0	0	0	**0**
Endring i risikomodell/parmetrar	0	0	0	**0**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Utlån 31.12.2023	**7.588**	**0**	**0**	**7.588**

Avsetningar Unytta kredittar og garantiar	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum avsetningar
Avsetningar pr. 01.01.2023	**944**	**182**	**283**	**1.409**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	140	-105	-35	**0**
Overført til trinn 2	-30	30	0	**0**
Overført til trinn 3	0	-21	21	**0**
Netto endring	-128	8	0	**-120**
Nye tap	257	59	0	**316**
Frårekna tap	-388	-4	-204	**-595**
Endring i risikomodell/parmetrar	117	11	12	**139**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Avsetningar 31.12.2023	**913**	**161**	**76**	**1.149**

Unytta kredittar, garantiar og lånetilsagn	Trinn 1 12 mnd. tap	Trinn 2 Livstid tap	Trinn 3 Livstid tap	Sum unytta kredittar og garantiar og lånetilsagn
Unytta kredittar og garantiar 01.1.2023	**264.391**	**18.055**	**12.460**	**294.905**
Overføringar:				
Overført til trinn 1	14.252	-10.315	-3.937	**0**
Overført til trinn 2	-8.006	8.006	0	**0**
Overført til trinn 3	0	-690	690	**0**
Netto endring	-20.355	-3.873	-26	**-24.254**
Nye engasjement	74.854	6.542	0	**81.396**
Frårekna engasjement	-76.467	-4.272	-6.750	**-87.489**
Endring i risikomodell/parmetrar-	0	0	0	**0**
Andre endringar	0	0	0	**0**
Sum unytta kredittar, garantiar og lånetilsagn 31.12.2023	**248.669**	**13.452**	**2.437**	**264.558**

Unytta kredittar og garantier	217.265	12.262	2.437	231.964
Lånetilsagn	31.404	1.190	0	32.594
Sum unytta kredittar, garantiar og lånetilsagn 31.12.2023	**248.669**	**13.452**	**2.437**	**264.558**

Resultatførte tap på utlån, kredittar og garantiar	2023	2022
Endring i perioden i trinn 3 på utlån	5.303	677
Endring i perioden i trinn 3 på garantiar	-207	194
Endring i perioden i forventa tap (tinn 1 og 2)	351	96
Konstaterte tap i perioden der det tidligare er gjort individuelle nedskrivingar	543	4.656
Konstaterte tap i perioden der det tidligare ikkje er gjort individuelle nedskrivingar	82	204
Inngang på tidligare konstaterte tap	-32	-1.109
Tap på utlån m.m. 31.12	**6.040**	**4.719**

Endringar trinn 3	2023
Endring i perioden trinn 3 på personmarknadskundar	-382
Endring i perioden trinn 3 på bedriftsmarknaddskundar	4.936
Årets resultatført endring av amortisering under renter på lån i trinn 3	749
Endring i perioden i trinn 3 på utlån 2023	**5.303**

Handhevingsaktivitetar
Banken har ikkje utestående kontraktsmessige beløp for finansielle eigendeler som er nedskrive i 2023 som framleis er underlagt handhevningsaktivitetar.

NOTE 20 SENSITIVITET

Den nytta tapsgradsmodellen for berekning av forventa tap på engasjement byggjer på fleire kritiske estimat som tapsgrad, nedbetalingsprofil, forventa levetid og den makroøkonomiske utvikling.

Tapsestimat vil bli endra dersom desse forutsetningane blir endra.
Etter IFRS skal ein gjennomføre analysar for å syne korleis endringar i forutsetningar endrar tapsestimata.

Tabellen syner sentrale føresetnader nytta for tapsmodellen.

		Tapsgrad i scenario PM -31.12.23			Sannsynlegheit scenario		
År	Gjenstående levetid	Basis	Negativ	Positiv	Basis	Negativ	Positiv
1	100	0,038 %	0,057 %	0,019 %	60 %	20 %	20 %
2	75	0,038 %	0,057 %	0,019 %	60 %	20 %	20 %
3	50	0,038 %	0,057 %	0,019 %	60 %	20 %	20 %
4	25	0,038 %	0,057 %	0,019 %	60 %	20 %	20 %
Pr. 31.12.22 var tala		0,025 %	0,038 %	0,013 %	60 %	20 %	20 %

Gjenståande levetid er auka frå 3 år pr 31.12.22 til 4 år pr. 31.12.23 pga høgre del betalingsutsetjing

		Tapsgrad i scenario BM andre - 31.12.23			Sannsynlegheit scenario		
År	Gjenstående levetid	Basis	Negativ	Positiv	Basis	Negativ	Positiv
1	100	1,24 %	1,86 %	0,62 %	60 %	20 %	20 %
2	75	1,24 %	1,86 %	0,62 %	60 %	20 %	20 %
3	50	1,24 %	1,86 %	0,62 %	60 %	20 %	20 %
4	25	1,24 %	1,86 %	0,62 %	60 %	20 %	20 %
Pr. 31.12.22 var tala		1,19 %	1,79 %	0,60 %	60 %	20 %	20 %

Ingen endring i gjenstående levetid

Årsmelding og rekneskap 2023

		Tapsgrad i scenario BM eigedom - 31.12.2023			Sannsynlegheit scenario		
År	Gjenstående levetid	Basis	Negativ	Positiv	Basis	Negativ	Positiv
1	100	0,22 %	0,33 %	0,11 %	60 %	20 %	20 %
2	80	0,22 %	0,33 %	0,11 %	60 %	20 %	20 %
3	60	0,22 %	0,33 %	0,11 %	60 %	20 %	20 %
4	40	0,22 %	0,33 %	0,11 %	60 %	20 %	20 %
5	20	0,22 %	0,33 %	0,11 %	60 %	20 %	20 %
Pr. 31.12.22 var tala		0,46 %	0,69 %	0,23 %	60 %	20 %	20 %

Gjenståande levetid er auka frå 4 år pr 31.12.22 til 5 år pr. 31.12.23 pga høgre del betalingsutsetjing

		Tapsgrad i scenario BM turistnæring -31.12.2023			Sannsynlegheit scenario		
År	Gjenstående levetid	Basis	Negativ	Positiv	Basis	Negativ	Positiv
1	100	0,26 %	0,39 %	0,13 %	60 %	30 %	10 %
2	75	0,26 %	0,39 %	0,13 %	60 %	30 %	10 %
3	50	0,26 %	0,39 %	0,13 %	60 %	30 %	10 %
4	25	0,26 %	0,39 %	0,13 %	60 %	30 %	10 %
Pr. 31.12.22 var tala		0,42 %	0,63 %	0,21 %	60 %	30 %	10 %

Ingen endring i gjenståande levetid

		Tapsgrad i scenario BM jordbruk- 31.12.2023			Sannsynlegheit scenario		
År	Gjenstående levetid	Basis	Negativ	Positiv	Basis	Negativ	Positiv
1	100	0,05 %	0,075 %	0,025 %	60 %	20 %	20 %
2	75	0,05 %	0,075 %	0,025 %	60 %	20 %	20 %
3	50	0,05 %	0,075 %	0,025 %	60 %	20 %	20 %
4	25	0,05 %	0,075 %	0,025 %	60 %	20 %	20 %
Pr. 31.12.22 var tala		0,05 %	0,08 %	0,03 %	60 %	20 %	20 %

Ingen endring i gjenståande levetid

Sensitivitet tapsmodell

Tapsgradmodellen som er nytta for utrekning av forventa tap på engasjementa bygger på kritiske estimat om tapsgrad, nedbetalingsprofil, forventa levetid og makroutvikling. Modellen og tapsestimata er dermed sårbare for endringar i føresetnader. Banken har difor rekna på tapsestimat gitt endringar i sentrale føresetnader for å syne korleis tapsestimata blir påverka.

Endring	31.12.2023 Konsekvens/endring i tapsavsetning	31.12.2022 Konsekvens/endring i tapsavsetning
Tapsgrad BM blir endra med 50 %	+/- 6.168	+/- 6.540
Tapsgrad PM blir endra med 50 %	+/- 962	+/- 519
Positive scenario med 100 % sannsynleghet	-10.073	-9.422
Negative scenario med 100 % sannsynleghet	+ 27.452	+23.177

NOTE 21 SKATTAR

Utsatt skattefordel

Netto utsatt skattefordel er utrekna på grunnlag av dei mellombels skilnadene mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiane som eksisterte ved utgangen av rekneskapsåret.

Netto utsatt skattefordel er utrekna på følgjande måte:

Positive mellombels skilnader:	2023	2022	Endring
Vinst/tapskonto bygningar	17	21	-4
Skattemessige meiravskrivinger	1.228	1.098	130
Finansielle instrument	631	0	631
Avsetning til pensjonsinnskotsfond	1.283	1.601	-318
Sum positive mellombels skilnader	3.159	2.720	439
Utsatt skatt	**790**	**680**	**110**
Negative mellombels skilnader:			
Rekneskapsmessige avsetjingar	740	415	325
Finansielle instrument	6.091	20.651	-14.560
Ekstraordinær nedskriving leiligheter	65	65	0
Pensjonsforpliktingar	11.768	21.151	-9.383
Sum negative mellombels skilnader	18.664	42.282	-23.618
Utsatt skattefordel	**4.666**	**10.571**	**-5.905**
Netto utsatt skattefordel	**3.876**	**9.890**	**-6.013**

Spesifikasjon av skilnaden mellom det rekneskapsmessige resultatet før skattar og årets skattepliktige inntekt:

	2023	2022
Resultat før skatt	89.117	57.789
Sum andre inntekter og kostnader	1.145	1.965
Endring i mellombels skilnader	-23.977	18.088
Permanente skilnader	-7.223	-9.639
Grunnlag for berekning av betalbar skatt	**59.062**	**68.203**

Fordeling av skattekostnaden	2023	2022
Inntektsskatt	14.766	17.051
Reduksjon/auke i utsatt skattefordel	6.013	-4.522
Skatt ført over andre inntekter og kostnader	-381	-655
For mykje avsatt tidligare år	-20	-17
Skatt på resultat	**20.378**	**11.857**

Betalbar skatt i balansen	2023	2022
Avsatt inntektsskatt som følge av at banken har korrigert skattemelding for tidligare år	4.824	0
Avsatt skatt for inntektsåret	14.766	17.051
Betalbar skatt i balansen	**19.590**	**17.051**

NOTE 22 VERKELEG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENT

Verkeleg verdi av finansielle instrument målt til amortisert kost
Det er i hovedsak utlån, innskot og innlån med flytande rentevilkår som blir vurdert til amortisert kost. Vurdering av verkeleg verdi blir gjort med utgangspunkt i kontraktsmessige vilkår til det finansielle instrumentet på balansedagen.

Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar
Dette er fordringar med kort løpetid og flytande rente. Her legg ein til grunn at verkeleg verdi er tilnærma lik amortisert kost.

Utlån til og fordringar på kundar
Flytande rente til kundar blir justert ut frå rentenivået i marknaden. Utlån blir vurdert og skreve ned i samsvar med reglane i IFRS 9. Neskriving i trinn 1 er ein modellberekna nedskriving som truleg ikkje vil ha innverknad på verdsetjinga ved eit eventuelt sal. Verkeleg verdi på utlån til amortisert kost blir difor vurdert å vere lik amortisert kost med tillegg av steg 1.

Gjeld til kredittinstitusjonar
Dette er gjeld der renta iflg låneavtale blir endra i samsvar med utviklinga i 3-måneders NIBOR. Her legg ein til grunn at verkeleg verdi er tilnærma lik amortisert kost.

Innskot frå kundar
Dette er innskot med kort løpetid og flytande rente. Her legg ein til grunn at verkeleg verdi er tilnærma lik amortisert kost.

Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir
Dette er gjeld der renta iflg låneavtale blir endra i samsvar med utviklinga i 3-måneders NIBOR. Her legg ein til grunn at verkeleg verdi er tilnærma lik amortisert kost.

	31.12.2023		31.12.2022	
	Balanse-ført verdi	Verkeleg verdi	Balanse-ført verdi	Verkeleg verdi
Kontantar og fordring på sentralbank	74.405	74.405	73.671	73.671
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	242.167	242.167	247.356	247.356
Utlån til og fordringar på kundar	995.705	1.003.155	914.778	921.437
Sum finansielle eigendeler	**1.312.277**	**1.319.727**	**1.235.805**	**1.242.464**
Gjeld til kredittinstitusjonar	146.424	146.424	146.009	146.009
Innskot frå kundar	3.372.976	3.372.976	3.242.602	3.242.602
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	210.952	210.952	281.172	281.172
Sum finansielle forpliktingar	**3.730.352**	**3.730.352**	**3.669.783**	**3.669.783**

Verdsetjingshirarki for finansielle instrument målt til verkeleg verdi

Tabellen nedanfor analyserer finansielle instrument balanseført til verkeleg verdi etter verdsetjingsmetode. Verdsetjingsmetodane blir delt inn i tre nivå.

Nivå 1
Verkeleg verdi blir målt ved bruk av kvoterte prisar frå aktive marknader for identiske finansielle instrument. I aktive marknader vil transaksjonar for eigendeler og forpliktingar vere så mange at marknaden gir kontinuerleg prisinformasjon. I denne kategorien inngår børsnoterte aksjar, fondsandelar, sertifikat og obligasjonar.

Nivå 2
Verdipapir i denne gruppa blir verdsett på grunnlag av verdsetjingsteknikkar der forutsetningane er basert direkte eller indirekte på observerbare marknadsdata.

Nivå 3
Verdipapir
Verdipapir i denne gruppa blir verdsett på grunnlag av vurderingar der observerbare marknadsdata ikkje inngår. Dei fleste av banken sine aksjar er ikkje notert på aktive marknader og er difor blitt klassifisert i denne gruppa. På nokre av aksjane er det utarbeida verdivurderingar og då blir desse lagt til grunn. Dersom ein ikkje har noko anna, er andel av bokført eigenkapital nytta.

Utlån til kundar målt til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader
Utlån til kundar klassifisert til verkeleg verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader blir verdsett til pålydande saldo inkl. påløpte renter og forventa tap. Utlån utan vesentleg auke i kredittrisiko sidan førstegongsinnrekning blir verdsett til pålydande saldo. Utlån med vesentleg auke i kredittrisiko etter førstegongsinnrekning (trinn 2 og 3) blir verdsett til saldo fråtrekt berekna tap over levetida til instrumentet.

31.12.2023

Finansielle eigendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Utlån til og fordringar på kundar til verkeleg verdi	**0**	**0**	2.655.441	**2.655.441**
Obligasjonar	0	0	0	**0**
Pengemarknad og obligasjonsfond	319.751	0	0	**319.751**
Aksjar	6.728	0	167.099	**173.827**
Sum	**326.479**	**0**	**2.822.540**	**3.149.019**

Avstemming nivå 3 aksjer og eigenkapitalbevis	Nivå 3
Inngåande balanse	159.131
Realisert vinst/tap	0
Urealisert vinst/tap ført mot resultatet	4.476
Urealisert vinst/tap ført mot utvida resultat	0
Investering	4.242
Salg	-750
Utgåande balanse	**167.099**

Avstemming nivå 3 utlån til og fordringar på kundar til verkeleg verdi	Nivå 3
Inngåande balanse 01.01	2.618.516
Netto endringar	-114.140
Nye engasjement	866.463
Frårekna engasjement	-715.580
Nedskriving	-459
Tilbakeføring trinn 1 over andre inntekter og kostnader for å justere PM-kundar til verkeleg verdi	641
Utgåande balanse utlån til og fordringar på kundar til verkeleg verdi	**2.655.441**

31.12.2022

Finansielle eigendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Utlån til og fordringar på kundar til verkeleg verdi	**0**	**0**	2.618.516	**2.618.516**
Obligasjonar	3.002	0	0	**3.002**
Pengemarknad og obligasjonsfond	301.076	0	0	**301.076**
Aksjar	6.270	0	159.131	**165.401**
Sum	**310.348**	**0**	**2.777.647**	**3.087.995**

NOTE 23 KLASSIFIKASJON AV FINANSIELLE INSTRUMENT I BALANSEN

Pr. 31.12.2023	Verkeleg verdi over resultat	Verkeleg verdi over utvida resultat	Amortisert kost	Totalt
Kontantar og fordring på sentralbank	0	0	74.405	74.405
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	0	0	242.168	242.168
Utlån til og fordring på kundar	0	2.655.441	995.705	3.651.146
Aksjer andeler og verdipapir med variabel avkastning	493.578	0	0	493.578
Sum finansielle eigendeler	**493.578**	**2.655.441**	**1.312.278**	**4.461.297**
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	146.424	146.424
Innskot frå kundar	0	0	3.372.976	3.372.976
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	0	0	210.952	210.952
Sum finansielle forpliktingar	**0**	**0**	**3.730.352**	**3.730.352**

Pr. 31.12.2022	Verkeleg verdi over resultat	Verkeleg verdi over utvida resultat	Amortisert kost	Totalt
Kontantar og fordring på sentralbank	0	0	73.671	73.671
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	0	0	247.356	247.356
Utlån til og fordring på kundar	0	2.618.516	914.778	3.533.294
Aksjer andeler og verdipapir med variabel avkastning	466.477	0	0	466.477
Sum finansielle eigendeler	**466.477**	**2.618.516**	**1.235.805**	**4.320.798**
Gjeld til kredittinstitusjonar	0	0	146.009	146.009
Innskot frå kundar	0	0	3.242.602	3.242.602
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	0	0	281.172	281.172
Sum finansielle forpliktingar	**0**	**0**	**3.669.783**	**3.669.783**

NOTE 24 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri forpliktingar og/eller ikkje evnar å finansiere auke i eigendeler, blant anna ønska vekst i utlån, utan at det oppstår vesentlege auka kostnader i form av prisfall på eigendeler ein må realisere, eller i form av auka finansieringskostnader.
Luster Sparebank har som mål å halde ein låg likviditetsrisiko og styret har fokus på dette. Forfall på innlån blir fordelt jamt framover i tid. Banken har pr 31.12.2023 ein innskotsdekning på 91,63 %. Pr 31.12.2022 var innskotsdekninga på 91,31 %. Det blir kvartalsvis gjennomført stresstestar for å analysere om banken klarar å dekke sine likviditetsbehov under stress. Banken har pr 31.12.23 ein LCR på 268 % (235 pr 31.12.2022). Banken har trekkrettar i DNB på kr 70 mill. kr. I tillegg kan banken overføre meir av utlånsporteføljen til Verd Boligkreditt AS.

Likviditetsforfall

2023	0-1 mn.	1-3 mn.	3-12 mn.	1-5 år	> 5 år	Utan løpetid	Totalt
Kontantar og kontantekvivalentar	74.674	0	0	0	0	0	74.674
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	163.673	0	2.727	14.542	78.850	0	259.792
Brutto utlån til og fordringar på kundar hovedstol	24.110	48.220	216.991	1.157.285	5.786.427	0	7.233.033
Aksjer, andeler og andre eigenkapitalinstrument	0	0	22.520	90.078	319.751	173.827	606.176
Sum eigendeler	**262.457**	**48.220**	**242.238**	**1.261.905**	**6.185.028**	**173.827**	**8.173.675**
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	1.047	855	118.612	31.973	0	0	152.487
Innskot og andre innlån frå kundar	2.512.308	580.181	194.115	117.561	0	0	3.404.165
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	0	2.771	8.314	220.576	0	0	231.661
Sum gjeld	**2.513.355**	**583.807**	**321.041**	**370.110**	**0**	**0**	**3.788.313**
Nettosum alle postar	**-2.250.898**	**-535.587**	**-78.803**	**891.795**	**6.185.028**	**173.827**	**4.385.362**

2022	0-1 mn.	1-3 mn.	3-12 mn.	1-5 år	> 5 år	Utan løpetid	Totalt
Kontantar og kontantekvivalentar	73.830	0	0	0	0	0	73.830
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	168.454	443	1.994	10.636	86.054	0	267.581
Brutto utlån til og fordringar på kundar hovedstol	19.816	39.632	178.344	951.167	4.755.833	0	5.944.792
Aksjer, andeler og andre eigenkapitalinstrument	0	0	13.334	53.334	3.002	469.478	539.148
Sum eigendeler	**262.100**	**40.075**	**193.672**	**1.015.137**	**4.844.889**	**469.478**	**6.825.351**
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	713	633	4.040	150.437	0	0	155.823
Innskot og andre innlån frå kundar	2.597.251	489.497	57.430	121.320	0	0	3.265.498
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	0	2.636	77.224	225.463	0	0	305.323
Sum gjeld	**2.597.964**	**492.766**	**138.694**	**497.220**	**0**	**0**	**3.726.644**
Nettosum alle postar	**-2.335.864**	**-452.691**	**54.978**	**517.917**	**4.844.889**	**469.478**	**3.098.707**

NOTE 25 RENTERISIKO

Renterisiko er ein konsekvens av rentebindingstida for dei forskjellige postane på banken si eigendelside og gjeldsside ikkje er lik.

2023

Tidspunkt fram til avtalt/truleg endring av rentevilkår

Tal i tusen kroner	Rente-binding 0-1 mnd.	Rente-binding 1-3 mnd.	Rente-binding 3 mnd. - 1 år	Rente-binding 1 år-5 år	Rente-binding Over 5 år	Utan rente-eksponering	Sum
Kontantar og kontantekvivalentar	71.613	0	0	0	0	2.792	74.405
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	236.318	0	0	0	0	5.850	242.168
Utlån til og fordringar på kundar	7.588	3.595.557	0	77.845	0	0	3.680.990
Renteberende verdipapir	0	0	0	0	0	0	0
Rentefond	0	319.751	0	0	0	0	319.751
Aksjer og andre eigenkapitalinstrument	0	0	0	0	0	173.827	173.827
Sum eigendelar	315.519	3.915.308	0	77.845	0	182.469	4.491.141
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	0	146.424	0	0	0	0	146.424
Innskot og andre innlån frå kundar	122.848	2.960.869	112.795	176.464	0	0	3.372.976
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	0	210.952	0	0	0	0	210.952
Sum gjeld	**122.848**	**3.318.245**	**112.795**	**176.464**	**0**	**0**	**3.730.352**
Netto renteeksponering i balansen	**192.671**	**597.063**	**-112.795**	**- 98.619**	**0**	**182.469**	**760.789**

Årsmelding og rekneskap 2023

2022

Tidspunkt fram til avtalt/truleg endring av rentevilkår

Tal i tusen kroner	Rente-binding 0-1 mnd.	Rente-binding 1-3 mnd.	Rente-binding 3 mnd. - 1 år	Rente-binding 1 år-5 år	Rente-binding Over 5 år	Utan rente-eksponering	Sum
Kontantar og kontantekvivalentar	69.403	0	0	0	0	4.268	73.671
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar	241.506	0	0	5.850	0	0	247.356
Utlån til og fordringar på kundar	9.986	3.424.756	0	98.552	0	0	3.533.294
Renteberende verdipapir	0	3.002	0	0	0	0	3.002
Rentefond	0	301.076	0	0	0	0	301.076
Aksjer, andeler og andre eigenkapitalinstrument	0	0	0	0	0	165.401	165.401
Sum eigendelar	320.895	3.728.834	0	104.402	0	169.669	4.323.800
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	0	146.009	0	0	0	0	146.009
Innskot og andre innlån frå kundar	158.394	2.981.481	109.717	0	0	0	3.249.592
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	0	281.172	0	0	0	0	281.172
Sum gjeld	**158.394**	**3.408.662**	**109.717**	**0**	**0**	**0**	**3.676.773**
Netto renteeksponering i balansen	**162.501**	**320.172**	**-109.717**	**104.402**	**0**	**169.669**	**647.027**

Konsekvens av endring av rentekurve med utgangspunkt i balanse 31.12.2023

Tabellen under viser konsekvensen av ei parallell-forskyving av rentekurva på 2 % for alle postar på balansen. Dersom renta aukar med 2 %, vil resultatet bli redusert med kr 1,90 mill. Dersom renta går ned med 2 %, vil resultatet tilsvarande auke med kr 1,90 mill.

Eigendelar	Eksponering	Rentedurasjon	Renterisiko
Utlån til kundar med flytande rente	3.595.557	0,17	-11,99
Utlån til kundar med rentebinding	77.845	2,00	-3,11
Rentefond	319.751	0,13	-0,80
Gjeld			
Innlån frå kredittinstitusjonar/finansieringsforetak	145.000	0,13	0,36
Innskot til kundar med flytande rente	3.083.717	0,17	10,28
Innskot til kundar med rentebinding	289.259	0,50	2,89
Verdipapirgjeld	210.000	0,11	0,46
Sum renterisiko			**-1,90**

NOTE 26 VALUTARISIKO

Luster Sparebank har ikkje lenger kontantbehaldning i valuta og dermed ingen valutarisiko.

NOTE 27 KURSRISIKO

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som kjem ved endringar i verdien på obligasjonar og eigenkapitalpapir som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringar.

NOTE 28 RENTERISIKO I UTLÅNSPORTEFØLJEN

Banken sine utlån og finansiering er i all hovudsak i flytande rente. Dette fører til ei avgrensa eksponering mot endringar i marknadsrente. Banken har for tida fastrenteutlån med eit samla volum 77,8 mill. kroner. Dette utgjer 2,11 % av brutto utlån til kundar.

NOTE 29 STORE ENGASJEMENT

Pr 31.12.2023 utgjorde dei 10 største konsoliderte kredittengasjementa i morbank 11,15% av brutto engasjement. (2022: 11,98 % av brutto engasjement). Banken har eit konsoliderte engasjement som utgjer meir enn 10 % av ansvarleg kapital. Dette engasjementet er på 10,33 % av ansvarleg kapital.

	2023	2022
10 største kredittengasjement	**439.783**	**457.987**
Brutto engasjement	3.945.548	3.823.798
i % av brutto engasjement	**11,15 %**	**11,98 %**
Ansvarleg kapital	615.330	553.379
i % av ansvarleg kapital	71,47 %	82,76 %
Største konsolidert engasjement utgjer (av ansvarleg kapital)	10,33 %	12,89 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kundar før nedskriving, unytta kredittrammer, garantiar og unytta garantirammer.

NOTE 30 VERDIPAPIR TIL VERKELEG VERDI OVER RESULTATET

31.12.2023

	Eigarandel	Org.-nummer	Volum	Kostpris	Bokført verdi
Aksjefond, obligasjonsfond og pengemarknadsfond					
Odin Likviditet		980146650	62.586	60.526	62.787
DNB Global Treasury		916476043	74.923	68.405	68.068
DNB European Coverd Bonds		991415610	94.032	65.565	65.748
DNB OMF		915038646	123.594	118.603	123.148
Sum aksjefond, obligasjonsfond og pengemarknadsfond				**313.099**	**319.751**
Aksjer og eigenkapitalbevis					
DNB ASA	Uvesentleg	981276957	15.942	420	3.443
Gjensidige Forsikring ASA	Uvesentleg	995568217	11.193	997	2.099
Lerum Brygge AS	10,00 %	918064907	4.000	1.250	1.250
Sogn Sparebank	1,20 %	837897912	7.600	769	1.186
Balder Betaling AS	0,82 %	918693009	210.423	5.471	7.195
Brage Finans AS	1,64 %	995610760	2.242.581	36.080	53.695
Eiendomskreditt AS	1,85 %	979391285	99.222	10.149	17.196
Fjord Invest AS	1,80 %	983527893	2.300	2.261	0
Frende Holding AS	0,54 %	991410325	36.312	4.248	18.882
Luster Energiverk AS	15,69 %	933297292	1.359	11.214	17.862
Norne Securities AS	0,63 %	992881461	117.095	965	975
Verd Boligkreditt AS	4,02 %	994322427	44.639	45.908	48.201
VN Norge AS	0,69 %	821083052	*)	0	893
Visa Inc	Uvesentleg	Utenlandsk	40	0	0
Kredittforeningen for Spb.	0,92 %	986918930	460	474	567
Andre selskap				204	383
Sum aksjar og eigenkapitalbevis				**120.410**	**173.827**
Sum verdipapir til verkeleg verdi over resultatet				**433.509**	**493.578**

*) Luster Sparebank eig 707.235.617.231.085 aksjar i VN Norge AS

31.12.2022

	Eigarandel	Org.-nummer	Volum	kostpris	Bokført verdi
Obligasjonar					
Bankar og finansforetak	100 %			3.000	3.002
Sum obligasjonar				**3.000**	**3.002**
Aksjefond, obligasjonsfond og pengemarknadsfond					
DNB Likviditet B		964.324.867	5.251	5.162	5.255
Holberg likviditet		982.371.929	347.709	35.480	35.910
Pareto Likviditet		980.938.360	12.347	12.322	12.479
DNB Global Treasury		916.476.043	74.923	68.405	65.480
DNB European Coverd Bonds		991.415.610	138.073	96.302	93.789
DNB OMF		915.038.646	88.715	87.043	88.163
Sum aksjefond, obligasjonsfond og pengemarknadsfond				**299.552**	**301.076**
Aksjer og eigenkapitalbevis					
DNB ASA	Uvesentleg	981.276.957	15.942	420	3.100
Gjensidige Forsikring ASA	Uvesentleg	995.568.217	11.193	997	2.152
Lerum Brygge AS	10,00 %	918.064.907	4.000	2.000	2.000
Sogn Sparebank	1,20 %	837.897.912	7.600	769	1.019
Balder Betaling AS	0,82 %	918.693.009	210.423	4.727	7.070
Brage Finans AS	1,64 %	995.610.760	2.242.581	32.799	44.112
Eiendomskreditt AS	1,85 %	979.391.285	99.222	10.149	16.590
Fjord Invest AS	1,80 %	983.527.893	2.300	2.261	0
Frende Holding AS	0,54 %	991.410.325	36.312	4.248	20.685
Luster Energiverk AS	15,69 %	933.297.292	1.359	11.019	17.667
Fjord Invest Sørvest AS	2,40 %	990.311.528	1.684.900	1.685	0
Norne Securities AS	0,63 %	992.881.461	117.095	943	450
Verd Boligkreditt AS	4,02 %	994.322.427	44.639	45.908	48.971
VN Norge AS	0,69 %	821.083.052	*)	0	684
Visa Inc	Uvesentleg	Utenlandsk	40	0	0
Kredittforeningen for Spb.	0,92 %	986.918.930	460	474	538
Andre selskap				204	363
Sum aksjar og eigenkapitalbevis				**118.603**	**165.401**
Sum verdipapir til verkeleg verdi over resultatet				**418.155**	**466.477**

*) Luster Sparebank eig 707.235.617.231.085 aksjar i VN Norge AS

NOTE 31 ANDRE EIGENDELER

	2023	2022
Overtekne eigendeler	308	308
Pensjonsmidlar	14.414	24.030
Opptjente, ikkje mottekne inntekter	3.300	5.812
Forskotsbetalte kostnader	0	0
Andre eigendeler	156	76
Sum forskotsbetalte, ikkje påløpne kostnader og opptente, ikkje mottekne inntekter	**18.178**	**30.226**

NOTE 32 INNLÅN FRÅ KREDITTINSTITUSJONAR OG FINANSIERINGSFORETAK

	2023	Rente	2022	Rente
Innlån utan avtalt løpetid til amortisert kost	0		0	
Innlån med avtalt løpetid til amortisert kost	146.424	4,53 %	146.009	2,21 %
Sum innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**146.424**		**146.009**	

Rentesats er berekna utfrå gjennomsnittleg behaldning av innlån.

Endringar i innlån frå kreditt-institusjonar i perioden	Balanse 31.12.2023	Nye innlån	Forfall	Betalt rente	Kostnadsført rente	Balanse 31.12.2022
Innlån frå kredittinstitusjonar til amortisert kost	146.424	0	0	-6.156	6.571	146.009
Sum innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**146.424**	**0**	**0**	**-6.156**	**6.571**	**195.405**

	2022	Rente	2021	Rente
Innlån utan avtalt løpetid til amortisert kost	0		0	
Innlån med avtalt løpetid til amortisert kost	146.009	2,21 %	195.405	1,09 %
Sum innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**146.009**		**195.405**	

Rentesats er berekna utfrå gjennomsnittleg behaldning av innlån.

Endringar i innlån frå kreditt-institusjonar i perioden	Balanse 31.12.2022	Nye innlån	Forfall	Betalt rente	Kostnadsført rente	Balanse 31.12.2021
Innlån frå kredittinstitusjonar til amortisert kost	146.009	0	-50.000	-3.159	3.763	195.405
Sum innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsforetak	**146.009**	**0**	**-50.000**	**-3.159**	**3.763**	**195.405**

NOTE 33 INNSKOT FRÅ OG GJELD TIL KUNDAR

	2023	2022
Innskot frå og gjeld til kundar til amortisert kost	3.372.976	3.249.602
Sum innskot kundar	**3.372.976**	**3.249.602**
Gjennomsnittleg rentesats	**2,93 %**	**0,88 %**
Innskot fordelt på geografisk område		
Luster	2.331.054	2.284.262
Sogn og Fjordane	354.865	332.770
Landet ellers	687.057	632.570
Sum innskot kundar	**3.372.976**	**3.249.602**
Innskot fordelt på sektor og næring		
Lønstakarar	2.497.489	2.368.491
Offentleg sektor	168.337	205.606
Finans og andre sektorar	85.758	86.592
Næring		
- Primærnæring	64.610	59.191
- Industri	22.407	21.716
- Kraftproduksjon	137.760	166.603
- Bygg og anlegg	123.951	120.949
- Handel	46.216	36.428
- Hotell og resturantdrift	27.816	31.531
- Transport	13.945	7.624
- Eigedomsdrift	74.455	63.996
- Andre tjenesteytande næringar	99.811	73.306
- Interesseorganisasjonar	10.421	7.569
Sum næring	**621.392**	**588.913**
Sum innskot kundar	**3.372.976**	**3.249.602**

Årsmelding og rekneskap 2023

Endringar i innskot i perioden	Balanse 31.12.2023	Auke innskot = innbet innskot + kapitaliserte renter	Netto Innskot innbetalt frå kundar	Renter kapitalisert på inn-skotskonto	Balanse 31.12.2022
Innskot og renter på kunden sin konto	3.367.815	118.640	42.953	75.687	3.249.175
Periodiserte renter ikkje kapitalisert	5.161				427
Sum innskot og andre innlån frå kundar i rekneskap	**3.372.976**				**3.249.602**

Endringar i innskot i perioden	Balanse 31.12.2022	Auke innskot = innbet innskot + kapitaliserte renter	Netto Innskot innbetalt frå kundar	Renter kapitalisert på inn-skotskonto	Balanse 31.12.2021
Innskot og renter på kunden sin konto	3.249.175	**166.936**	**139.885**	**27.478**	**3.082.239**
Periodiserte renter ikkje kapitalisert	427				190
Sum innskot og andre innlån frå kundar i rekneskap	**3.249.602**				**3.082.429**

NOTE 34 VERDIPAPIRGJELD

Gjeld stifta ved å utstede verdipapir

ISIN-nr	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Rente	2023	2022
Sertifikat og obligasjonslån til amortisert kost						
NO0010873573	24.01.2020	24.08.2023	70.000	3MN + 0,54 %	0	70.516
NO0010993033	04.05.2021	04.05.2026	60.000	3MN + 0,61 %	60.489	60.386
NO0011036766	25.06.2021	25.06.2025	60.000	3MN + 0,53 %	60.035	60.025
NO0011036766	27.04.2022	25.06.2025	20.000	3MN + 0,53 %	20.012	20.008
NO0011150534	11.11.2021	11.11.2025	70.000	3MN + 0,53 %	70.519	70.377
Over/underkurs					-102	-140
Sum sertifikat og obligasjonslån til amortisert kost			**210.000**		**210.952**	**281.172**

Endringar i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2023	Emittert	Forfalt	Betalt rente og O/U-kurs	Kostnads-ført rente og O/U-kurs	Balanse 31.12.2022
Sertifikat og obligasjoner til amortisert kost	210.952	0	-70.000	-11.748	11.528	281.172
Sum gjeld stifta ved å utstede verdipapir	**210.952**	**0**	**-70.000**	**-11.748**	**11.528**	**281.172**

Endringar i verdipapirgjeld i perioden	Balanse 31.12.2022	Emittert	Forfalt	Betalt rente og O/U-kurs	Kostnads-ført rente og O/U-kurs	Balanse 31.12.2021
Sertifikat og obligasjoner til amortisert kost	281.172	20.000	-85.000	-6.946	7.674	345.444
Sum gjeld stifta ved å utstede verdipapir	**281.172**	**20.000**	**-85.000**	**-6.946**	**7.674**	**345.444**

NOTE 35 ANNA GJELD

Anna gjeld	2023	2022
Skattetrekk	0	15
Arbeidsgiveravgift	112	496
Meirverdiavgift	8	13
Formuesskatt	1.838	1.600
Avsette feriepenger	2.194	1.833
Avsett bonus	740	359
Leverandørgjeld	3.060	2.693
Andre periodiseringer	7.954	1.433
Sum anna gjeld	**15.906**	**8.442**

Note 36 GARANTIAR OG PANTSETJINGAR

Garantiar	2023	2022
Betalingsgarantiar	19.152	14.082
Kontraktsgarantiar	16.064	29.411
Skattegarantiar	1.650	1.650
Anna garantiansvar	3.093	3.268
Sum garantiansvar overfor kundar	**39.959**	**48.411**

Pantsetjingar		
Virkeleg verdi av verdipapir pantsatt til fordel for Norges Bank	256.964	247.349
Sum pantsetjingar	**256.964**	**247.349**

Verd Boligkreditt AS

Luster Sparebank har avtale om juridisk sal av utlån med høg sikkerhet og pant i eigendom til Verd Boligkreditt AS (Verd) som blir eigd av 18 frittståande sparebankar. Etter inngått forvaltningsavtale med Verd står dei enkelte sparebankane for forvalting av utlåna og opprettheld også kundekontakten. Bankane mottek eit vederlag i form av provisjon for dei plikter som følgjer med forvaltning av låna. Luster Sparebank har vurdert dei rekneskapsmessige konsekvensane slik at det vesentlege av risiko og fordeler ved eigarskap knytt til dei selde utlåna er overført, og det har som konsekvens full fråreking. Motteke vederlag for lån overført til Verd tilsvarar bokført verdi av hovudstol inkl. påløpte renter og blir vurdert å samsvare med låna sin verkelege verdi på overføringstidspunktet. Eigarbankane innreknar alle rettar og plikter som blir skapt eller behaldt ved overføringa separat som eigendel eller forplikting. Dersom Verd får tap på overtekne lån har dei ein viss motrekningsrett i provisjonar frå alle banker som har overført lån. Det føreligg dermed ein begrensa attverande involvering knytt til selde utlån ved mogleg begrensa avrekning av tap mot provisjon. Denne motrekningsretten er ikkje vurdert å vere av ein slik karakter at den endrar på konklusjonen om at det vesentlege av risiko og fordeler ved eigarskap er overført. Dersom Luster Sparebank ikkje er i stand til å betene kundane, kan Verd overføre forvaltningsansvaret til ein eller fleire andre eigarbankar. Retten til provisjon vil i ein slik situasjon felle vekk. Videre har Luster Sparebank ein rett til å kjøpe tilbake utlån under gitte vilkår. Bankens eigerandel i Verd går fram av note 30.

Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til å utferde obligasjonar med fortrinnsrett (OMF), og erverve utlån med pant i bustad og utferde OMF innanfor gjeldande regelverk. Verd Boligkreditt AS sine OMF-ar har ein rating frå Scope Ratings på AAA med "stable outlook" frå desember 2023. Lån seld til Verd er sikra med pant i bustad innanfor 75 prosent av dokumentert verdi på bustad. Selde lån er juridisk eigd av Verd, og Luster Sparebank har ingen rett til bruk av låna, utover retten til å stå for forvaltning og å motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskriven verdi. Eigarbankane forvaltar dei selde utlåna og mottek provisjon basert på nettoen av avkastninga på utlåna banken har seld og kostnadene i Verd. Totalt er det fråreka bustadlån til Verd for kr 771,4 mill. ved utgangen av rekneskapsåret. Motteke vederlag for lån overført frå banken til Verd tilsvarar nominell verdi på overførte utlån og er vurdert tilnærma samanfallande med låna sin verkelege verdi ved utgangen av 2022 og 2023. Luster Sparebank pliktar å finansiere inntil 10 % av lånevolumet banken har overført Verd, og pr 31.12.23 utgjer denne finansieringa kr 73 mill. Beløpet inngår i balanseposten Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsforetak til amortisert kost. Låna overført til Verd er godt sikra og risikoen for tap er liten. Banken har også inngått ein aksjonæravtale med aksjonærane i Verd Boligkreditt AS. Denne inneber blant annet at banken skal bidra til at Verd Boligkreditt AS til ein kvar tid har ein rein kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som er i samsvar med dei krav som styresmaktene fastset (inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 utrekningar), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den fell til eit lågare nivå.

NOTE 37 HENDING ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikkje førekome hendingar etter utløp av perioden som medfører justeringar av eller tilleggsopplysningar i rekneskapet eller i notar til rekneskapet.

NØKKELTAL

RESULTATANALYSE (i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital)	2023	2022
Renteinntekter og liknande inntekter	4,46	2,74
Rentekostnader og liknande kostnader	2,21	0,94
Netto renteinntekter	**2,25**	**1,80**
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	0,35	0,38
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester	-0,05	-0,04
Utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument	0,15	0,17
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument	0,51	0,20
Andre driftsinntekter	0,00	0,00
Sum andre inntekter	**0,96**	**0,71**
Løn og andre personalkostnader	0,53	0,54
Andre driftskostnader	0,58	0,52
Av-/nedskrivingar, verdiendringar og vinst/tap ikkje-fin. eigendeler	0,01	0,02
Sum driftskostnader	**1,12**	**1,08**
Resultat fra videreført verksemd før tap	**2,10**	**1,43**
Kredittap på utlån, garantiar mv og renteberande verdipapir	0,13	0,11
Resultat før skatt fra videreført verksemd før tap	**1,96**	**1,32**
Skatt på resultat fra videreført verksemd	0,45	0,27
Resultat før andre inntekter og kostnader	**1,51**	**1,05**
Andre inntekter og kostnader	0,03	0,04
Totalresultat for regnskapsåret	**1,54**	**1,09**
Gjennomsnittleg forvaltningskapital (NOK 1.000)	**4.538.147**	**4.388.013**

ANDRE NØKKELTALL

Lønsemd		
Eigenkapitalavkastning etter skatt	10,12 %	7,36 %
Kostnadsprosent ekskl verdiendring verdipapir	41,32 %	46,77 %
Soliditet		
Egenkapital i % av forvaltningskapital	15,85 %	14,79 %
Uvekta kjernekapital (LR)	13,73 %	12,71 %
Soliditet konsolidert		
Uvektet kjernekapital (LR) etter innkonsolidering av		
Verd Boligkreditt AS og Brage Finans AS	12,37 %	11,91 %
Likviditet		
LCR	268 %	235 %
NSFR	147 %	148 %
Tap og misleghald		
Bokført tap i % av brutto utlån	0,16 %	0,13 %
Brutto mislighaldne lån (> 90 dager) i % av brutto utlån	1,38 %	1,04 %
Brutto tapsutsette engasjement i % av brutto utlån	0,69 %	0,96 %
Vekst, innskotsdekning, storleik		
Endring forvaltningskapital	2,72 %	2,33 %
Endring forvaltningskapital inkl Verd Boligkreditt	1,96 %	3,28 %
Utlånsvekst på eigen bok	3,43 %	1,42 %
Utlånsvekst inkl Verd Boligkreditt AS	2,40 %	2,70 %
Innskotsdekning	91,63 %	91,31 %
Innskotsdekning inkl Verd Boligkreditt AS	75,72 %	74,70 %
Innskotsvekst	3,80 %	5,42 %

Til generalforsamlinga i Luster Sparebank

Melding frå uavhengig revisor

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Luster Sparebank som er samansett av balanse per 31. desember 2023, resultatrekneskap, endring i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna vesentlege opplysningar om rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og gjev årsrekneskapen eit rettvisande bilete av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultata og kontantstraumane for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalet.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med krava i relevante lover og forskrifter i Noreg og International Code of Ethics for Professional Accountants (medrekna dei internasjonale sjølvstendestandardane) utferda av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglane), og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Innhenta revisjonsbevis er etter vår oppfatning tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikkje kjend med at vi har levert tenester som er i strid med forbodet i revisjonsforordninga (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi vart første gang valt som revisor for Luster Sparebank før 1995 og har no vore revisor i ein samanhengande periode på minst 29 år.

Sentrale tilhøve ved revisjonen

Sentrale tilhøve ved revisjonen er dei tilhøva vi meiner var av størst betyding ved revisjonen av årsrekneskapen for 2023. Desse tilhøva blei handtert då revisjonen vart utført og då vi danna oss ei meining om årsrekneskapen totalt sett, og vi konkluderer ikkje særskilt på desse tilhøva. Banken si verksemd er i stor grad uendra frå 2022. *Nedskriving for forventa tap* har om lag same nivå av kompleksitet og risiko som i 2022, og har som følgje av dette vore eit fokusområde også i årets revisjon.

Sentrale tilhøve ved revisjonen	Korleis vi i vår revisjon handterte sentrale tilhøve ved revisjonen
Nedskriving for forventa tap	
Utlån utgjer ein vesentleg del av eigendelane i balansen. Vurdering av nedskrivingar er basert på eit modellbasert rammeverk med element som krev at leiinga brukar skjønn. Rammeverket er komplekst og omfattar store mengder data og skjønsmessige parameter. Vi har fokusert på verdsetting av utlån på grunn av innverknaden nedskrivingsvurderingane har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har ein potensiell verknad på resultatet for perioden. I tillegg er det ein ibuande risiko for feil på grunn av	Ved vår revisjon av tapsavsetningane har vi vurdert og gjennomgått utforminga og effektiviteten av kontrollar for kvalitetssikring av nytta føresetnader og utrekningsmetodar. Vidare har vi testa detaljar både i avsetningane som er utrekna ved bruk av modellen og i avsetningane som er utrekna individuelt. Vi har opparbeidd oss ein detaljert forståing av prosessen og testa relevante kontrollar retta mot å sikre:

kompleksiteten og mengda data som vert nytta i modellen.

I samsvar med IFRS 9 skal nedskrivingane på utlån bygge på meir framoverskuande vurderingar, slik at nedskrivingane reflekterer forventa tap. Luster Sparebank nyttar modellar og informasjon frå ein tenesteleverandør i berekninga av forventa tap.

Bruk av modellar for å rekne ut venta kreditt-tap omfattar bruk av skjønn. Vi har særleg fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån der det har vore ein vesentleg auke i kredittrisikoen,
- korleis låna vert kategorisert i ulike trinn, og
- ulike parameter som tapsgrad og forventa levetid.

I tillegg vert det gjort individuelle avsetningar for utlån der det ligg føreobjektive indikasjonar på verdifall. Denne vurderinga krev og at leiinga brukar skjønn.

Banken sin note 2, 3, 5, 16, 19 og note 20 til rekneskapen er relevante for å skildre banken sin tapsmodell og for å skildre korleis banken estimerer tapsavsetningane sine etter IFRS 9.

- kalkulasjoner og metode som vart nytta,
- at modellen som vart nytta var i samsvar med rammeverket og at modellen fungerte som den skulle, og
- truverd og presisjonen i data som vart nytta i modellen

Vår testing av kontrollane ga ingen indikasjon på vesentlege feil i modellen.

For utlån der nedskrivingsbeløp var individuelt utrekna testa vi eit utval ved å vurdere realisasjonsverdien som leiinga hadde lagt til grunn for å underbygge utrekninga av nedskrivingsbeløpet. Vi utfordra dei føresetnadane som leiinga hadde lagt til grunn ved å intervjue kredittmedarbeidarar og leiinga. Vidare testa vi om utlån med individuelle tapsavsetningar var korrekt klassifisert i modellen og vurderte rimelegheita av dei totale tapsavsetningane.

Avvik som vart avdekka i vår testing var ikkje vesentlege.

Verknaden av dei usikre makroøkonomiske utsiktene i Norge og påverknaden dette har på individuelle nedskrivingar og modellavsetningar, vart diskutert med leiinga.

Vårt arbeid omfatta også testar retta mot banken sine finansielle rapporteringssystem. Banken nyttar eksterne serviceleverandørar for å drifte enkelte sentrale kjerne IT-system. Revisor hos dei relevante serviceorganisasjonane er nytta til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontrollar som skal sikre integriteten av IT-systema som er relevant for finansiell rapportering. Revisor har avgitt eigne rapportar om sitt arbeid som vi har lest.

Revisor sin testing omfatta mellom anna om sentrale utrekningar gjort av kjernesystema vart utført i samsvar med forventningane. Dette gjeld mellom anna utrekning av rente og amortiseringar. Testinga omfatta også integriteten av data, endringar av og tilgang til systema.

For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisor sine rapportar til grunn for våre vurderingar, forsikra vi oss om kompetansen og objektiviteten til revisor og gjekk gjennom tilsendte rapportar og vurderte mogelege avvik og tiltak. Vi har sjølv gjennomført testing av tilgangskontrollar til IT-system og arbeidsdeling der det var nødvendig

av omsyn til våre eigne konkrete revisjonshandlingar.

Våre vurderingar og testar underbygger at vi kunne legge til grunn at data som vert handtert i, og utrekningar som vert gjort av banken sine kjernesystem var å lite på. Dette var eit nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi har lest notane og fann at informasjonen knytt til tapsmodell, ulike parameter og skjønnsmessige vurderingar var tilstrekkeleg og dekkande.

Ytterlegare informasjon

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarlege for informasjonen i årsmeldinga og annan ytterlegare informasjon som er publisert saman med årsrekneskapen. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsrapporten bortsett frå årsrekneskapen og den tilhøyrande revisjonsmeldinga. Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer verken informasjonen i årsmeldinga eller annan ytterlegare informasjon.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon. Formålet er å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga, annan ytterlegare informasjon og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om årsmeldinga og annan ytterlegare informasjon inneheld vesentleg feilinformasjon. Vi er pålagde å rapportere om årsmeldinga eller annan ytterlegare informasjon inneheld vesentleg feilinformasjon. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- er konsistent med årsrekneskapen og
- inneheld dei opplysningane som skal vere med etter gjeldande lovkrav.

Vår fråsegn om årsmeldinga gjeld og for utgreiinga om samfunnsansvar.

Leiinga sitt ansvar for årsrekneskapen

Leiinga er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at han gir eit rettvisande bilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til å halde fram med drifta og opplyse om tilhøve av betyding for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Vårt mål er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon er å anse som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerslene som brukarane tar på grunnlag av årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å

handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.

- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi på om leiinga si bruk av framleis drift-føresetnaden er formålstenleg og, basert på innhenta revisjonsbevis, om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betyding om selskapet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, krevjes det at vi i revisjonsmeldinga gjer merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta fram til datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet ikkje kan halde fram drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvisande bilete.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde innhaldet i revisjonen, tidspunkt for revisjonsarbeidet, og eventuelle vesentlege funn i revisjonen, irekna vesentlege svakheiter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi gjev ein uttalelse til revisjonsutvalet om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengigheit, og kommuniserer med dei alle relasjonar og andre tilhøve som innanfor rimelege grenser kan tenkjast å kunne påverke uavhengigheten vår, og, der det er relevant, om iverksette tiltak for å eliminere trugslar eller tekne åtgjerder.

Av dei tilhøva vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til kva for tilhøve som var av størst betyding for revisjonen av årsrekneskapen for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale tilhøve ved revisjonen. Vi omtaler desse tilhøva i revisjonsmeldinga om ikkje lov eller forskrift hindrar at tilhøvet vert gjort offentleg, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfelle, avgjer at eit tilhøve ikkje skal omtalast i revisjonsmeldinga sidan ein må rekne med at dei negative følgjene av ei slik offentleggjering innanfor rimelege grenser oppveg allmenta si interesse av at tilhøvet vert omtala.

Bergen, 15. mars 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Jon Haugervåg
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Securely signed with Brevio

Revisjonsberetning

Signers:

Name	*Method*	*Date*
Haugervåg, Jon	BANKID	2024-03-15 08:41

This document package contains:

- Closing page (this page)
-The original document(s)
-The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.